

สถาบันพริดี พนมยงค์
PRIDI BANOMYONG INSTITUTE

“ผลของการที่ก่อสร้างไว้ดีแล้ว ย่อมไม่สูญเสียหาย”

๕๕ ปี

ประดิษฐ์มูธรรม
ก้าวสู่ศตวรรษ
แห่งสันติภาพสากล

ปริทัศน์สาร

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒

เมษายน-พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๔๒

จุลสารของสถาบันพริดี พนมยงค์
Pridi Banomyong Institute Recorder
Vol. 1, No. 2, March-April-May 1999

บทความ

- บทความพิเศษ สถาบันพริดี พนมยงค์
บันทึกไว้เป็นสักขี จากอดีตถึงปัจจุบัน ๙
- เยาวศิลป์ที่รัก ๑๗
- การอภิวัฒน์ประชาธิปไตย พุทธศักราช ๒๔๗๕ ๒๕
- แก่นความคิดของ ปรีดี พนมยงค์ (ตอน ๒) ๓๐

ปกิณกะ

- ปกิณชีวิต นายปรีดี พนมยงค์ ๑
- อนุสรณสถาน : สถาบันพริดี พนมยงค์ การออกแบบ
ก่อสร้างและความหมายเชิงสัญลักษณ์ ๑๐
- จดหมายปลายทางที่ สถาบันพริดี พนมยงค์ ๒๗

ประชาสัมพันธ์

- งานประกวด ภาพยนตร์ ครั้งที่ ๓ ๑๓
- โครงการรางวัลปรีดี พนมยงค์ รางวัลบุคคล
ที่มีผลงานดีเด่นทางด้านประชาธิปไตย
และสันติภาพ ๓๒
- อย่าปล่อยให้การเป็นสมาชิก สถาบันพริดี พนมยงค์
ลายนวล ๕๑
- รายชื่อสมาชิก สถาบันพริดี พนมยงค์ และปริทัศน์สาร
เฉพาะเดือนมีนาคม ถึง เมษายน ๒๕๔๒ ๕๒
- รายงานผู้บริจาคสมทบทุน มูลนิธิปรีดี พนมยงค์ ๕๓
- รายงานความก้าวหน้า โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี
รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ๓๔
- แนะนำหนังสือ ๔๔

ศิลป/วัฒนธรรม

- “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” คือศักยภาพทางการ
ละครของคนรุ่น X ๑๔
- งาน ๖๐ ปี ของอาจารย์ดุซงญอ พนมยงค์ ๒๐

สรุป - เสวนา

- พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารกับการแก้ปัญหาสังคมไทย ๒๓
- พ.ร.บ. คณะสงฆ์ ประเด็นแนวทางและ
วิธีการแก้ไข ๒๙
- นัยทางการเมืองของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ๓๓

ปกิณชีวิต นายปรีดี พนมยงค์

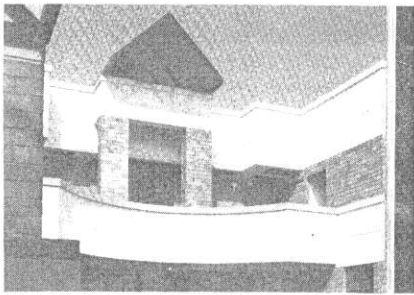
๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๓

กำเนิด ณ บ้านหน้าวัดพนมยงค์ ตำบลท่าวาสกรี อำเภอรุ่งเกา จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายเสียงและนางลูกจันทน์ พนมยงค์

- ศึกษาหนังสือไทยที่บ้านครูแสง ต่อมาศึกษาต่อที่ บ้านหลวง
ปราณีประชาชน (เปี่ยม ชะชาติ)
- สอบไล่ได้ประถมชั้น ๑ แห่งประโยค ๑ โรงเรียนวัดรวก
- สอบไล่ได้ประถมบริบูรณ์ โรงเรียนวัดศาลาปูน
- ศึกษาชั้นมัธยมเตรียมที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร
- สอบไล่ได้ชั้นมัธยม ๖ ที่โรงเรียนตัวอย่าง มณฑลกรุงเก่า
- ศึกษาต่อที่โรงเรียนสวนกุหลาบ
- ช่วยบิดาท่านที่อำเภอรุ่งน้อย

อ่านต่อหน้า ๓

สถาปนูปริดี พนมยงค์

เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ นายปริดี พนมยงค์ มูลนิธิปริดี พนมยงค์ ได้จัดสร้างสถาปนูปริดี พนมยงค์ ขึ้น ณ ซอยทองหล่อ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ บนเนื้อที่ ๓๓/๑ ตารางวา ซึ่งมูลนิธิ ไซยนาได้อุทิศให้เพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ ยังประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป

สถาปนูปริดี พนมยงค์ เป็นสถาบัน ทางวิชาการที่สนับสนุน ส่งเสริมให้มีการ สืบทอดแนวความคิด อุดมการณ์ สันติธรรม ของนายปริดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส โดยมุ่ง เน้นการศึกษาในทางวิชาการ ค้นคว้าและ วิเคราะห์ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้อย่าง ประสานสัมพันธ์กับสภาพปัญหาของสังคม ปัจจุบัน

สถาปนูปริดี พนมยงค์ ยังเป็นเวที ทางศิลปวัฒนธรรม อันเป็นสมบัติของ มนุษยชาติทุกแขนง เพื่อเป็นสื่อให้ความดีและ สัจจะทางสังคม ได้แสดงออกสู่สาธารณะ อย่างงดงามมีสุนทรีย์ภาพ

กิจกรรมของสถาบัน

๑. ดำเนินกิจกรรมในรูปสถาบันของ องค์กรพัฒนาเอกชน

๒. สนับสนุนและทำการศึกษา วิจัย ความคิด หลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสังคม ทางด้านต่างๆ เช่นประวัติศาสตร์ กฎหมาย เศรษฐศาสตร์การเมือง พุทธศาสตร์ ฯลฯ ทั้งนี้โดยเชิญหลักการคุณธรรมนำการเมือง

๓. ช่วยเหลือและให้บริการทาง กฎหมายแก่ประชาชนตลอดจนเป็นศูนย์ ประสานของชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์

๔. ประสานและร่วมมือกับองค์กร พัฒนาเอกชนอื่นๆ ในเรื่องการวิจัย, สัมมนา, อบรม และกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์

๕. เป็นสถานที่จัดนิทรรศการ ปาฐกถา สัมมนา อภิปราย บริการห้องสมุด ตลอดจน กิจกรรมโสตทัศนศึกษา และการพิมพ์หนังสือ เผยแพร่ต่างๆ

๖. ให้การสนับสนุนส่งเสริม ตลอดจน จัดแสดงกิจกรรมทางด้านศิลป วัฒนธรรม ดนตรี การละคร และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

รายนามคณะกรรมการมูลนิธิปริดี พนมยงค์

๑. ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์	ประธานกรรมการ	๑๖. นายสอาด พิมพ์สวัสดิ์	กรรมการ
๒. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รองประธาน	๑๗. นางศุภฎี บุญทัศน์กุล	กรรมการ
๓. ศ.เสน่ห์ จามริก	รองประธาน	๑๘. นายกมล กมลตระกูล	กรรมการ
๔. นายศิริ สันตะบุตร	กรรมการ	๑๙. ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์	กรรมการ
๕. ศ.ดร.วิเชียร วัฒนคุณ	กรรมการ	๒๐. นายพิภพ ธงไชย	กรรมการ
๖. นางสาวประนอม ไชยวินพัฒนกรรมากร	กรรมการ	๒๑. นายพิรุณ ฉัตรวินชุกุล	กรรมการ
๗. นายศุขปริดา พนมยงค์	กรรมการ	๒๒. นายสุวัฒน์ วรดิลก	กรรมการ
๘. นายจำรูญ ปิยะมุตระ	กรรมการ	๒๓. ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ	กรรมการ
๙. นายอำนาจ เย็นสบาย	กรรมการ	๒๔. ดร.วิษณุ วรรณุญ	กรรมการ
๑๐. นายสัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์	กรรมการ	๒๕. นายวิเชียร กลิ่นสุคนธ์	กรรมการ
๑๑. นายสุภัทร สุคนธ์วัต	กรรมการ	๒๖. ประธาน ชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์	กรรมการ
๑๒. ศ.คุณวารี หะวานนท์	กรรมการ	๒๗. อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๑๓. นายระวี ฤกษ์จำนง	กรรมการ	๒๘. นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๑๔. นายทองมา หงส์ลดารมภ์	กรรมการ	๒๙. นางสุนี ประจวบเหมาะ	กรรมการและற்றுญก
๑๕. นายสุโข สุวรรณศิริ	กรรมการ	๓๐. ดร.พนม เข้มประยูร	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารสถาปนูปริดี พนมยงค์

ชุดที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๔)

๑. ศ.ดร.วิเชียร วัฒนคุณ	ประธานกรรมการบริหาร
๒. ประธาน ชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์	รองประธานกรรมการบริหาร
๓. นายสุภัทร สุคนธ์วัต	รองประธานกรรมการบริหาร
๔. นายสุโข สุวรรณศิริ	รองประธานกรรมการบริหาร
๕. ดร.วิษณุ วรรณุญ	กรรมการผู้อำนวยการ
๖. ร.ต.จำนงค์ ธนะ	กรรมการรองผู้อำนวยการและกรรมการฝ่ายจัดการ
๗. ดร.โชคชัย สุทธาเวศ	กรรมการรองผู้อำนวยการและกรรมการฝ่ายวิชาการ
๘. นายสัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์	กรรมการฝ่ายบริการประชาชน
๙. นางศุภฎี บุญทัศน์กุล	กรรมการฝ่ายศิลปวัฒนธรรมและประชาสัมพันธ์
๑๐. นางสาวจุรีย์ อัดจรรยากุล	กรรมการฝ่ายการเงินและการบัญชี
๑๑. นายสันติสุข ไสภณศิริ	กรรมการฝ่ายนิทรรศการและสิ่งพิมพ์
๑๒. ดร.จริยวัฒน์ สันตะบุตร	กรรมการฝ่ายต่างประเทศ
๑๓. นายพิภพ ธงไชย	กรรมการบริหาร
๑๔. นายทองมว หงส์ลดารมภ์	กรรมการบริหาร
๑๕. นางวณี สายประดิษฐ์	กรรมการบริหาร
๑๖. นายระวี ฤกษ์จำนง	กรรมการบริหารและเลขานุการ

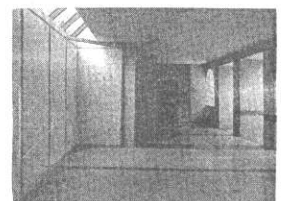
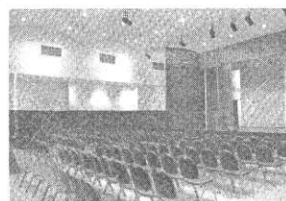
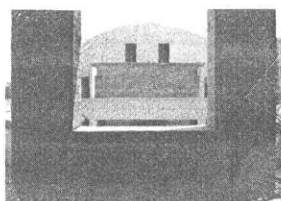
กรรมการที่ปรึกษา

นายทวีป วรดิลก	ดร.สุชาติ จุฑาลมิต
ศ.ดร.อิสระ นิตินันท์ประภาค	นายสมศักดิ์ สืบตระกูล

เจ้าหน้าที่สถาปนูปริดี พนมยงค์

๑. นายสินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย	ผู้จัดการ และประสานงาน
๒. นางสาวนงคัลักษณ์ เหล่าวอ	
๓. นางกุล หลุมขมแข	
๔. นายสมชาย สันตะคุ	
๕. นางจุฬาลักษณ์รญา คณานุกัษ	

* สถาปนูปริดี พนมยงค์ ยังมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครเฉพาะแต่ละโครงการอีกจำนวนหนึ่ง

ปฏิทินชีวิต นายปรีดี พนมยงค์

ต่อจากหน้า ๑

พ.ศ. ๒๔๖๐

เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนกฎหมาย
กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๔๖๒

สอบไล่วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิตได้

สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๓

ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงยุติธรรม
ให้ทุนไปศึกษา วิชากฎหมาย ณ ประเทศ
ฝรั่งเศส

ศึกษาภาษาฝรั่งเศสและความรู้ทั่วไปที่
วิทยาลัยก็อง (Lycee de Caen)

และศึกษาพิเศษจากศาสตราจารย์เดอ
บอนนัวส์ (LEBONNOIS)

สำเร็จการศึกษาได้ปริญญารัฐ เป็น
“บาเชอลิเออร์” กฎหมาย (Bachelier
en Droit) และได้เป็น “ลิของซิเออร์”
กฎหมาย (Licencie en Droit) ณ
มหาวิทยาลัยก็อง (Universite de
Caen)

พ.ศ. ๒๔๖๖

ได้รับเลือกให้เป็นเลขานุการ (คนแรก)
ของสามัคยานุเคราะห์สมาคม
(S.I.A.M)

พ.ศ. ๒๔๖๘

ได้รับเลือกให้เป็นสถานายกสามัคยานุ
เคราะห์สมาคม

พ.ศ. ๒๔๖๙

ได้รับเลือกให้เป็นสถานายกสามัคยานุ
เคราะห์สมาคม

กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๖๙

ประชุมครั้งแรกก่อตั้งคณะราษฎร ที่กรุง
ปารีส

พ.ศ. ๒๔๖๙

สำเร็จการศึกษาฝ่ายนิติศาสตร์ (Sci-
ences Juridiques) และสอบไล่ได้
ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงในทาง
เศรษฐกิจ (Diplome d' Etudes
superieures d' Economic Politique)
มหาวิทยาลัยปารีส ได้ปริญญารัฐเป็น
“ดุษฎีบัณฑิตกฎหมาย” (Docteur en
Droit) ณ ประเทศฝรั่งเศส โดยเสนอ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “Du Sort des
Societes de Personnes en cas de
D'ecés d'un Associe” (ศึกษา
กฎหมายฝรั่งเศสและกฎหมาย
เปรียบเทียบ)

พ.ศ. ๒๔๗๐

เดินทางกลับประเทศไทย

พ.ศ. ๒๔๗๐-๒๔๗๑

ได้รับยศเป็นรองอำมาตย์เอกและอำมาตย์
ตรีตามลำดับ ได้รับพระราชทาน
บรรดาศักดิ์ “หลวงประดิษฐมนูธรรม”

๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๗๑

สมรสกับนางสาวพูนสุข ณ ป้อมเพชร

พ.ศ. ๒๔๗๐ - พ.ศ. ๒๔๗๕

ดำรงหน้าที่ผู้พิพากษาประจำ
กระทรวงยุติธรรม

ผู้ช่วยเลขานุการกรมร่างกฎหมาย
ผู้สอน ณ โรงเรียนกฎหมาย กระทรวง
ยุติธรรม

- ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์บรรพ ๓ ตอนว่าด้วย
“ห้างหุ้นส่วน, บริษัท, สมาคม”

- กฎหมายระหว่างประเทศ
แผนกคดีบุคคล

- ผู้สอน (คนแรก) วิชา
“กฎหมายปกครอง” (Administratif)

๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๕

- เป็นผู้นำฝ่ายพลเรือนคณะ
ราษฎร ทำการอภิวัฒน์เปลี่ยนแปลง
การปกครอง

- เสนอหลัก ๖ ประการของ
คณะราษฎร สำหรับใช้เป็นหลักการ
ดำเนินนโยบายของสยาม

(๑) จะต้องรักษาความเป็น
เอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชใน
ทางการเมือง ในทางศาล ในทาง
เศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง

(๒) จะต้องรักษาความ
ปลอดภัยในประเทศ ให้การประทุษร้าย
ต่อกัน ลดน้อยให้มากที่สุด

(๓) จะต้องบำรุงความสุข
สมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ
โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทุกๆ
คนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ
ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาง

อ่านต่อหน้า ๔

(๔) จะต้องให้ราษฎรได้สิทธิเสมอภาคกัน

(๕) จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก ๔ ประการดังกล่าวข้างต้น

(๖) จะต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

- เสนอร่างธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว ฉบับ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕

๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕

- ได้รับแต่งตั้งจากผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชั่วคราว

- ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรอนุวัติให้เป็นคณะกรรมการราษฎร

- ได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นเลขาธิการ (คนแรก) ของสภาผู้แทนราษฎร

- ได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ในคณะรัฐมนตรีที่มีพระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี

๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

เสนอ “เค้าโครงการเศรษฐกิจ” เพื่อให้พิจารณาใช้เป็นหลักสำหรับนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖

ถูกบังคับให้ออกเดินทางจากประเทศไทยไปอาศัยอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ในข้อกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ตาม พ.ร.บ.คอมมิวนิสต์ ฉบับ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖

กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๖

เดินทางกลับสยาม ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

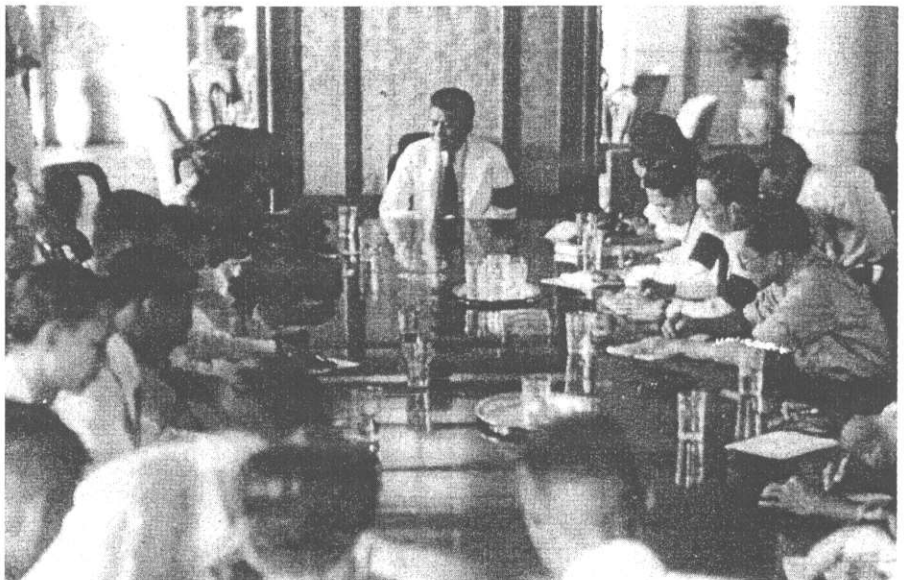
๔ ประวัติสาร

๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรี ที่มี นายพันเอกพระยาพลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ความไว้วางใจ หลวงประดิษฐมนูธรรม

๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๖

จัดยกทรง

- พ.ร.บ.ว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม (โดยแบ่งออกเป็น (๑) ราชการบริหารส่วนกลาง (๒) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (๓) ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น)

- พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒

๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาว่า หลวงประดิษฐมนูธรรมเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่

๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า

หลวงประดิษฐมนูธรรม ไม่มีมลทิน เป็นคอมมิวนิสต์ดังที่ถูกกล่าวหา

๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

เสนอร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เพื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยฯ และได้รับการลงมติเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร

๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

- ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ครั้งที่ ๑) ในคณะรัฐมนตรีที่มี นายพันเอกพระยาพลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

- ก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

เสนอร่าง พ.ร.บ.จัดระเบียบเทศบาล และได้รับการลงมติเห็นชอบจากสภา

ผู้แทนราษฎร

๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗-

๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๕

ดำรงตำแหน่งผู้ประสานการ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๗

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๗ -

๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๘

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ครั้งที่ ๒) ในคณะรัฐมนตรีที่มีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๘

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ครั้งที่ ๑) ในคณะรัฐมนตรีที่มีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

- เจริญให้ธนาคารอังกฤษลดดอกเบี้ยเงินกู้จากร้อยละ ๖ ต่อปี เป็นร้อยละ ๔ ต่อปี

- เจริญให้ประเทศไทยทำอำนาจเลิกสนธิสัญญาไม่เสมอภาคกับประเทศสยาม

๙ สิงหาคม - ๒๑ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๔๘๐

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ครั้งที่ ๒) ในคณะรัฐมนตรีที่มีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ -

๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ครั้งที่ ๓) ในคณะรัฐมนตรี ที่มีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

- ทำสนธิสัญญาใหม่กับประเทศมหาอำนาจรวม ๑๓ ประเทศทำให้สยามได้เอกราชอธิปไตยสมบูรณ์ทั้งในทางการเมือง ในทางศาลและทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

- ได้เจรจากับรัฐบาลอังกฤษให้โอนที่ดินแดนของสยามส่วนหนึ่งที่อังกฤษได้ไปจากสยามตามสนธิสัญญา พ.ศ. ๒๔๑๑

๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ - ๑๖

ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ครั้งที่ ๑) ในคณะรัฐมนตรีที่มีนายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี

- ยกเลิกเงินภาษีรัชชูปการ (ภาษีถ้วย)

- ยกเลิกอากรค่านา

- ปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรมแก่สังคม คือผู้ใดมีรายได้มาก เสียภาษีมาก ผู้มีรายได้น้อยเสียภาษีน้อย ฯลฯ

- สถาปนา "ประมวลรัชฎาภรณ์" ซึ่งรวมบทบัญญัติเกี่ยวกับภาษีอากรทางตรง ที่เป็นธรรมแก่สังคม

- ป้องกันทรัพย์สินของชาติไทยซึ่งมีอยู่ในต่างประเทศ และซื้อ

ทองคำเข้ามาเก็บในหอนิรภัยของกระทรวงการคลังเป็นมูลค่า ๓๕ ล้านเหรียญสหรัฐ

- ผูกหู (earmark) ทองคำญี่ปุ่นทดแทนการกู้เงินไทย

- โอนวิสาหกิจยาสูบของบริษัทอังกฤษและอเมริกันมาเป็นของรัฐบาลไทย

- ก่อตั้งธนาคารชาติ

- เสนอร่าง พ.ร.บ. ธรรมนูญคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔

พ.ศ. ๒๔๘๓

ประพันธ์และอำนวยการสร้างภาพยนตร์เรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก"

๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

ญี่ปุ่นเดินทัพเข้าไทย

๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ - สิงหาคม

พ.ศ. ๒๔๘๗

ทางลับ เป็นหัวหน้าขบวนการเสรีไทยในนาม "รัฐ" โดยมุ่งรวบรวม และนำชาวไทยปฏิบัติภารกิจเพื่อให้ชาติไทยได้เอกราชและอธิปไตยสมบูรณ์กลับคืนสู่สภาพ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ -

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แต่ผู้เดียว

๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

- ประกาศสันติภาพในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

- สัมพันธมิตรรับรองเอกราชอธิปไตยของชาติไทย รับรองคุณูปการของเสรีไทยและรับรองฐานะผู้นำขบวนการเสรีไทย

๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘

ในตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
เป็นประธานในพิธีสวนสนามของ
ขบวนการเสรีไทย

๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ยกย่องไว้ในฐานะรัฐบุรุษอาวุโส

๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๘

สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งให้เป็นสมาชิก
ผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒

๒๖ กุมภาพันธ์ - ๒๕ มีนาคม พ.ศ.

๒๔๘๘

สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย ที่ประชุมกรรมมาธิการ
ได้เลือกนายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธาน

๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ -

๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (ครั้งที่ ๑)
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลัง (ครั้งที่ ๒)

- เสนอ พ.ร.บ.นิรโทษกรรม
แก่ผู้กระทำการต่อต้านการดำเนินสงคราม
ของญี่ปุ่น พุทธศักราช ๒๔๘๘

- รัฐบาลไทยได้เจรจากับ
รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเป็นที่สำเร็จ โดย
รัฐบาลอเมริกันสั่งเพิกถอนเงิน ซึ่งได้
กักกันไว้ ณ สหรัฐอเมริกา

- เสร็จเปลี่ยนแปลงข้อตกลง
กับอังกฤษ เรื่องสัญญาสมบูรณแบบ

๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

เสนอร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๘

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

รับสนองพระบรมราชโองการในฐานะ

นายกรัฐมนตรี

๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดย
สภาผู้แทนราษฎร

๖ พฤศจิกายน

๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ - ๙

มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (ครั้งที่ ๒)

๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเสด็จ
สวรรคต ในฐานะนายกรัฐมนตรีได้
เสนอขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้
อัญเชิญพระเจ้าอนงยาเธอ เจ้าฟ้า
ภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชย์สืบราช
สันตติวงศ์ต่อไป

๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ -

๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (ครั้งที่ ๓)
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลัง (ครั้งที่ ๓)

๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ -

๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๐

ได้รับเลือกตั้งให้เป็นผู้แทนราษฎรเขต ๒
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๙ -

๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๐

ได้รับเชิญจากประเทศพันธมิตรได้แก่
สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส ฯลฯ
ไปเยี่ยมประเทศนั้นๆ ในฐานะแขกผู้มี
เกียรติของพันธมิตร และเพื่อความ
สัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกัน

พ.ศ. ๒๔๘๙

สถาบัน SMITHSONIAN INSTI-
TUTION สหรัฐอเมริกาดำเนินงานที่
ค้นพบบริเวณคอดอย่างขางและคอดอยิน
ทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๘

ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ว่า นก
“CHLOROPSIS AURIFRONS
PRIDII” เพื่อเป็นเกียรติแก่นายปรีดี
ในฐานะผู้นำขบวนการเสรีไทย

๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๐

คณะรัฐประหารยึดอำนาจการปกครอง
ประเทศ ลี้ภัยการเมืองไปยังสิงคโปร์

๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒

ดำเนิน “ขบวนการประชาธิปไตย ๒๖
กุมภาพันธ์” แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๒ - พฤษภาคม

พ.ศ. ๒๕๑๓

ลี้ภัยการเมือง ณ สาธารณรัฐประชาชน
จีน ประพันธ์บทความเรื่อง “สังคม
ปรัชญาเบื้องต้น” “ความเป็นอนิจจัง
ของสังคม” ฯลฯ

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ -

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

ลี้ภัยการเมือง ณ ประเทศฝรั่งเศส
ประพันธ์บทความเรื่อง “จะมีทางได้
ประชาธิปไตยโดยสันติวิธีหรือไม่”
“จงพิทักษ์เจตนารมณ์ประชาธิปไตย
สมบูรณของวีรชน ๑๔ ตุลาคม”
“เราจะต่อต้านเผด็จการอย่างไร” ฯลฯ

๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

อสังกรรม ณ บ้านพักชานกรุงปารีส

**ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในประเทศ
และความชอบในราชการ**

พ.ศ. ๒๔๗๖

ได้รับ พระราชทาน เหรียญพิทักษ์รัฐธรรมนูญ (ราชกิจจานุเบกษา...)

๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๐

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาวชิรมงกุฏ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๒๒๑๓ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๔๘๐)

๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑

นายกรัฐมนตรีตราความชอบในราชการของชาติ โดยประกาศ เรื่องการ แก่ไขสนธิสัญญากับนานาประเทศ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๓๘๗๕ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑)

๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑

ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มราชการแผ่นดิน (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๔๐๓๒ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑)

๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑

ได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ ชั้น ๑. (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๒๕๕๘ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๑)

๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๔

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ จ.๔๖๓๐/๖๔๘๔ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๔๘๔ และราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๓๕ หน้า ๑๕๔๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๘๔)

๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าพร้อม ด้วยสายสร้อยทองคำ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒ ตอนที่ ๗๐ หน้า ๑๕๐๐ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๘๔)

๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคล นพรัตน์ ราชวราภรณ์ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒ ตอนที่ ๗๐ หน้า ๑๕๐๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๘๔)

ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ

๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๘

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อาทิตย์อุทัย ชั้นที่ ๑ จากสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิแห่งกรุงญี่ปุ่น (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๒ หน้า ๓๓๗๔ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘)

๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๑

ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เยอรมัน GRAND CROSS OF THE GERMAN EAGLE (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๕ หน้า ๑๖๒ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๘๑)

๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เลยงดอนเนอร์ ชั้นที่ ๑ GRAND CROIX DE LA LEGION D' HONNEUR จากรัฐบาล มหานครฝรั่งเศส (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๖ หน้า ๕๒๗ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๔๘๒)

๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เลโอโพลด์ ชั้นที่ ๑ LE GRAND CORDON DE L' ODRE DE LEOPOLD จากสมเด็จพระมหากษัตริย์ แห่งเบลเยียม (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๗๕๘ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๘๒)

๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นดีโมริซิโอ เอ ลัช ซาโร ชั้น ๑ GRAN CROCE DEL SUO ORDINE DEI SS. MAURIZIO E LAZZARO จากสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งอิตาลี จักรพรรดิแห่งเอธิโอเปีย (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๕๕๖ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๒)

๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เซนต์ไมเกิล และ เซนต์ยอร์จ ชั้น ๑ THE INSIGNIA OF AN HONORARY GRAND CROSS OF THE MOST DISTINGUISHED ORDER OF ST.MICHAEL AND/ ST. GEORGE จากสมเด็จพระเจ้ากรุงอังกฤษ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๖๕๐ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๔๘๒)

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๙

ได้รับ MEDAL OF FREEDOM GOLD PALM จาก สหรัฐอเมริกา

๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของสวีเดน Order of Vasa (Commander Grand Cross)

๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับ “เหรียญมิตรภาพ” จากประธานประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ (มอบให้ท่านผู้พิชิตพูนศุข พนมยงค์ ในฐานะภริยานายปรีดี พนมยงค์)

๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้รับ “เหรียญมิตรภาพ” จากประธานประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ (มอบให้ท่านผู้พิชิตพูนศุข พนมยงค์ ในฐานะภริยา และครอบครัวของนายปรีดี พนมยงค์)

สถาบันปรีดี พนมยงค์ บันทึกไว้เป็นสภีย จากอดีตถึงปัจจุบัน

อุจน์ มาลิก

วันเสาร์ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๑ เวลา ๐๙.๐๙ น. เป็นมงคลฤกษ์พิธีวางศิลาฤกษ์อาคารสถาบันปรีดี พนมยงค์ ที่ซอยทองหล่อ ภายหลังจากนั้นผู้เป็นประธานกรรมการก่อสร้างอาคารสถาบัน บอกให้ข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้ดูแลรักษาผืนดินแห่งนี้และเคยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินแห่งนี้มาก่อน จุดธูปบอกกล่าวเจตนาให้เป็นที่ร่ำรวยโดยทั่วถึงตามประเพณี ข้าพเจ้าจึงมีโอกาสดังจิตรำลึกและประกาศเจตจำนงของผืนดินแห่งนี้ โดยตั้งสติระลึกถึงความเป็นมาทั้งหลาย เพิ่งลงไปบ้างหนอว่าอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยให้เกิดสร้างสถาบันปรีดี พนมยงค์ ไซ้ใหม่ว่ามันเป็นปัจจัยต่อเนื่องของอดีต ปัจจุบันและอนาคต มันเป็นสายสืบเนื่องที่ไม่หายไปไหนของ ความจริง ความดี ความงาม ที่ปรากฏในเบื้องต้น ท่ามกลางและในที่สุด

ไซ้แล้ว มันเป็นผลต่อเนื่องของคุณธรรมความดีของผู้คนในอดีต ตามมาด้วยความสำนึกในหน้าที่อันกรอบด้วยความเสียสละของคนปัจจุบัน และการรับช่วงต่อหน้าที่นั้นของคนรุ่นต่อไป

กระนั้นแล้วอนุสนธิแห่งอดีตเริ่มที่ตรงไหนกันแล้ว เป็นการขอบธรรมใหม่ที่จักยก นายปรีดี พนมยงค์ ขึ้นเป็นอันดับแรก ในฐานะบุคคลที่สละทุกอย่างเพื่อปลูกฝัง

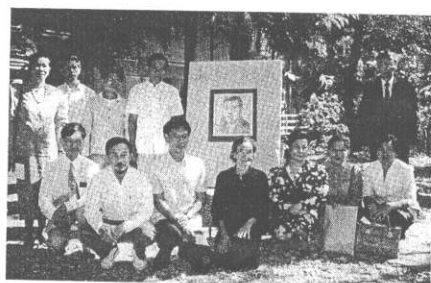
๘ ปรีดีสาร

ประชาธิปไตยลงไว้ในแผ่นดิน เพื่ออันโตเล่า ถ้ามีไซ้เพื่อเจตนาจะอำนวยชีวิตที่ดีขึ้นต่อราษฎรไทย แล้วยกบรรดาชาวนาที่ทุ่งคลองแสนแสบ ผู้ซึ่งเคยใช้แรงงานอย่างเหน็ดเหนื่อยทำนุบำรุงผืนที่ดินจนตกทอดมาถึงปัจจุบันนี้ อีกทั้งเรี่ยวแรงหยาดเหงื่อของบุคคลอีกหลายรุ่นต่อมาที่เฝ้าถนอมรักษาแผ่นดินไว้ นั้นมิใช่เรื่องความดี ความงามแห่งอดีตหรือ

ปัจจุบันเล่าอยู่ที่ไหนและประกอบด้วยอะไร ทุกๆ ท่านที่

เวลา ๐๙.๐๙ น. ของวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๑ ครูอุจน์ มาลิก ได้จุดธูปอธิษฐาน ตั้งมั่นในดวงจิต ขอให้การก่อสร้างสถาบันปรีดี พนมยงค์ สำเร็จผลลุล่วงตามความประสงค์ เพื่อสืบทอดและพัฒนาแนวคิดเพื่อราษฎรไทยของ นายปรีดี พนมยงค์

ภาพถ่ายในพิธีวางศิลาฤกษ์ สถาบันปรีดี พนมยงค์ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๑

พื้นที่บริเวณด้านหน้า ของสถาบันปรีดี พนมยงค์ ก่อนการก่อสร้างอาคาร ภาพจาก พิธีวางศิลาฤกษ์ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๑

อุตสาหกรรมประมงกัน ณ ที่นี้ ในวันนี้พร้อมทั้งคณะสงฆ์...ย่อมเป็นส่วนหนึ่งฉนี้กับกำลังของคณะทำงานผลักดันให้เกิดการสร้าง อาคารสถาบันอีกทั้งความบากบั่นของท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ประกอบกับคำมั่นสัญญาของคณะศิษย์เตรียม มธก.สัมพันธ์ ผู้เป็นศิษย์ต้นภูฏอันเปรียบประดุจบุตรของท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ที่จะช่วยกันอย่างสุดความสามารถเพื่อมาช่วยสร้างให้อาคารนี้สำเร็จบริบูรณ์

อันสิ่งเหล่านี้มิได้เกิดขึ้นในพริบตาเดียว แต่เป็นการดิ้นรนต่อสู้ของการติดต่อดำเนินมาของบุคคลอีกหลายสาขา และยังมีบุคคลอื่นอีกมากมายที่ไม่สามารถมาในวันนี้แต่มิ้น้ำใจจดจ่อประสานช่วยนับเป็นพลังหนุน ด้วยเหตุทั้งหลายเหล่านี้ประกอบกับการยืนหยัดอย่างไม่ท้อถอยของคณะสถาปนิกแปลนอาคิเตค ย่อมจะยังปัจจุบันกาล กล่าวคือ การสร้างสถาบันปรีดี พนมยงค์ ให้สำเร็จลุล่วงไปในเร็ววันนี้

เมื่อเราตัดข้อกังขาที่จะเป็นการบันทอนภูมิกำลังของสถาบันปรีดี พนมยงค์ออกไปแล้ว เราก็เหลือเพียงหน้าที่ล้วนๆ หน้าที่ปัจจุบันของผู้ที่จะมารับทอดงาน ให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของปรีดี พนมยงค์ ซึ่งถ้าพูดตามประสาชาวบ้านก็ว่า ให้อารักขาแก่ชาวบ้านผู้เดือดร้อนให้ได้

ต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๓๓ ครูอุ้น มาลิก ขณะรักษาตัวครั้งสุดท้ายก่อนถึงแก่กรรม ณ โรงพยาบาลคามิลเลียน ได้รำพึงถึงเจตนาน่าชื่นชมขอเชิดชูความคิดเพื่อราษฎรไทย ของนายปรีดี พนมยงค์

ก่อนการก่อสร้างสถาบันปรีดี พนมยงค์ ครูอุ้น มาลิก และมูลนิธิชยวนา ได้ใช้พื้นที่บริเวณนั้นจัดนิทรรศการ ชื่อ "ธรรมชีวิตนุสสันติภาพ"

รับความยุติธรรมทางกฎหมาย ทำการวิจัยค้นคว้าออกสู่ทางให้ชาวณาผู้ยากจนสามารถลืมตาอ้าปากมีที่ทางทำมาหากิน ไม่หม่นหมองไร้หวัง ทำการวิจัยค้นคว้าหาสู่ทางให้ชาวนามีกิจกรรมประเทืองปัญญา แลกงานช่วยตนเองได้และโดยสรุปก็คงว่า "ช่วยกันสร้างทรัพยากรมนุษย์"

ขอให้กิจการของสถาบันปรีดี พนมยงค์ ดำเนินลุล่วงสมดังปรารถนา

อโถ สุจินณสุต ผลัน นุสสติ
 ผลของการที่ก่อสร้างไว้ดีแล้ว ย่อมไม่สูญเสียหาย
 อุ้น มาลิก
 ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๑

เกี่ยวกับผู้ประพันธ์

ครูอุ้น มาลิก

เกิด วันที่ ๕ เมษายน ๒๔๖๐ ถึงแก่กรรมวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๓
 เป็นบุตรของ พระรชชาติบริรักษ์ กับ นางบุ๋ม สุวรรณมาลิก

การศึกษา

- พ.ศ.๒๔๗๗ มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีโชติเวช
- พ.ศ.๒๔๘๑ อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ.๒๔๘๕ เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาสังคมศาสตร์สำหรับอาชีพ ครู โรงเรียนสาธิตจุฬา (เตรียมอุดม)
- พ.ศ.๒๔๘๖ เข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพครู ที่ A.U.A. และเข้ารับการอบรม หลักสูตรสาขาบรรณารักษศาสตร์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ.๒๕๐๐-๒๕๐๒ เข้าอบรมภาคฤดูร้อนและเป็นนักศึกษาภาคค่ำ วิทยาลัยการศึกษา
- พ.ศ.๒๕๐๓ ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ.๒๕๐๕ ศึกษาผลงานที่ มหาวิทยาลัยฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ.๒๕๐๘ ปริญญาโท ด้านจิตวิทยาที่ เออร์บานา มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

หน้าที่การงาน

- พ.ศ.๒๔๗๒-๒๔๗๖ ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนเขมสิริอนุสรณ์ กรุงเทพฯ
- พ.ศ.๒๔๗๖-๒๔๗๘ เลขานุการ โรงงานยาสูบ กรุงเทพฯ
- พ.ศ.๒๔๗๘-๒๔๘๗ ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนสุกิจวิทยายา กรุงเทพฯ
- พ.ศ.๒๕๐๐-๒๕๐๑ ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพฯ
- พ.ศ.๒๕๐๓ ผู้ช่วยฝ่ายศึกษาวิจัย แผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.๒๕๑๐-๒๕๑๑

อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.๒๕๑๑-๒๕๑๒

อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานด้านหนังสือ

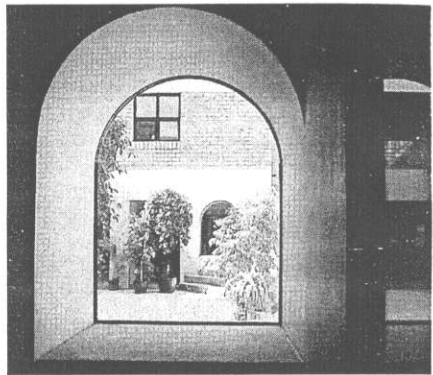
- พ.ศ.๒๔๘๗-๒๔๘๘ ผู้สื่อข่าวและนักเขียน หนังสือพิมพ์สยามนิกร
- พ.ศ.๒๔๘๘-๒๕๐๐ รองบรรณาธิการ นิตยสารรายสัปดาห์ ธรรมสาร
- ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๐๐ เป็นต้นมา ปรากฏชื่อเขียนในที่ต่างๆ มากมาย, รวมทั้งเขียนและแปลนิทานไว้สำหรับสร้างงานละครหุ่นเชิดมีสำหรับเด็ก
- พ.ศ.๒๕๑๒ เขียนบทความ ประจำคอลัมน์ จิตวิทยาครอบครัว ใน นิตยสารรายปักษ์ "นรี"

ผลงานสร้างสรรค์สังคม

ก่อตั้ง สวนอัญญา สวนไผ่หิน เชียงใหม่ • ก่อตั้ง "เวชประชา" สนับสนุนส่งเสริมการอบรมสาธารณสุขเพื่อประชาชน • สนับสนุนส่งเสริมให้ก่อตั้ง "กลุ่มแม่บ้านชุมชนอ่อนนุช" • สนับสนุนส่งเสริมองค์กรพัฒนาเอกชนที่นำเพื่อประโยชน์ให้กับผู้ด้อยโอกาสในสังคม • สนับสนุนส่งเสริมพระพุทธศาสนา • สนับสนุนส่งเสริมนักศิลปวัฒนธรรมเพื่อสังคม • ผลิตหุ่นมือให้เยาวชนทั่วโลก • ก่อตั้ง "มูลนิธิชยวนา" เพื่อช่วยเหลือเยาวชนและผู้ขาดโอกาส • มอบที่ดินให้มูลนิธิปรีดี พนมยงค์ เพื่อสร้างอาคารสถาบันปรีดี พนมยงค์ สำหรับดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและราษฎรไทยตามที่นายปรีดี พนมยงค์ ห่วงใย

อนุสรณสถาน

ด้านหน้าของระเบียบที่ออกแบบช่องหน้าต่างโค้ง มองทะลุถึงลานกว้างด้านนอก

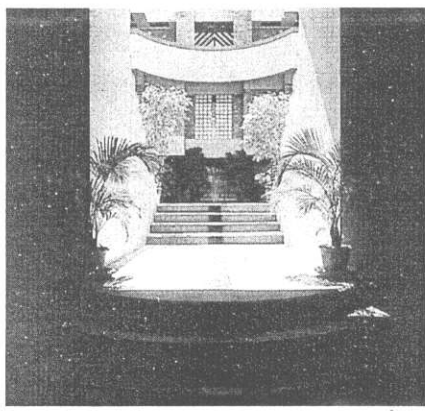
สะพานไม้ด้านหน้า มีความหมายถึงความคิดที่เชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันและอดีต เสาสองต้นด้านข้างใช้เป็นที่ยึดบันไดวน นำนักแสดงขึ้นสู่เวทีบนห้องประชุม

สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ :

การออกแบบก่อสร้างและความหมายเชิงสัญลักษณ์

ลินทร์สวัสดิ์ ยอดบางเตย

สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ ก่อสร้างบนเนื้อที่ ๓๗๑ ตารางวา ครูอุ่ง มาลิก ผู้ก่อตั้งมูลนิธิไชยวงษา เป็นผู้มอบกรรมสิทธิ์ที่ดินให้มูลนิธิปริทัศน์ พนมยงค์ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๖ เพื่อก่อสร้างอาคารสถาบัน สำหรับใช้ดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและราษฎรไทย ตามที่ท่านอาจารย์ปริทัศน์ พนมยงค์ ห่วงใย วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๑ ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์ เพื่อดำเนินการก่อสร้าง

เส้นทางเดินสีดำ จุดนำสายตาไปสู่ลานน้ำพุ จตุรมุมความคิดที่สร้างสรรค์

การอุทิศตนเพื่อสังคมของท่านอาจารย์ปริทัศน์ พนมยงค์ ลักษณะของรูปแบบ จึงมีมุมมองสองด้าน ได้แก่ ๑.สะท้อนยุคสมัยของท่าน อาจารย์ปริทัศน์ พนมยงค์ ๒.สะท้อนยุคสมัยปัจจุบัน โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์อเนกประสงค์

การออกแบบได้แบ่งอาคาร ออกเป็นสองส่วน อาคารส่วนแรกเป็น

โถงกว้างต่อจากสะพานไม้ ด้านบนเป็นห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารส่วนที่สองแบ่งออกเป็นสามชั้น ระหว่างอาคารส่วนแรกกับอาคารส่วนที่สองมีลานน้ำพุกลางแจ้งและห้องระเบียบนิทรรศการ/ประชุมย่อยเป็นตัวเชื่อมโยง ด้านหน้าบริเวณบันไดขึ้นอยู่เกือบติดฟุตบอล ลักษณะโค้งครึ่งวงกลม มีแอ่งน้ำน้อยอยู่ตรงกลางลดหลั่นลงไป บันไดขึ้นด้านซ้าย ด้านขวาเป็นบ่อน้ำ หมายถึงความร่มเย็น มีสะพานไม้ทอดยาวเชื่อมระหว่างอาคารกับทางขึ้น รูปทรงของสะพานไม้มองดูคล้ายสะพานที่ก่อสร้างในยุค พ.ศ.๒๔๗๕ หรือยุคใกล้เคียงกัน เช่น สะพานพุทธ สะพานพระราม ๖ สื่อความหมายถึงการเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ และเป็นตัวแทน

เชื่อมยุคสมัยเก่า-ใหม่ เข้าด้วยกัน

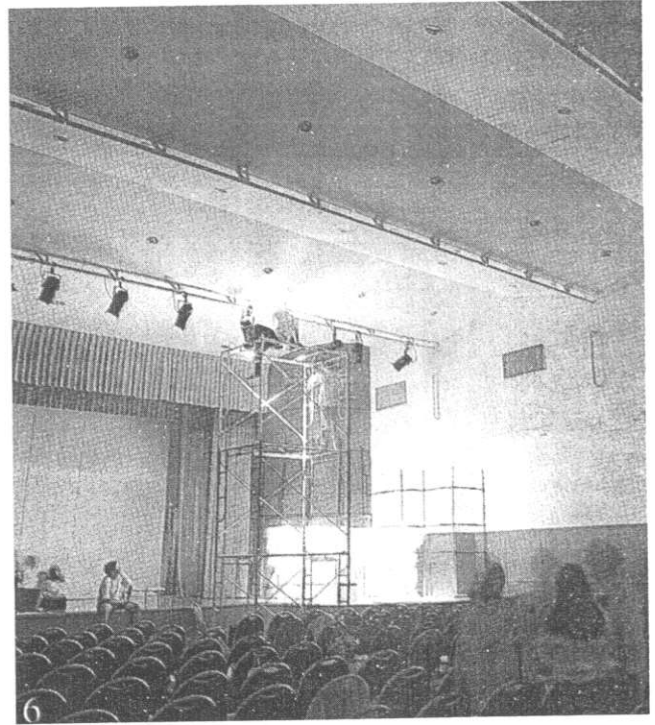
พื้นของอาคารด้านหน้าต่อจากสะพานไม่มีเส้นตรงนำสายตาเป็นเส้นสีดำ ซึ่งใช้หินอ่อนปูยาวไปจนถึงลานโล่งด้านนอกสิ้นสุดที่ขอบวงกลมของบ่อน้ำพุ เส้นนำสายตายังต่อเนื่องจนถึงส่วนบนของอาคารแทนค่าสัญลักษณ์ความรุ่งโรจน์อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติของท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ สู่อุบัติงาม, น้ำพุในบ่อน้ำพุวงกลม ซึ่งพุ่งตรงขึ้นสู่เบื้องบนตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้จะดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุดด้านหลังของบ่อน้ำพุเป็นแท่นหินแกรนิตสีดำโค้งขัดมันสะท้อนแสง ขับบ่อน้ำพุให้ดูโดดเด่น มีนัยให้ขบคิด

ส่วนบริเวณลานกว้างนั้น เป็นเหมือนแอมฟิเธียเตอร์ เหมาะสำหรับการแสดงกลางแจ้งเป็นอย่างยิ่ง ด้านซ้ายซ้ายขวาของลานน้ำพุ เป็นห้องระเบียงแสดงนิทรรศการสามารถใช้จัดประชุมย่อยอบรมสาธิตได้อเนกประสงค์

จากลานกว้างสามารถเดินเชื่อมต่อไปยังด้านบนของอาคารส่วนแรกได้ ซึ่งเล่นเป็น Step บันไดโค้งต่อเนื่องไปจนถึงห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารส่วนแรกถูกออกแบบเป็นหลังคาโค้งโดยนำอิทธิพลทางรูปแบบของสถาปัตยกรรมสมัยใกล้เคียงกับยุคของท่านอาจารย์ปรีดีมาใช้ คือ การออกแบบให้หลังคาคลายหลังคาของสถานีรถไฟหัวลำโพง มีเสากลมรองรับนำมาประยุกต์ผสมผสานขึ้นใหม่ไม่ใช่เลียนแบบทั้งดุ้น เนื่องจากรูปแบบต่างๆ ของอาคารส่วนแรกมักเป็นลักษณะโค้ง จึงถูกกำหนดให้กลมกลืนกันทางโครงสร้าง เช่น บันไดวน, เสากลม, หลังคาโค้ง โดยซ่อนเร้นสัญลักษณ์เอาไว้ให้ตีความ

อาคารส่วนที่สอง ในที่สุดเป็นสำนักงานและห้องสมุด บริเวณหลังคาบนสุดใช้กระจกเป็นสกายไลท์

ภายในห้องประชุมใหญ่ใช้เป็นโรงละครสำหรับงานแสดงกิจกรรมต่างๆ ของสถาบัน

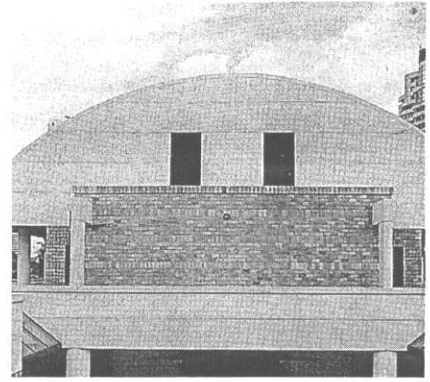
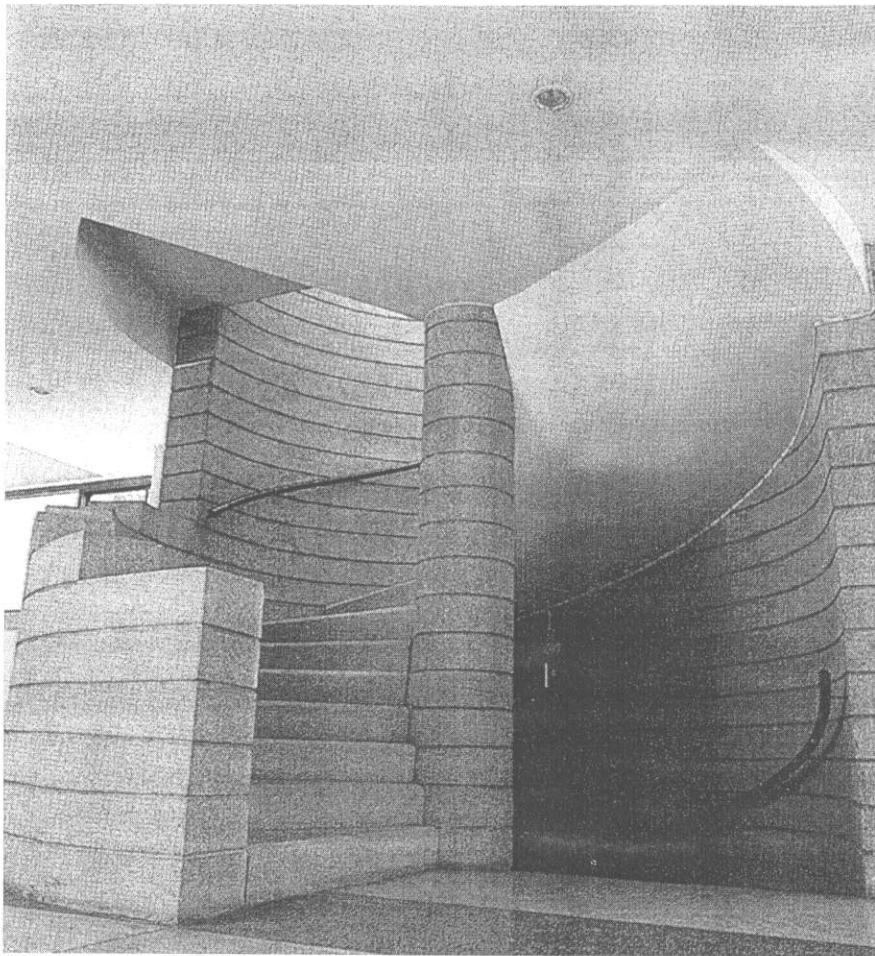
อาคารส่วนหลังแบ่งออกเป็นห้องทำงานและห้องสมุด ออกแบบโดยถือหลักความสมดุลย์ทั้งสองข้าง

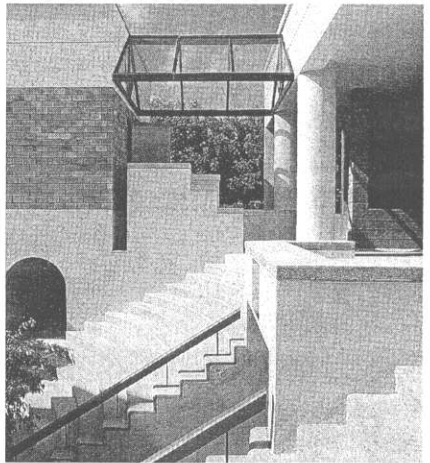
ให้แสงธรรมชาติส่องลงมาถึง เน้นรูปแบบวัสดุใกล้เคียงกับธรรมชาติ พื้นปูผนังใช้อิฐดินเผาหลังคากระจุทรวงจั่ว สอดแทรกสัญลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยไว้พอสมควร โทนสีทั่วไปใช้ลักษณะของสีเดิร์ธโทน

การกำหนดประโยชน์ใช้สอยจัดเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งเป็นส่วนสาธารณะ ส่วนที่สองเป็นกิ่ง

สาธารณะ ห้องประชุมอเนกประสงค์ โรงละครอยู่ในอาคารส่วนแรก ซึ่งมีเนื้อที่มากกว่า, ห้องทำงาน ห้องประชุมเล็ก ห้องสมุดอยู่ในอาคารส่วนที่สอง เพื่อความเป็นส่วนตัวในการทำงาน การออกแบบอาคารทั้งสองที่หนึ่งและส่วนที่สอง เป็นลักษณะซิมเมทรี คือ ด้านซ้าย-ด้านขวาเท่ากัน มีความสมดุลย์ทั้ง

อาคารด้านหน้า หลังคาทรงโค้ง แนวคิดจากสถาปัตยกรรมสมัยอดีตได้รูปแบบจากหลังคาโค้งของสถานีรถไฟหัวลำโพง

บันไดเล่นระดับจากลานกว้างสู่ห้องประชุม และต่อเนื่องไปยังห้องทำงาน เชื่อมด้วยหลังคากระจกทรงจั่ว

บันไดด้านบนของอาคารด้านหน้าที่เชื่อมต่อไปยังทางเข้าห้องประชุมชั้น ๒

สองด้าน แทนความหมายคือ ความยุติธรรม

กล่าวโดยรวมการออกแบบสถาปัตยกรรมชิ้นนี้ เป็นการออกแบบกึ่ง Post Modern Architect ซึ่งไม่เพียงจะงดงามด้านรูปทรง และคำนี้ถึงประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น หากยังสื่อความหมายไปถึง คติธรรมและปณิธานอันยิ่งใหญ่ของท่านอาจารย์ปรีดีพนมยงค์ อีกด้วย

สถาบันปรีดี พนมยงค์ ได้เปิดดำเนินงานอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ และดำเนินกิจกรรมอันเป็นสาระประโยชน์ต่อสังคมและราษฎรเป็นลำดับมา •

ภายในอาคารสถาบันปรีดี พนมยงค์ ประกอบด้วย

- พื้นที่สำนักงาน ของมูลนิธิปรีดี พนมยงค์, สถาบันปรีดี พนมยงค์, ชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์, และองค์กรอื่นๆ รวมเนื้อที่ ๓๘๐ ตารางเมตร
- ห้องประชุมอเนกประสงค์และโรงละคร จำนวน ๓๐๐ ที่นั่ง
- เวทีกลางแจ้ง จำนวน ๑๐๐ ที่นั่ง
- ห้องสมุด ๖๐ ตารางเมตร
- ระเบียบจัดนิทรรศการ/อบรม/ประชุมย่อย

บันไดวน ความคิดที่หักเห

ความคิดสองด้านที่ตรงข้ามกัน เมื่อมาปะทะกันเข้าทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยิ่งขึ้น ซึ่งเรียกว่า Dialectics (ประติการ)

เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด

สิ่งทั้งหลายในโลกนี้เป็นอนิจจัง ไม่มีสิ่งใดนิ่งคงอยู่กับที่ ทุกสิ่งที่มีอาการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง (จากบท ทฎแห่งการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งทั้งหลาย หนังสือ “ความเป็นอนิจจังของสังคม” ปรีดีพนมยงค์)

งานประกวด ภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ ๓

โดยมูลนิธิหนังไทย ในพระอุปถัมภ์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มณฑลการ

รางวัลแบ่งออกเป็น

รางวัลรัตน์ เปสตันยี

รางวัลภาพยนตร์สั้นยอดเยี่ยมสำหรับบุคคลทั่วไป ตั้งขึ้นเพื่อรำลึกถึง รัตน์ เปสตันยี ผู้สร้าง ผู้กำกับภาพยนตร์ไทย ผู้ซึ่งเคยส่งภาพยนตร์สั้นเรื่อง แดง เข้าประกวด ที่เมืองกลาสโกว์ ประเทศอังกฤษ และได้รับรางวัลชนะเลิศในปี พ.ศ.๒๔๘๑ ก่อนที่จะก้าวสู่อาชีพสร้างภาพยนตร์ในภายหลัง

รางวัลข้างเฟือก

รางวัลสำหรับภาพยนตร์นักศึกษา ยอดเยี่ยมเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาพยนตร์ในประเทศไทย ซึ่งในแต่ละปีมีนักศึกษาวิชาภาพยนตร์ผลิตผลงานออกมาจำหน่ายไม่น้อย รางวัลนี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึง ภาพยนตร์เรื่องพระเจ้าข้างเฟือก ของ นายปรีดี พนมยงค์

รางวัลปยุต เงากระจ่าง

รางวัลสำหรับภาพยนตร์แอนิเมชันยอดเยี่ยมโดยผู้ส่งงานเข้าประกวดในประเภทนี้สามารถส่งได้ทั้งนักศึกษา ภาพยนตร์ และบุคคลทั่วไป รางวัลนี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ ปยุต เงากระจ่าง ผู้บุกเบิกภาพยนตร์แอนิเมชันของไทย

คณะกรรมการ

แบ่งออกเป็น ๒ ชุด

- คณะกรรมการคัดเลือกรอบแรก
- คณะกรรมการตัดสินซึ่งจะใช้ชุดเดียวกันทั้ง ๓ รางวัล

หลักเกณฑ์

๑. เป็นผลงานที่เสร็จสิ้นหลังวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๑
๒. เปิดรับผลงานทั้งที่เป็นฟิล์มขนาด ๘ มม./๑๖ มม./๓๕ มม วิดีโอ Betacam PAL/U-Matic PAL และ VHS (PAL/NTSC/SECAM)
๓. ความยาวไม่เกิน ๓๐ นาที
๔. ไม่จำกัดประเภท และหัวข้อของภาพยนตร์
๕. คุณสมบัติของผู้สมัคร
 - บุคคลทั่วไป
 - นักศึกษาภาพยนตร์ เป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาภาพยนตร์และสร้างงานในระหว่างที่ยังมีสถานภาพเป็นนักศึกษา (หมายเหตุ นักศึกษาภาพยนตร์ในต่างประเทศถือว่าเป็นประเภทบุคคลทั่วไป)
๖. กำหนดส่งผลงานวันที่ ๒๔-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒
๗. รายชื่อผลงานที่เข้ารอบจะประกาศใน

วัตถุประสงค์

- เพื่อกระตุ้นและสร้างโอกาสให้เกิดการก่อสร้างสรรค์ภาพยนตร์ในรูปแบบทางเลือกในประเทศไทย
- เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปและนักศึกษาภาพยนตร์นำผลงานออกสู่สาธารณะ

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ผู้เข้ารอบจะต้องนำภาพยนตร์ต้นฉบับมาส่งภายในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒

๘. ประกาศผลการประกวด และมอบรางวัลในวันที่ ๑๖ และ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๒ (รายละเอียดเวลา และสถานที่ จะแจ้งให้ทราบต่อไป)

๙. ผลการตัดสินถือเป็นเอกสิทธิ์ของคณะกรรมการตัดสิน
๑๐. สิ่งที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้นให้เป็นไปตามดุลพินิจของคณะกรรมการจัดงาน

สิ่งที่ต้องส่งมีดังนี้

- เทป VHS ของผลงาน เพื่อใช้สำหรับคัดเลือกรอบแรก ซึ่งทางผู้จัดงานจะไม่ส่งคืน
- โบสมัครที่กรอกสมบูรณ์ (๑ โบต่องาน ๑ ชิ้น)
- รูปถ่ายของผลงานอย่างน้อย ๑ รูป
- ทรานสคริปภาคการศึกษาสุดท้ายสำหรับภาพยนตร์นักศึกษา

สถานที่ส่งงานและขอโบสมัคร

บริษัท Firecracker Film จำกัด
๖๘/๖ ซอยหลังสวน ลุมพินี
กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทร ๖๕๒-๐๐๘๓

ทางไปรษณีย์

งานประกวดภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๓
มูลนิธิหนังไทย
๒๑/๑ สุขุมวิท ๖๑ เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

มูลนิธิหนังไทย ๐๑-๔๓๙๔-๔๔๘๒
๐๑-๔๘๑๑-๐๑๓๑, ๐๑-๖๒๙๔-๐๖๗๐

"คือผู้อภิวัตน์ ๒๕๗๕"

ละคร

คือศกยภาพทางการละครของคนรุ่น X

บทวิจารณ์โดย นันทขว้าง สิริสุนทร

ไม่ว่าจะเป็น “แบบฝึกหัดขั้นสูงที่สมบูรณ์” ในความหมายของ อ.เจตนา นาควัชระ หรือในคำกล่าวขมถึ “ชั่วโม่งประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ที่ทั้งสองท่านมี (และเคยมี) ต่อละครเวทีที่อัดแน่นไปด้วยพลังงาน ทางความคิด ที่ชื่อ “คือผู้อภิวัตน์ ๒๕๗๕” ก็ตาม

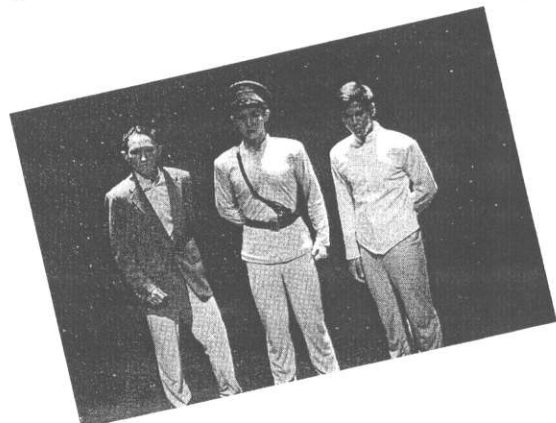
อนามัยชายดีกว่าวรรณกรรม บทละคร) โดยผู้กำกับคือ นิมิตร พิพิฑกุล ตัวจริงรุ่นใหม่ อีกคนที่สะสมประสบการณ์มาไม่น้อย คราวนี้รับบทของผู้กำกับการแสดงและตัวเอกของเรื่องคือ ปรีดี พนมยงค์ ส่วนคนอื่นๆ ก็มี สุนทร มีศรี ในบทหมโนและเจ้าคุณ, พิณฑิพย์ สัตย์เพริศพราย ในบทพูนศุข

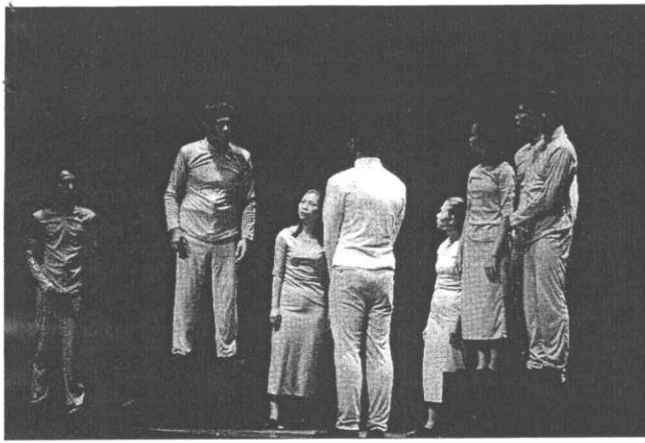
ต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า บทละครซึ่งถูกเขียนและกำกับการแสดงโดย “เสาหลักอีกต้นหนึ่ง” ของวงการละครเวที บ้านเรา อย่าง “คำรณ คุณะดิลก” นั้นมีความโดดเด่นในองค์รวมทั้งแสง สี การใช้เสียง ตำแหน่งตัวละคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคการแสดง รวมไปถึงการตั้งคำถามอย่างจริงจังต่อคนดู “เป็นความจริงจึ่งในน้ำเสียงของบทละครที่ต้องการทำให้สังคม (ในที่นี้คือคนดู) ได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้น”

หลังจากครั้งแรก เปิดการแสดงที่ หอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี ๒๕๓๐ และอีกหนึ่งปีให้หลัง เปิดการแสดงครั้งที่ ๒ ที่หอศิลป์พีระศรี ก่อนที่ในปี ๒๕๓๘ จะเปิดการแสดงครั้งที่ ๓ ที่ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมแสงอรุณ มาถึงครั้งนี้ “คือผู้อภิวัตน์” กลับมาอีกเป็นครั้งที่ ๔ (โดยมีตัวเลข พ.ศ.๒๕๗๕ พ่วงท้ายชื่อ) การกลับมาในครั้งนี้ “คือผู้อภิวัตน์ ๒๕๗๕” อยู่ในความรับผิดชอบและกระบวนการทำงานของหนุ่มสาวรุ่น Generation X (รุ่นลูกยาง

และคนเล่าเรื่อง ,สินีนางู เกษประไพ กับบทแม่พลอยและผู้บรรยาย, ธีร์วัฒน์ มุลวิไล กับบทบาทของอ้อด, สาย สีมาและแปลก, ผิวหน้า เฉลิมญาดา กับผู้บรรยาย, ฟาริดา จิราพันธ์ ในบทผู้บรรยายและช้อย, วัลลภ แสงจ้อย ในบทพระยาทรง, คีตฤทธิ และจรรยาศักดิ์, ปกรณ์ รังสิตเสถียร แสดงเป็นพหล, ชาติชาย เกษนัส กับบทประยูรและเพิ่ม รุจิโรจน์ ธนสารกิตติวัฒน์ กับบทจรรยาศักดิ์, พระยาทรง และ คีตฤทธิ, วัลลภษณ์ แซ่จิ่ง กับบท เล็ก, พฤกษา รุ่งแสง มารับผิดชอบ ส่วนของผู้บรรยาย และที่ต้องปรบมือให้ก็คือ อนันท์ นาคคง และหิรัญ บุญขึ้น ซึ่งรับผิดชอบส่วนของดนตรีประกอบ (เล่นสดบนเวที)

คงไม่ต้องกล่าวถึงเนื้อเรื่องอย่างมากมาย ซึ่งนำเสนอเรื่องราวการต่อสู้ทางประวัติศาสตร์การเมืองช่วงหนึ่งของ “นายปรีดี พนมยงค์” รัฐบุรุษอาวุโสของไทยที่พยายามกอบกู้บ้านเมืองและสร้างความยุติธรรมให้กับประชาชน ตลอดไปจนถึงสันติภาพที่ร่วมกันของสังคม อะไรทำให้บทละครเรื่องนี้ของครุฑารณ กลับมาแสดงและได้รับความสนใจจากนักคิด นักเขียนและคนในวงการศิลปะบ้านเรา ทุกๆ ครั้ง รวมทั้งในการแสดงครั้งนี้ที่สถาบันปรีดี พนมยงค์

ความคลาสสิกอย่างหนึ่งของ “คือผู้อภิวัฒน์” ก็คือ โครงสร้างของบทละครที่แข็งแรง หนักแน่น แต่ละสัดส่วนสอดคล้องกัน และกันอย่างกลมกลืนและเป็นเหตุเป็นผล รวมทั้งมี “หน้าที่” ที่ละครเรื่องหนึ่งควรจะมีต่อคนดู จากที่มีโอกาสได้ชมเมื่อปี ๒๕๓๕ และในครั้งนี้อาจการกำกับของนิมิตร พิพิธกุล ผมรู้สึกว่าไม่ใช่แค่บทเท่านั้นที่โดดเด่น แต่การ “เลือกใช้สไตล์” ในการนำเสนอและเล่าเรื่อง มีเสน่ห์และบรรยากาศ และความสง่างามในตัวมันเอง (ในแง่นี้อาจคิดไปได้ว่ามันเป็นสไตลอย่างหนึ่งในงานของกลุ่มพระจันทร์เสี้ยว ที่เน้นการแสดง นำเสนอมากกว่าคำพูด บทสนทนา)

ในสามส่วนของบทละคร “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕” ครั้งนี้ แม้จะมีสัดส่วนที่โล่ง กั้นอยู่ แต่นำหนักที่หนักที่สุดไปตกอยู่กับรูปแบบและเทคนิคต่างๆ ซึ่งขับเคลื่อนด้วยไดนามิกของกลุ่มนักแสดงทั้งหมด มีอยู่ ๒-๓ จาก ที่พวกเขาทำให้คนดูรู้สึกถึง “พลัง” ทางศักยภาพ แต่ที่รืดเค้นออกมาได้มากที่สุด คือ ฉากปะทะรบบพุ่งด้วย “รถถัง” ที่สร้างจินตนาการในสนามรบได้โดยเฉพาะภาพการแตกหักของสิ่งที่บอบบาง หรืออย่างในบางฉากที่แสดงถึงกระบวนการต่อสู้มุ่มมั่น นักแสดงก็สามารถ ใช้เทคนิคทางร่างกายและจิตใจ

จากตรงนี้ หากเราลองย้อนกลับไปดูผลงานของหนุ่มสาวรุ่นใหม่ของพระจันทร์เสี้ยว “จุดร่วม” อย่างหนึ่งที่รู้สึกได้ก็คือ การให้ความสำคัญอย่างมากกับ Structure มากกว่า Emotion ซึ่งโดยพื้นฐานของการแสดงแล้ว อารมณ์ที่แท้จริงควรจะถูก “ขบแน่น” มาจาก “ภาษา อารูททางร่างกาย” มากกว่า “คำพูดและองค์ประกอบอื่นๆ” (เช่น ใช้เสียง ดนตรีประกอบ)

แนวคิดและการให้ความสำคัญที่ว่่านี ปรากฏอยู่มาก บ้างน้อยบ้างใน พญาภง พญาพาน ความฝันกลางเดือนหนาว ตลิ่งสูง ชูหนัก กระใจไฟ มาตามเหมา และคือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕ ในครั้งนี้ แต่ที่แตกต่าง (นอกเหนือไปจากการใช้เทคนิค Dialectic) ในเรื่องอื่นๆก็คือการใช้เทคนิคสื่อสารโดยตรงกับคนดูที่เรียกว่า Brechtian ของแบร์โทลท์ เบรชท์ ชาวเยอรมัน

เทคนิคที่ว่่านีถูกนำมาใช้อย่างน้อยสองลักษณะ อย่างแรกคือ การให้ตัวละครสื่อสารและส่งสารโดยตรงกับคนดู (ทั้งการ

พูดและลงมาแจกใบประกาศคณะราษฎร) อย่างที่สองคือ เทคนิคของเบรชท์ในความหมายของ Contrast เป็นความขัดแย้งระหว่างเทคนิคการแสดงทางร่างกายและเนื้อหาในส่วนของอารมณ์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนเหตุการณ์ปะทุ) วิธีการคิดในการทำงานของคือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕ แม้ไม่ใช่ของใหม่เมื่อเทียบกับการทำงานที่ผ่านมา แต่การที่มีความเข้าใจในการเลือกสไตล์และรูปแบบมารองรับเนื้อหาที่จะพูดและนำเสนอ นั้น ทำให้เป้าหมายของละครเดินไปได้ถึงปลายทาง

ลองคิดอีกมุมหนึ่งว่า สมมุติว่าละครเรื่องนี้ เลือกใช้สไตล์บางอย่าง อาทิ Melodrama หรือ Realism มารองรับตัวเนื้อหาหรือสารบางอย่าง รวมไปถึงรายละเอียดทางข้อมูล อาจจะถูก “สไตล์ที่ว่่านั้น” บัดโยนจนตีเกลกระเด็นกระดอนตกหายไประหว่างทาง (เช่นว่า Melodrama อาจทำให้คนดูถูกชักนำทางอารมณ์ จนไม่เกิดปัญหาในการไตร่ตรองสิ่งที่เห็น เพราะตกอยู่ในกับดักทางอารมณ์ไปเรียบร้อยแล้ว)

ฉะนั้น “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕” จึงประสบความสำเร็จจากจุดนี้ คือรู้ว่าตัวเองต้องการจะ “พูดอะไร” และ เข้าใจมากขึ้นว่า ตัวเองควรพูดด้วย “วิธีการอย่างไร” คนฟังถึงจะ “ได้ยิน” นี้คือส่วนแรกที่ทำให้งานชิ้นนี้มีจุดเด่นที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม การตอบโต้จากวิธีคิดแบบนี้ ซึ่งตามติดด้วยการเน้นเรื่องของ Time หรือจังหวะลงของการแสดงตลอดทั้งเรื่อง ทำให้มีข้อบกพร่องอย่างหนึ่งเกิดขึ้น นั่นก็คือ สาร ถ้อยคำ และบทสนทนาต่างๆ ที่ออกมาจากปากของตัวละครในประวัติศาสตร์ ส่วนนี้น่าสนใจแน่นอนเพราะในทางอ้อม ถ้าหากคนดูกระจ่างเรื่องคำพูดบางอย่างในละครนั้นก็หมายความว่า “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕” ได้เปิดโอกาส (อย่างไม่มีตัว) ให้คนดูได้ “ตรวจสอบข้อเท็จจริง” ไปพร้อมๆ กัน

ผมคิดว่าตรงนี้น่าสนใจ ถ้าเราลองวาดกราฟหรือโครงสร้างของ คือผู้อภิวัฒน์ ๒๕๗๕ จากที่เห็นบนเวที ในแง่หนึ่งการที่บทละคร (ซึ่งเขียนโดยคำรณ คุณะติลก) หยิบเอาประวัติศาสตร์ทางการเมืองในช่วงเวลาหนึ่งมานำเสนอและเนื้อหาส่วนหนึ่งให้ภาพของพฤติกรรมสองฝ่ายของคนที่มีอยู่จริงในอดีต นั้นก็เท่ากับว่าบทละคร “อุปโลกน์ตัวเอง” เป็นเหมือน

“นายความ” และในเวลาเดียวกันก็ได้มอบ “สถานภาพและบทบาท” ให้กับคนดูในโรงละครเป็น “คณะลูกขุน” เพื่อพิจารณาความ

แล้วอะไรคือ “หลักฐานประกอบ” ถ้าไม่ใช่ “กระดาดใบประกาศ” จากคณะราษฎรฉบับที่ ๑ ซึ่งละครแสดงความเห็นขึ้นด้วยการให้นักแสดงลงไปเดินแจกคนดูตั้งแต่ต้นเรื่อง นั่นก็หมายความว่า ตั้งแต่เริ่มเรื่อง คนดูก็มีหน้าที่ของตัวเองที่จะต้องพิจารณาสิ่งที่ละครพูด ว่าจริงหรือไม่จริงในเวลาเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าละครก็ไม่ได้ต้องการจะเอาคำตอบอย่างจริงจังจากคนดูเดี๋ยวนั้น เพราะการที่ให้ผู้ชมกลับไปอ่าน “คำประกาศจากคณะราษฎร” ก็เพื่อกระตุ้น ให้คนดู “ได้คิดและตระหนัก” ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น เป็นภาพเดียว ความหมายเดียวที่ “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” ต้องการให้เรา ได้ตระหนักถึงหน้าที่และสำนึกในแบบ นายปรีดี พนมยงค์ ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นของข้อเขียนนี้

นอกเหนือไปจากภาพรวมขององค์ประกอบทุกอย่างที่ขั้วเน้นความโดดเด่นให้กับละครอย่างลงตัวแล้ว อีกอย่างหนึ่งที่ผมชอบมากก็คือ การที่บทละครใช้ “เทคนิคตัดปะ” หรือ “Collage” ใน “คือผู้อภิวัฒน์” ทั้งที่เป็นเรื่องราวของนายปรีดี พนมยงค์ และช่วงหนึ่งของประวัติศาสตร์ทางการเมือง แต่บทละครมีการใส่ตัวละครจากเรื่องอื่นๆ เข้ามาได้อย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็น “แม่พลอย” ใน “สี่แผ่นดิน” ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช หรือ “สาย สีมา” จาก “ปีศาจ” ของ เสนีย์ เสาวพงศ์

เทคนิคหรือวิธีการแบบนี้ ผู้เขียนบทไม่ได้ใส่เข้ามาเพื่อความเท่ แต่มีเจตนาเพื่อบางสิ่งบางอย่างไม่ว่าจะเป็นการเล่นเรื่อง การบอกถึงภาวะการณ์บางอย่างของยุคสมัย และเพื่อการวิพากษ์ตัวละคร นี้อาจเป็นจุดรวมอย่างหนึ่งในงานของคาร์ล คุณเคดลิก ที่น่าสนใจ (โดยเฉพาะการตีความเชิง Auteur) การใส่วาง “แม่พลอย-สาย สีมา” ใน “คือผู้อภิวัฒน์” ถูกนำเสนอซ้ำอีกครั้งกับ “ความฝันกลางเดือนหนาว” เมื่อผู้เขียนบทจัดการเอา “ดอน กิโยเต้” ใน Man of La Mancha, นักปฏิวัติ ใน The Justice, หญิงสาวคนหนึ่ง ใน “Death and The Maiden” และโจเซฟ แมคคาร์ธีย์ ใน The Crucible มาจัดที่ทางรวมไว้ในละครความฝันกลางเดือนหนาว (แสดงเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๓๕) ที่สำคัญ ซึ่งในขณะเดียวกันนั้น ดวงดาว ดวงจันทร์ และเจ้าหนู ในบทละครเรื่อง Woyzeck ของเกออร์ก บุกเนอร์ (Georg Buchner) ก็ไปปรากฏอยู่ในคำนำของ สุจิตร์ของความฝัน

ผมเชื่อว่าโดยเจตนาของ “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” นั้น ไม่ได้ต้องการให้คนดู “เชื่อหรือไม่เชื่อ” ในสิ่งที่ละครนำเสนอ แต่การที่บทละครดีที่สุดในเรื่องหนึ่ง (โดยฝีมือการเขียนของคนไทย) ถ่ายทอดเรื่องราวโดยอิงกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์นั้น ก็เพื่อ “กระตุ้น

เตือน” ให้สังคม “ตระหนักรู้” ถึงหน้าที่และสำนึก

เหตุผลที่คิดแบบนี้ เพราะว่าจากการนำเสนอของละครแทบไม่มีส่วนไหนที่บทละครแสดงอาการเซ็งซูลู (Groly) นายปรีดี พนมยงค์ อย่างออกหน้าออกตา หากแต่ให้เห็นภาพของวีรกรรมของคนคนหนึ่ง ซึ่งก็ไปเข้ากับคอนเซ็ปต์ ในเวอร์ชันนี้ที่ว่า “คนดีมีมาก.. คนกล้าทำดี มีน้อย”

ทว่าสิ่งหนึ่งที่แตกต่างระหว่างการแสดงในครั้งที่ ๓ และ ๔ ก็คือ เรื่องของ “การใช้จังหวะ” หรือ Timing ของนักแสดงโดยรวม ในเวลาชั่วโหม่งกว่าของ “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” นั้น ละครเดินเรื่องและเล่าเรื่องอย่างรวดเร็วและกระชับขณะที่ครั้งที่ ๓ (และเข้าใจว่าสองครั้งก่อนหน้านั้น) ละครเดินเรื่องช้ากว่านี้ ในการแสดงครั้งนี้เราได้เห็นว่าจุดเด่นที่ทำให้ได้อย่างดีเยี่ยมก็คือ พลังทางการแสดงที่สาดใส่คนดูของหนุ่มสาวมีความสามารถทั้งหลาย (ซึ่งน่าที่นี้กำลังอิมกับอุดมการณ์ แต่ต้องกั๊กกับอาหารของร่างกาย -ฮา)

ผมชอบจังหวะที่ลงกันอย่างกลมกลืนในครั้งนี้ แต่ก็ไม่ชอบเสน่ห์บางอย่างที่หายไปจากครั้งที่ ๓ การเน้นจังหวะแน่นอนว่า มันทำให้ส่วนของความสง่างามและ Mystery ถูกทอนหายไป ในฐานะคนดูละครคนหนึ่ง ผมรู้สึกดีใจที่ละครเรื่องนี้กลับมาแสดงอีก และผู้กำกับนักแสดงทำการบ้าน ไม่เอาคีย์นั้กบินบุญเก่า คล้ายคนบางคนในสังคมที่ประสบความสำเร็จกับการทำงานเพียง ๑ ชั้น แล้วก็ชอบวางตัว ดัดจริตเป็นตำนานบ้าง...ศาลเจ้าบ้าง

ไม่ต้องไปเทียบกับละครรุ่นใหม่หรือละครบ้านเราออกครับ จากประสบการณ์ที่เคยได้ดูมาอยู่บ้าง ละคร “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” เรื่องนี้ ไม่เป็นรองละครบ้านเราและดีกว่างานแสดงบางชิ้นของต่างชาติ คนรุ่นใหม่อย่างนิมิตร พิพิธกุล และทีมงาน รวมไปถึงอีกหลายๆ คน หลายๆ กลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นประติศรัฐ์ ประสาททอง วรรัตนศักดิ์ ศิริหาล้า หรือเสาสู่ ถ้ายังอยู่ตรงนี้ยังกระหายและ “จะเป็นจะตาย” กับละครเวที ผมเชื่อว่าคนพวกนี้จะไปได้ไกลจากจุดสตาร์ทและหลักไมล์ของตัวเอง

สำหรับผลงานของ “คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” นั้น เจตนาและปลายทางผมคิดว่าคำตอบโดยรวมที่ให้กับคนดูล้วนน่าพอใจไม่น้อย เพราะไม่ว่าความหมายของ “แบบฝึกหัดขั้นสูงที่สมบูรณ์” ของ อ.เจตนา นาควัชระ หรือ “ชั่วโหม่งประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

“คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕” คือละครที่โดดเด่นและเยี่ยมยอดของปีนี้ จากผลงานทางความคิดและศักยภาพของคนรุ่น XXXXXXX

สวัสดิ์.....

(จากหนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ “จุดประกาย” ฉบับวันพุธที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๒)

รางวัลชนะเลิศการประกวด บทความในหัวข้อ

“คนที่มีมาก

คนกล้าทำก็มีน้อย”

นภาพรรณ โรจนภาณุกร
โรงเรียนดัดดรุณ จังหวัดฉะเชิงเทรา
(๐๓๘) ๕๘๑-๐๘๘-๘๙

สังคมไทยเราปัจจุบันนี้ เศรษฐกิจ การเมือง วุ่นวายซับซ้อน ต่างฝ่ายต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตที่ดี เรายอมทำทุกอย่างเพื่อให้ฐานะความเป็นอยู่ทางสังคม ทางเศรษฐกิจของตนได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล และบุคคลอื่น แต่ไม่เคยสนใจว่าใครจะเป็นอย่างไร แม้กระทั่งเพื่อนข้างบ้านยังไม่รู้จักหน้ากัน ลักษณะของชุมชนไทยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ชุมชนชนบทและชุมชนเมือง ชุมชนชนบทอาศัยอยู่ต่างจังหวัด สมาชิกของครอบครัวมีมาก หมู่บ้านหนึ่งรู้จักกันทุกบ้าน มีอะไรช่วยเหลือกันได้ ถ้อยทีถ้อยอาศัย เพราะความใกล้ชิดสนิทสนม ทำให้ใคร่ใคร่กลมเกลียวกัน อันที่จริง เมื่อมีปัญหาถ้าที่จะปรึกษากัน ส่วนชุมชนเมือง เป็นสังคมในเมืองหลวง สมาชิกของครอบครัวมีเพียง พ่อ แม่ ลูก อาศัยอยู่บ้านเดียวบ้าง ห้องแถวติดกันบ้าง แม้ว่าบ้านของคนเมืองจะติดกัน แต่ตัวกับใจที่เป็นสิ่งที่มีชีวิตของคนเมืองหลวงไม่เคยติดกัน บ้านเป็นเพียงวัตถุ ไม่มีความรู้สึก ไม่มีจิตใจ กลัติดกันอย่างแน่นอนแน่นแฟ้นมากกว่าผู้คนเสียอีก ทำไมเมืองกรุง เมืองหลวงของประเทศ ผู้คนหน้าตาสะสวย ถึงมีสิ่งมีชีวิตที่มีจิตใจห่อเหี่ยว ไม่มีความกล้าแม้กระทั่งไต่ถามทุกข์สุข ช่วยเหลือกัน เพราะอะไร ทำไมเราตกเป็นทาส คำนิยมผิดๆ คำนิยมที่แสวงหาความร่ำรวย

“เยาวชนที่รัก”

พ่อของน้ำข้าว

ความสุขสบายคิดหาแต่ผลกำไร ขาดทุนความได้เปรียบ เสียเปรียบ

ประชากรไทย มีจำนวน ๖๐ กว่าล้านคน คนทุกคนมีความคิดที่จะทำความดีและมีจิตใจที่จะช่วยส่งเสริมคนดี ให้คนดียืนหยัดอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง และมีความสุข ไม่เป็นที่ระแวง สงสัย ของผู้อื่น แต่คนกล้าทำความดีกลับมีน้อยนิด สังคมไทยปลูกฝังให้เด็กติดอยู่กับค่านิยมที่ผิดๆ นิยมความสุขสบาย ยึดติดอยู่กับวัตถุ ยกย่องเชิดชูคนมีการศึกษา มองกันเพียงเปลือกนอก ยึดติดกับรูปแบบเครื่องแบบ ปุชณียวัตถุ เมื่อเด็กอยากทำอะไร ยังทำไม่ได้ ต้องกลับบ้านเพื่อถามพ่อกับแม่ ๒ ท่านที่บ้านก่อน ผู้ปกครองเกือบร้อยละ ๙๐ ต้องการให้ลูกเรียนหนังสือเก่ง เป็นคนดี แต่เมื่อ

ถามถึงความกล้าของเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่เมินเฉยกับคำตอบ อาจเป็นเพราะตนไม่รู้จักความกล้า หรือตนไม่เคยแสดงความกล้าก็ไม่รู้ ฉะนั้นเราอยากส่งเสริมให้เด็กไทยเป็นคนที่มีความคิดเป็นของตัวเอง มีความกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง แต่จะมีใครตระหนักบ้าง ความกล้าอันนี้สำคัญกว่าความดี ความรู้ ความรวย ตัวอย่างเช่น เด็กชายจุก เป็นเด็กเรียบร้อย เรียนเก่ง แต่ไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าร่วมกิจกรรม เมื่อถึงเวลาไม่เข้าใจที่ครูสอน ไม่กล้าถาม แล้วก็ไม่เข้าใจต่อไป แต่เด็กชายแกะ เรียนไม่เก่ง เป็นตัวของตัวเอง กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ เมื่อถึงเวลาเรียนไม่เข้าใจที่ครูสอน ก็ยกมือขึ้นถามด้วยความกล้า กล้าถามเพื่ออยากจะรู้ อยากรู้เพื่อจะได้เข้าใจ การกระทำของเด็กสองคน แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ผลที่ได้รับก็แตกต่างกัน เมื่อนายแกะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ก็ไม่ได้เป็นแค่คนดี แต่ยังเป็นคนกล้าที่จะทำความดี เพราะเขาปลูกต้นกล้าในใจตั้งแต่เด็ก

ปัจจุบันนี้ คนกล้าทำความดีมี

น้อย ทำไม่จึงเป็นเช่นนั้น และสาเหตุอะไรที่ทำให้คนดีไม่กล้าทำความดี ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสถ้าเราทราบสาเหตุ เราสามารถช่วยกันแก้ไขได้ ซึ่งสาเหตุของคนที่ไม่กล้าทำความดีนั้น ประกอบด้วย ๗ ไม่ คือ

๗. ไม่ ของคนดีที่ไม่กล้าทำความดี

๑. ไม่มีความรักใคร่กลมเกลียวฉันพี่น้อง ถ้าเราพบกับบุคคล กำลังประสบอุบัติเหตุโดนทำร้ายร่างกาย ต้องการความช่วยเหลือ ถ้าคนนั้นเป็นญาติสนิทมิตรสหายของเรา เราต้องกล้าเข้าไปร่วมช่วยทันที

๒. ไม่ชื่นหน้าที ถ้าเราคิดเช่นนั้นเท่ากับเราอยู่คนเดียวในโลก แล้วผู้อื่นไม่ใช่มนุษย์ เป็นเพียงสิ่งมีชีวิตหนึ่งที่มีร่างกาย จิตใจ เหมือนเราทุกประการ แต่เมื่อเขาอยู่ในห้วงเวลาของความทุกข์ แต่เรากลับมองไม่เห็นเขาเป็นมนุษย์ เพื่อนร่วมโลกของเรา

๓. ไม่มีเวลา เวลาทุกนาทีมีค่าทุกคนทราบ แต่ทุกนาทีของเรามันไม่มีค่าเท่ากับเสียวินาที วินาทีที่เขาต้องการความช่วยเหลือจากเรา เพื่อให้เขามีลมหายใจต่อไป แต่ถ้าเราคิดว่าเวลาของเราสำคัญกว่า สิ่งมีชีวิตหนึ่งก็อาจจะสูญพันธุ์ เหมือนไดโนเสาร์ ที่ยอมสูญพันธุ์ไปเพียงแค่ไม่ยอมปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ไม่มีผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการช่วยเหลือ หรือการทำความดี “หวานพืชเช่นไรย่อมได้เช่นนั้น” เป็นสุภาษิตไทยเข้ากับทุกยุคทุกสมัยในสังคมไทย ถ้าเราปลูกต้นมะม่วง เราได้ผลมะม่วง เป็นไปไม่ได้ที่เราปลูกต้นมะม่วง แล้วได้ผลขนุนถ้าเราอยากได้ผล ทำไม่เราไม่ลองหวาน เราไม่ต้องไปหาซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ไหน ไม่ต้องซื้อปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ เพียงแต่เรามีเมล็ดพืชทางใจ คือความตั้งมั่นแน่วแน่ พืชผลของความกล้า การเสียสละ เรา

ลองหวานแล้วพืชผลของความตั้งมั่นแน่วแน่ พืชผลของความกล้า การเสียสละออกมาเป็นผลผลิต คือความสบายใจ ความสุขใจ ความชื่นชมยินดีจากบุคคลรอบข้าง โดยที่เราไม่ต้องเสียเวลาหาซื้อเมล็ดพืช ปุ๋ยดี ๆ ไม่ต้องรดน้ำพรวนดิน ไม่ต้องเก็บเกี่ยวดอกผล เพราะผลแห่งการทำความดีนั้นมันงอกเงยออกมาให้เห็น แม้กระทั่งเราตายหายจากโลกนี้

๕. ไม่กล้า อาย กลัว แท้จริงแล้วคนไทยไม่เข้าใจความหมายที่ถูกต้องของ คำว่า “อาย” อาย คือ ความละอาย และความกลัวต่อบาป เป็นกิริยาอาการของบุคคลที่กำลังกระทำ ความผิด ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม แล้วเราจะอายทำไม่ ในเมื่อการกล้าทำความดี ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ความกลัว คือไม่กล้า รู้สึกหวาด หรือซีซลาด ที่จะกระทำ ถ้ามนุษย์เรามีความกลัวเป็นที่ตั้งของจิต ก็จะทำอะไรไม่ประสบผลสำเร็จ มีความล้มเหลวทางชีวิต ความกลัวหรือไม่กล้า ยังเป็นเหตุที่นำมาแห่งความเสื่อม

๖. ไม่มีการขัดเกลาทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม หมายถึงกระบวนการทางสังคมที่บุคคลได้เรียนรู้และฝึกฝน เพื่อให้ตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สังคมไทยเรายังขาดการเรียนรู้ และการฝึกฝน การปฏิบัติตน ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พร้อมกับบุคคลรอบข้างด้วย

๗. ไม่เชื่อ ไม่ไว้วางใจ คนทุกคนล้วนแต่ประสบกับปัญหานี้ คือการทำความดี ต้องมีเครื่องพิสูจน์ว่าตนทำต้องมีพยานรู้เห็น ซึ่งทำให้เราตกอยู่ในสถานะผู้ต้องหา หรือผู้ต้องสงสัย ทำให้เสียความรู้สึก และเสียใจเป็นอย่างยิ่ง อยากให้มีนักกฎหมายคุ้มครองคนกล้าทำความดี ไม่ให้ตกอยู่ภายใต้อำนาจการข่มขู่ เงินทองให้รัฐบาลส่งเสริม และเชิดชู ค่านิยม

หรือแพ้ชั้น ในการกล้ากระทำความดี เพราะ ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เช่น ค่านิยมคนกล้าทำความดี พฤติกรรมของคนนั้นก็ออกมาในรูปคนดี มีศีลธรรม

สังคมไทยและคนไทย ยังมีคนดี และมีมากด้วย แต่บ้านเมืองเรากำลังกระหายคนกล้า เหมือนกับท้องฟ้าที่ไม่มีดาว ถ้าท้องฟ้าเรามีแต่เมฆหมอก ไม่มีดาวส่องแสงระยิบระยับบนท้องฟ้า เมื่อถึงเวลากลางคืน ท้องฟ้าของเราไม่น่าเชยชม แล้วคงไม่มีใครเลือกอยู่ใต้ท้องฟ้าที่ไม่มีดาว ได้สังคมที่ไม่มีคนกล้า บ้านเมืองเราก็เช่นกัน เรากำลังรอคอย ดาวน้อยๆ หลายๆ ดวงที่จะมาเจิดจรัสความกล้าในสังคมเรา ให้นำอยู่

เราควรเริ่มปลูกต้นกล้าในใจให้เด็ก ไม้้ออนดัดง่าย ไม้แก้ดัดยาก เราควรเริ่มต้นที่ตัวเด็ก ถ้าในวัยเยาว์เด็กมีต้นกล้าในใจแล้ว เมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ เด็กเหล่านี้ จะมีต้นกล้าที่มั่นคงยั่งยืน และต้นกล้าต้นนี้ ยังถ่ายทอดพันธุกรรมไปถึงรุ่นลูกหลาน

คนเราทุกคนต่างมีดาวอยู่ในตัว แต่อยู่ที่ใครจะจุดประกายดาวในตัว ให้เจิดจรัสในหมู่เดือน ถ้าเราอยากเป็นดาว ไม่อยากอย่างที่คิด เราลองสำรวจตัวเรา มีความกล้าไหม ถ้าเรามีก็ดี เพราะต้นกล้ามันเกิดขึ้นในใจคุณแล้ว เหลือเพียงแต่คุณนำมันออกมาใช้ให้ถูกต้อง แต่ถ้าเราไม่มีก็ไม่เป็นไร ความสำเร็จอยู่ที่ใจ เริ่มที่ใจ มีใจกล้าเป็นที่ตั้งแล้วทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นได้ ถ้าเรานำไปปฏิบัติ เราพร้อมหรือยังพร้อมที่จะกล้าทำความดี ผลของการกล้าทำความดี คือความอึดเอิบใจ ความสุขใจ ที่ยั่งยืนกว่าต้นไม้อื่นต้น •

หมายเหตุ พระจันทร์เสี้ยว การละคร ได้จัดประกวดบทความในระดับ นักเรียน นักศึกษา ในหัวข้อ “คนดีมีมาก คนกล้าทำดีมีน้อย” ร่วมโครงการ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ และได้มอบรางวัล เมื่อ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สถาบันปรีดี พนมยงค์, คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล
นายปรีดี พนมยงค์รัฐบุรุษอาวุโส, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน
เยาวชนแห่งชาติ (สยช.)

ขอเชิญชวนเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ

ส่งผลงานภาพวาด เข้าประกวดและแสดงนิทรรศการ

ศิลปะเด็กและเยาวชน **ชั้น ๑ ถึง ๕** หัวข้อ “**ความดี**” **ครั้งที่ ๕**

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกในเรื่อง “ความดี” โดยอาศัยศิลปะเป็นสื่อ
๒. เพื่อเผยแพร่ผลงานศิลปะเด็กและเยาวชนต่อสาธารณชน
๓. เพื่อรำลึกถึงนายปรีดี พนมยงค์ ในฐานะผู้ทำประโยชน์แก่ประเทศ

หลักเกณฑ์

๑. คุณสมบัติของผู้ส่งผลงาน ต้องเป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งแบ่งเกณฑ์ตามระดับการศึกษาดังนี้ อนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ ๑, ประถมศึกษาปีที่ ๒, ประถมศึกษาปีที่ ๓, ประถมศึกษาปีที่ ๔, ประถมศึกษาปีที่ ๕, ประถมศึกษาปีที่ ๖, มัธยมศึกษาปีที่ ๑, มัธยมศึกษาปีที่ ๒, มัธยมศึกษาปีที่ ๓, มัธยมศึกษาปีที่ ๔, มัธยมศึกษาปีที่ ๕, มัธยมศึกษาปีที่ ๖, ประโยควิชาชีพ (ปวช.) ๑, ประโยควิชาชีพ (ปวช.) ๒, ประโยควิชาชีพ (ปวช.) ๓
๒. วัสดุที่ใช้ในการสร้างงานศิลปะ ขนาด ๑๕ นิ้ว คุณ ๒๒ นิ้ว (ไม่นับกรอบ) โดยสามารถใช้วัสดุและเทคนิคเขียนภาพหรือสร้างสรรค์ศิลปะได้อย่างอิสระ ไม่จำกัดวิธีการ

รางวัล

รางวัลยอดเยี่ยม ๑๕ รางวัลๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท
พร้อมประกาศนียบัตร
รางวัลประกาศนียบัตรสร้างสรรค์ ๖๕ รางวัล
รางวัลประกาศนียบัตรชมเชย ๑๒๐ รางวัล

กำหนดรับผลงาน

วันที่ ๒๑ ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒
ส่งผลงานที่ สถาบันปรีดี พนมยงค์
เลขที่ ๖๕/๑ ซอยทองหล่อ สุขุมวิท ๕๕ เขตวัฒนา
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

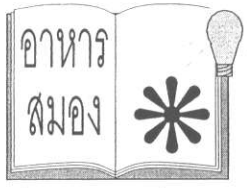
แจ้งผลการตัดสิน

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒
(เฉพาะผู้ที่ได้รับรางวัล)
ผลงานทั้งหมดทุกชิ้นจะเปิดแสดงนิทรรศการให้ชม
ตั้งแต่วันที่ ๕ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ ณ สถาบัน
ปรีดี พนมยงค์

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

สถาบันปรีดี พนมยงค์
โทรศัพท์ ๓๘๑๓๘๖๐-๑
โทรสาร ๓๘๑๓๘๕๑

วีรกร ตรีเศศ

งาน ๖๐ ปี ของอาจารย์ดุษฎี พนมยงค์

ทัศนะ

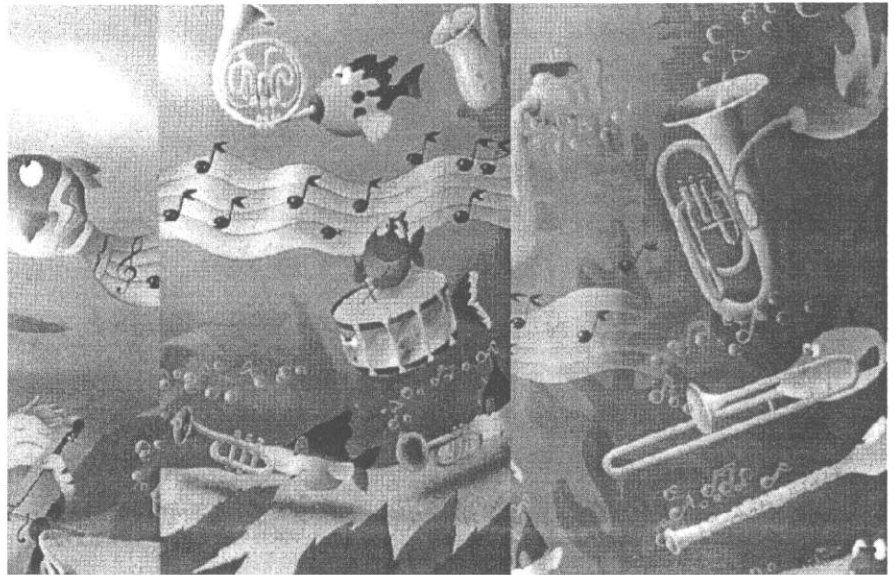
ผมได้มีโอกาสไปร่วมงานฉลองครบ ๖๐ ปีที่น่าประทับใจยิ่งของสุภาพสตรีที่นับถือท่านหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ศกนี้ งานของ อาจารย์ดุษฎี พนมยงค์ที่บรรดาศิษย์จัดขึ้นโดยต้องการให้เป็นงานฉลองที่แตกต่างจากที่เคยทำกันนี้ เริ่มแปลกตั้งแต่ตัวอาจารย์เอง ซึ่งดูอย่างไรก็ไม่เห็นเลข ๖๐ อีกทั้งรูปแบบงานก็ไม่มีการรณรงค์ ไม่มีการเลี้ยงให้สิ้นเปลือง หากแต่เป็นการแสดงดนตรี ซึ่งเป็นชีวิตจิตใจของอาจารย์

ดนตรีที่แสดงก็ไม่ใช้การออกมาร้องให้ฟังเฉยๆ หากเป็นดนตรีประกอบสไลด์เล่าเรื่องราวชีวิต ๖๐ ปีของอาจารย์ หากจะเล่าเรื่องสไลด์และเพลงว่ามีอะไรบ้าง คงไม่ซ้ำซึ่งและออกรสเป็นแน่หากไม่ทราบประวัติของอาจารย์เป็นแบ็กราวนด์เสียก่อน

อาจารย์ดุษฎี พนมยงค์ หรือที่ดุษของน้องๆ และของศิษย์ เป็นบุตรคนที่ ๕ จากบุตรทั้งหมด ๖ คน ของนายปรีดี พนมยงค์ และท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์

ท่านอาจารย์ปรีดีนั้นคงไม่ต้องบอกว่าคือรัฐบุรุษอาวุโส อดีตผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ อดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ ๗ ของไทย อดีตหัวหน้าเสรีไทยระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ประสานการณ์มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ฯลฯ

ชีวิตของอาจารย์ดุษฎี เป็นชีวิตที่ระหกระเหินเพราะเรื่องการเมือง ตอนเกิดในปี พ.ศ.๒๔๘๒ คุณพ่อเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พอ

เกิดได้ ๒ ปี ญี่ปุ่นบุกไทย ญี่ปุ่นได้เรียกร้องให้อาจารย์ปรีดี และพันตรีวิลาศ โอสถานนท์ ซึ่งญี่ปุ่นเห็นว่ามีความผิด เอนเอียงไปทางฝ่ายสัมพันธมิตร ลาออก แต่ต่อมาอีกไม่กี่เดือน สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้อาจารย์ปรีดีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

งานได้ติดต่อด้านญี่ปุ่นอย่างลับที่สุดก็เริ่มในช่วงนี้จนสงครามเลิกใน พ.ศ.๒๔๘๘ ตามนิตินัยแล้วประเทศไทยเป็นฝ่ายอักษะเพราะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นพร้อมทั้งยังประกาศสงครามกับอังกฤษและอเมริกา ซึ่งนั่นหมายถึงประเทศไทยคือประเทศผู้แพ้สงคราม แต่เป็นเพราะการดำเนินการของขบวนการเสรีไทยภายใต้การนำของนายปรีดี และผู้ร่วมอุดมการณ์ จึงส่งผลให้ฝ่ายสัมพันธมิตรยอมยกเลิกลสถานะสงครามกับไทย และภายหลังองค์การสหประชาชาติก็ได้รับประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก

เมื่อรัฐบาล นายควง อภัยวงศ์

แพ้วคณะแนบ ฝ่ายค้านในรัฐสภา อาจารย์ปรีดี ก็ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่เพียง ๔ เดือน พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ก็เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป แต่หลังจากนั้นเพียงปีเศษก็เกิดการรัฐประหารขึ้น

จะเข้าใจว่าครอบครัว “พนมยงค์” ได้ผ่านอะไรมาบ้างต้องอ่านเหตุการณ์ที่ผมคัดมาจากหนังสือ “ดุษฎี พนมยงค์ : เลี้ยวหนึ่งแห่งความทรงจำ”

๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ดินฉันทน์คืนนั้นได้อย่างแม่นยำ เพราะต้องตกใจตื่นกลางดึกเมื่อได้ยินเสียงปืนกลรัวถี่ยับ เป็นเสียงปืนที่ไม่มีเสียงหวนเตือนก่อน เหมือนกับตอนสงคราม ตอนนั้นดิฉันอายุ ๘ ขวบ ก็เริ่มจะรู้ว่าอะไรเป็นอะไรบ้างแล้ว

ช่วงย่ำรุ่งของวันที่ ๘ พฤศจิกายน คณะรัฐประหารซึ่งนำโดย พล.ท.ผิน ชุณหะวัณ ได้สั่งการให้ พ.ท.ละม้าย อุทยานานนท์ นำขบวนรถถังบุกเข้ามาที่ทำเนียบทำข้าง และยังถล่มไปที่

เป้าหมายคือห้องนอนของนายปรีดี กระสุนปืนหลายนัดเจาะทะลวงตัวตึก รอยกระสุนใหญ่ขนาดนกกระจอกมาทำรังในเวลาต่อมา แต่ไม่มีกระสุนนัดใดยิงถูกห้องนอนของนายปรีดี เลย

ขณะนั้น คุณพ่อเป็นรัฐบุรุษอาวุโส มีหน้าที่ให้คำปรึกษาราชการแผ่นดิน เขาหวังจะฆ่าให้ตาย

ทำเนียบท่าช้างที่เราอาศัยอยู่มี ๓ ชั้น คุณพ่อและคุณแม่นอนอยู่ชั้น ๓ ด้านติดกับห้องพระ ส่วนพวกลูกๆ นอนอยู่อีกด้านหนึ่ง คืนนั้นพอเขายิงปืนเข้ามา คุณแม่ก็มาอยู่ที่ห้องลูกๆ ดิฉันจำได้แม่นว่า คุณแม่ร้องตะโกนสวนออกไปว่า

อย่ายิง อย่ายิง ที่นี้มีแต่ผู้หญิงกับเด็ก

แต่เสียงของท่านผู้หญิงพูนศุข ซึ่งพยายามจะตะโกนสวนเสียงปืน ก็ไม่สามารถจะหยุดยั้งความคิดและความรู้สึกของคณะรัฐประหารที่มีแต่คำว่า “อำนาจ” รอคอยเบื่องหน้าได้ กระสุนปืนจึงแผดลั่นออกจากปากกระบอกปืนราวกับฝนท่าใหญ่มุ่งสู่เป้าหมายทันที

เป็นการทำสงครามโดยไม่มีการประกาศให้ทราบ และฝ่ายที่ถูกประหารคือผู้หญิงและเด็กๆ ที่มีแต่มือเปล่า ปราศจากอาวุธ นี่เขาเล่นหวังเอาชีวิตเลย เป็นการกระทำที่โหดเหี้ยมกว่าสงครามที่มีการประกาศ

ผลสรุปของการทำรัฐประหารในวันนั้น จบลงตรงที่ชัยชนะตกเป็นของฝ่ายคณะรัฐประหาร อาจารย์ปรีดี หลบหนีออกจากบ้านไปก่อนจะถูกขบวนรถถังภายใต้การนำของ พล.ท.ผิน ชุณหะวัณ บุกถล่มเพียงเสี้ยววินาที เมื่อรู้ว่าถูกไล่ฆ่าจึงต้องหนีออกนอกประเทศโดยได้รับการช่วยเหลือจากเอกอัครราชทูตอังกฤษและสหรัฐอเมริกา เพื่อหนีไปสิงคโปร์

จุดนี้คือจุดหักเหของชีวิตอาจารย์ศุขฎี อาจารย์เล่าว่า “แม้จะไม่มีคนชื่อ

ปรีดีอยู่ในผืนแผ่นดินไทยอีกแล้ว แต่คณะรัฐประหารยังคงกวาดล้างจับกุมตัวผู้มีบทบาทในรัฐบาลชุดเก่า เมื่อไม่พบตัวบุคคลที่ต้องการ จึงหันมาเพ่งเล็งกระทั่งถึงจับกุมบรรดาผู้ใกล้ชิดของบุคคลที่คณะรัฐประหารเห็นว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐบาล และแน่นอนครอบครัวของนายปรีดี จะต้องถูกเพ่งเล็งจากคณะรัฐประหาร สำหรับนายปรีดีนั้น หลังจากเดินทางออกนอกประเทศไทยแล้วได้เข้าพักที่ประเทศสิงคโปร์อยู่พักหนึ่ง ก่อนจะเดินทางไปฮ่องกงและเมืองเซี่ยงไฮ้ประเทศจีนในที่สุด

พ.ศ.๒๔๙๕ รัฐบาลของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม กวาดล้างพวกที่ถือว่าเป็นฝ่ายตรงข้ามอย่างรุนแรง อาจารย์เล่าว่า สำหรับการจับกุม ๒ ชีวิตครอบครัวนายปรีดีนั้น การณ์ปรากฏว่าท่านผู้หญิงพูนศุขไม่ถูกส่งฟ้องศาลและได้รับการปล่อยตัวออกมา แต่ก็สูญเสียอิสรภาพไปถึง ๔๔ วันเต็ม ส่วน ปาล พนมยงค์ พี่ชายซึ่งเป็นทหารเกณฑ์ ขณะที่ถูกจับกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเตรียมปริญญามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ และการเมืองนั้น อัยการส่งฟ้องและศาลพิพากษา จำคุกโทษฐานเป็นกบฏต่อราชอาณาจักร เป็นเวลา ๑๓ ปี ต่อมาได้รับอิสรภาพ เมื่อปี ๒๕๐๐ จาก พ.ร.บ. นิรโทษกรรม หลังจากถูกคุมขังเป็นเวลากว่า ๕ ปี

อยู่ไม่ได้แล้วเมืองไทย เมืองที่รังแกได้แม้กระทั่งผู้หญิงและเด็ก

พอเขาปล่อยคุณแม่ออกมา คุณแม่ก็บอกว่าอยู่ไม่ได้แล้วเมืองไทย เขารังแกเราถึงขนาดนี้ ตอนนั้นเป็นยุคมืด ยุคเผด็จการที่คุกคามผู้บริสุทธิ์ คุณแม่ก็เลยบอกว่าอย่าอยู่เมืองไทยเลย แล้วพาลูก ๒ คน คือดิฉันและน้องวราณีไปอยู่ฝรั่งเศส

อาจารย์ศุขฎี ไปอยู่ฝรั่งเศสสัก

พักก็ไปอยู่เมืองจันเรียนชั้นมัธยมและระดับมหาวิทยาลัย ณ สถาบันดนตรีกลางที่ปักกิ่ง ที่มีชื่อเสียงมาก เรียนทุกอย่างเกี่ยวกับดนตรีประวัติศาสตร์ การแสดง เรียบเรียงเสียงประสาน

อยู่ในเมืองจันถึง ๑๙ ปี จึงย้ายไปเรียนดนตรีต่อที่ฝรั่งเศส เมื่ออาจารย์ปรีดีและท่านผู้หญิงย้ายไปอยู่ที่ปารีส อาจารย์เรียนดนตรีอยู่ ๒-๓ ปี ก่อนจะกลับเมืองไทยใน พ.ศ.๒๕๑๘ หลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม

และนับตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๘ จนถึง ๒๕๔๒ รวมเวลา ๒๔ ปีเต็มในประเทศไทย อาจารย์ศุขฎีได้ทุ่มเทเวลาให้แก่การสอนดนตรีแก่เยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเปียโนหรือร้องเพลง เพื่อให้ได้บรรดาสขอลอกบทคำพูดจากงาน “ดนตรี คือภาษาสากลที่มีความงดงาม อ่อนโยน สำหรับทุกคน ไม่ว่าจะชาติใด ภาษาใด ดนตรีเป็นสิ่งจรรโลงโลกให้เกิดความแจ่มใจ ความสุข เมื่อเราเฝ้านเสียงเพลงในหัวใจ ชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่งที่ได้ผ่าน มาทั้งความสุข ทุกข์ ขมขื่น สดชื่น สมหวัง แต่ในที่สุดเธอก็ได้พบกับความสุขที่แท้จริง

บนถนนสายดนตรี สายนี้ หกลีบปีผ่านไป กับชีวิตของเธอที่ได้โลดแล่นอยู่ในโลกของเสียงเพลง เธอพยายามรังสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพออกสู่สายตาผู้คนนับหมื่นนับแสน และเธอ ก็ยังได้ถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่ศิษย์อีกหลายคน สร้างชีวิตใหม่ สร้างเส้นทางใหม่ให้เขาเหล่านั้นได้เลือกเดินไปสู่ความสำเร็จในชีวิต”

และนี่ คือเส้นทางชีวิตของผู้หญิงคนนั้น บนถนนสายดนตรี ตลอดหกสิบปี ที่ผ่านมา

สไลด์ภาพของอาจารย์และครอบครัวสอดรับกับเพลงที่คัดสรรมาอย่างสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและอารมณ์เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็เพลง HOME SWEET HOME เพลง ETUDE IN E MA-

JOR ของโซแปงที่ทำให้เธอเกิดรักคนตรี
เมื่อถึงยามครอครบครวตทที่นึ่ง
ลำบาก พลัดพรากจากกัน ถูกกลั่นแกล้ง
และจับกุม บทเพลงจากอุปรากร MA-
DAME BUTTERFLY ก็แผ่ซ่านอย่าง
ได้อารมณ์ ตามด้วยเพลงตะวันตกที่
ไพเราะ โดยมีอาจารย์สุดา (พี่สาว)
เป็นผู้เล่นเปียโน

แต่อย่าเข้าใจว่ามีแต่เพลงฝรั่ง
เท่านั้น เราได้ยินเพลงจีนที่อาจารย์
โปรดปราน จากเสียงร้องของอาจารย์เอง
ลูกศิษย์ต่างช่วยกันเล่นเปียโน ร้องเพลง
หลากหลายอารมณ์ และเมื่อถึงตอนที่
อาจารย์อพยพไปฝรั่งเศส อาจารย์ก็
ออกมาร้องเพลงฝรั่งเศสที่โปรดปรานให้
ฟังอีก

สำหรับผมเองนั้นชอบเพลงไทยที่
รู้จักกันในชื่อศรีอยุธยา บทบรรยาย คือ
มีบทเพลงไทยอยู่เพลงหนึ่ง ที่ครูดุษฐีมี
ความซาบซึ้ง ทั้งต่อความหมาย และ
ที่มาของบทเพลงนี้ เพลงนี้เป็นเพลงที่
กล่าวถึงความดี คนดี และความจริง
คือสิ่งที่ไม่ตาย ทำดี ก็คือดี ทำเลว ก็คือ
เลว มิใช่ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพลงนี้
เป็นเพลงเก่าสมัยกรุงศรีอยุธยา ชื่อเพลง
“สายสมร” และพระเจन्द्रิยางค์ได้นำ
มาประพันธ์ขึ้นใหม่เพื่อภาพยนตร์
“พระเจ้าช้างเผือก” โดยเฉพาะ อันเป็น
ภาพยนตร์ที่นายปรีดี อำนวยการสร้าง
เมื่อปี ๒๔๘๓

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัล
ภาพยนตร์ดีเด่นในรอบ ๑๐๐ ปีจาก
องค์การ UNESCO เมื่อเร็วๆ นี้ วันนี้
เราขอมอบบทเพลงนี้ให้แก่บิดาของเธอ
ผู้เป็นศรี..แห่งอยุธยา

ในตอนจบมีบทบรรยายดังต่อไปนี้
“ชีวิตที่ผ่านมามากอดระยะเวลา ๖๐ ปี เธอ
ผ่านมาแล้วทั้งหมด ทั้งความสุข ความ

ทุกข์ ความเศร้า สดชื่น เบิกบาน เช่น
เดียวกับเธอ ชีวิตคนเรา เมื่อมีขึ้น ก็
ต้องมีลง และเมื่อมีลง ก็ต้องมีขึ้น หาก
เราทุกคนอดทนฟันฝ่า สู้อุปสรรค แม้
หนทางจะยาวไกล จะลำบากยากเย็น
สักเพียงไหน หากเราตั้งมั่นที่จะฝ่าฟัน
ไปโดยไม่ย่อท้อ สู้ฟันฝ่าฟันไป เพื่อให้
ถึงความฝันอันสดใสของเรา เราก็
สามารถจะพบกับความสุข ความสำเร็จ
และความฝันของเราที่จะเป็นจริงขึ้นมาได้
ในวันหนึ่งข้างหน้า”

อย่างไรก็ดี ก่อนที่ผู้ชมจะเดินออก
ก็เกิดการเซอร์ไพรส์ขึ้น โดยอาจารย์ไม่รู้
มาก่อน บรรดาศิษย์ ๆ แอบเพิ่มเพลง
น้ำค้างกลางถนน และถีอดอกไม้มา
กราบอาจารย์ดุษฐี และอาจารย์สุดา
(ทรงสิทธิ์ ศิษย์คนหนึ่งแอบบินมาจาก
นอร์เวย์เงียบๆ เพื่องานนี้โดยปิดบังไม่
ให้อาจารย์รู้จนนาทีนี้) สร้างความซาบซึ้ง
จนคนดูน้ำตาซึม

งานวันนั้นเต็มไปด้วยบรรยากาศ
อันอบอุ่น และเปรียบด้วยความรัก และ
รสนิยมแห่งการสร้างสรรค์ นำชื่นชมที่
อาจารย์ดุษฐีและอาจารย์สุดา สามารถ
ผลิตศิษย์น่ารักและล้วนเป็นคนดี (เป็น
ที่ทราบกันว่าอาจารย์ดุษฐีไม่ได้สอน
เพียงดนตรี หากสอนชีวิต สังคม การเมือง
และความเชื่อมั่นในคุณธรรม คุณงาม
ความดีของมนุษย์ ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่ง
การเกิดดนตรีด้วย)

ท่านผู้หญิงพูนศุข มารดาของ
อาจารย์ซึ่งอยู่ในวัย ๘๗ ปี ที่แข็งแรง ก็
มาช่วยเป็นพลังใจให้งานนี้ด้วย ผมเดา
ว่าท่านคงรู้สึกปวดร้าวไม่น้อยในบาง
ตอน เมื่อนึกถึงบางเหตุการณ์ใน
ประวัติศาสตร์

ท่านผู้หญิงพูนศุข (ธิดาของ
พระยาชัยวิชิตวิศิษฎ์ธรรมธาดา (ขำ ณ

บ่อมเพชร) และคุณหญิงเพ็ญ ชัยวิชิตฯ
(สุวรรณคร) และนาม “พูนศุข” นี้ได้
รับพระราชทานจากสมเด็จพระศรีพัชริน
ทราบรมราชชนนี พระพันปีหลวง) เป็น
ผู้ใหญ่ที่น่านับถืออย่างยิ่ง ทุกครั้งที่ผม
ได้พบท่าน ผมนึกถึงคำว่า MORAL
CHARM (เสน่ห์แห่งการมีศีลธรรม
จรรยา) เสมอ

ในชีวิตผมเองได้เคยพบ “ผู้ดี”
ในความหมายโบราณ และใน
ความหมายของหนังสือสมบัติผู้ดีก็ไม่
น้อย ท่านผู้หญิงพูนศุขเป็นตัวแทนของ
ความหมายนี้โดยแท้ ท่านเป็นคนคุย
สนุกมีชีวิตชีวา มองโลกในแง่ดี ทันสมัย
เป็นกันเองกับทุกคน มีความรัก ความ
ปรานี ความเห็นใจให้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ
ไม่มีความเจ้ายศเจ้าอย่าง ทั้งในความ
คิดและการกระทำอยู่แม้แต่น้อย

ผมเคยเขียนผิดพลาดในที่นี้
ครั้งหนึ่งว่า จอมพล ป.พิบูลสงคราม
(และท่านผู้หญิงละเอียด) เป็นผู้นำไทย
คนแรกที่พักที่ BLAIR HOUSE ซึ่งเป็น
บ้านพักรับรองแขกของประธานาธิบดี
สหรัฐอเมริกาที่อยู่ตรงข้าม WHITE
HOUSE ที่ถูกต้องนั้น อาจารย์ปรีดี
(และท่านผู้หญิงพูนศุข) เป็นผู้นำไทย
คนแรกที่พักที่นั่นใน พ.ศ.๒๔๘๙

สิ่งหนึ่งที่น่าสังเกตก็คือครอบครัว
นี้มีได้รั่วรอยแต่อย่างใด จากการเป็น
นักการเมือง แต่หากอดมไปด้วยเกียรติ
และศักดิ์ศรีแห่งการทำประโยชน์แก่สังคม
ผมมั่นใจว่าท่านผู้หญิง อาจารย์สุดา
คุณวาณี สายประดิษฐ์ อาจารย์ดุษฐี
และพี่น้องในครอบครัว “พนมยงค์” คง
ภูมิใจและสุขใจกับสิ่งที่ครอบครัวได้ตั้ง
ไว้ให้แก่สังคมไทยซึ่งเป็นสิ่งจริงมากกว่า
นึกถึงความทุกข์ในอดีตที่ผ่านมาแล้วก็
ผ่านไปเป็นแน่ •

(จากหนังสือ มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันอังคารที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒)

พ.ร.บ.ข้อมูล

กับการแก้ปัญหา สังคมไทย

ข่าวสาร

เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

สถาบันปรีดี พนมยงค์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดเสวนาในหัวข้อเรื่อง “พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารกับการแก้ไขปัญหาสังคมไทย” โดยผู้เสวนาประกอบด้วย นายสุรสีห์ โกศลนาวิน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ นายพิภพ ธงไชย ประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย นายวรพล พรหมิกบุตร อาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ และดำเนินการเสวนา โดยคุณพิทักษ์ เกิดหอม จากสมาคมสิทธิเสรีภาพของปวง

ชน นายสุรสีห์กล่าวว่า หน่วยงานของรัฐต้องปรับแนวคิดและเตรียมข้อมูลเพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ เมื่อประชาชนยื่นคำร้องขอทราบข้อมูลข่าวสาร หากถูกปฏิเสธสามารถมายื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้ หากมีการพิจารณาแล้ว แม้ว่าจะอยู่ในข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕ ที่หากเปิดเผยจะกระทบกับเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ แต่เมื่อพิจารณาเห็นว่าประชาชนหรือสาธารณชนได้รับประโยชน์มากกว่าก็สามารถเปิดเผยได้ การทำงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ผ่านมามีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกว่า ๑๐๐ เรื่อง โดยมีทั้งเรื่องขอข้อมูลสอบสวนทางวินัย การขอทราบผลการประมูลงานต่างๆ หรือรายงานผลการประชุม เป็นต้น

กรณีการร้องขอให้เปิดเผยผลสอบเข้าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ของนางสุมาลี ลิ้มปิวาาท

นั้น ขณะนี้คณะกรรมการได้มีวินิจฉัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนการขอข้อมูลเท่านั้น แต่ปัญหาในขณะนี้ก็คือเกรงว่าผู้ร้องขอจะดูข้อมูลไม่เข้าใจ และไม่รู้อะไรซึ่งในส่วนนี้ผู้ร้องขอสามารถแจ้งมายังคณะกรรมการได้ เนื่องจากในการวินิจฉัยนั้น ได้ระบุดูครอบคลุมไปถึงการดูข้อมูลนั้นจะต้องให้เข้าใจได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการฯ ยังคงให้คำแนะนำอยู่ เพราะถือว่าคำวินิจฉัยได้มีไปแล้ว แต่ยังไม่มีการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนในกรณีการขอคู่มือหนังสือประกอบหนังสือแสดงเจตจำนง หรือ ไซด์เลตเตอร์ นั้น หากประชาชนต้องการทราบ ก็สามารถยื่นเรื่องได้ โดยมีขั้นตอนในการยื่นต่อต้นสังกัด คือธนาคารแห่งประเทศไทย และหากทาง ธปท. แจ้งกลับมาว่าไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ ผู้ยื่นก็

สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร และเมื่อคณะกรรมการฯ ได้รับเรื่องแล้ว ก็จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ที่มีนายสุรสีห์ สิงห์เสนห์ เป็นประธาน ได้วินิจฉัย และหากคณะกรรมการฯ ชูตดังกล่าววินิจฉัยแล้วว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ก็จะเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบ ทั้งนี้ในการพิจารณาก็จะยึดถือและคำนึงถึงข้อปฏิบัติของรัฐ และผลประโยชน์ของประชาชน และหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยคำวินิจฉัยดังกล่าวจะถือเป็นที่สุดจะไม่มีการอุทธรณ์หรือฎีกาได้ แต่หากผู้ร้องเห็นว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ที่จะไม่เปิดเผยข้อมูล และไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องก็สามารถร้องขอต่อศาลได้

นายสุรสีห์ กล่าวยืนยันว่า ตั้งแต่ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ได้ประกาศใช้บังคับ ก็ได้มีการ

เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นโดยกฎหมายนี้จะเป็ประโยชน์มากที่สุดก็ต่อเมื่อสื่อมวลชนเข้ามาใช้ประโยชน์ในการขอให้เปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตรงนี้ด้วย

“ผมไม่เชื่อว่าการทำงานของคณะกรรมการจะถูกครอบงำเนื่องจากในปัจจุบันได้มีการตรวจสอบอย่างเต็มที่จากองค์กรต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานของสำนักงานที่ผ่านมา ก็ไม่มีปัญหา โดยทุกฝ่ายให้การสนับสนุนและในวันอังคารนี้ (๒๓) ทางสำนักงานจะเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาคณะก่เกิดปัญหาการปฏิบัติต่อกรมด้วย”

นายประสงค์กล่าวว่า ในฐานะของสื่อมวลชน และได้ใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข่าวสารแล้ว ตลอดจนพูดคุยกับผู้ที่เคยใช้สิทธิแล้ว พบข้อจำกัดหลายประการเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.นี้ ที่สำคัญคือ

ประชาชนหรือภาคเอกชนมักเกรงกลัวอำนาจของรัฐที่ตนไปติดต่อ เช่นกรณีของผู้รับเหมาก่อสร้างที่ขอทราบราคากลางการก่อสร้างของงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็เกิดความกลัวว่าการดำเนินการดังกล่าวจะกระทบต่อการติดต่องานราชการในอนาคตได้ ส่วนตนมีประสบการณ์ทางตรงต่อการขอเปิดสัญญาสัมปทานของโทรทัศน์ช่อง ๗ ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จที่สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ได้เป็นครั้งแรกในรอบ ๓๐ ปี ทำให้สามารถนำไปเปรียบเทียบกับสัมปทานของรัฐของเจ้าอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ในที่สุดแล้ว

ประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า สิ่งไหนที่รัฐบาลควรหรือไม่ควรทำ หรือทำไปแล้วประชาชนหรือประเทศชาติเสียประโยชน์มากเพียงใด

นายประสงค์ เรียกร้องให้องค์กรเอกชนเข้ามามีบทบาทในเรื่องขอทราบข้อมูลข่าวสารของรัฐจาก พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น เชื่อว่าเอ็นจีโอจะช่วยกระตุ้นให้ พ.ร.บ.ฉบับนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนนายวรพลกล่าวว่า การเขียนกฎหมายที่เปิดช่องให้ภาครัฐสามารถปกปิดข้อมูลได้โดยอ้างข้อยกเว้นในมาตรา ๑๕ ถือเป็นการเขียนกฎหมายแบบศรีธนญชัย ซึ่ง

สามารถนำไปหาผลประโยชน์ทางการเมืองได้อย่างมาก เช่น หากเปิดข้อมูลได้ออกไป ทำให้การเมืองฝ่ายตรงข้ามเสียหายก็ผลักดันให้เปิดต่อ แต่หากเปิดข้อมูลออกไปแล้ว กลุ่มการเมืองของตนจะเสียหายก็ปิดไว้ เมื่อเป็นเช่นนี้วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็จะถูกบิดเบือนไป

นายวรพลกล่าวเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่ผู้ปกครองขอให้เปิดเผยผลสอบของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(มก.) ถือเป็นเรื่องเล็ก แต่ใช้เวลาถึง ๑๐ เดือน ประกอบกับกระบวนการที่ยุ่งยาก ทำให้หนักงกว่าในเรื่องใหญ่ๆ อย่างขอให้เปิดไซด์ เลตเตอร์ คงไม่ใช่เรื่องง่ายอย่างที่คิด

ผู้อภิปรายคนสุดท้ายคือนายพิภพ ธงไชย กล่าว ว่าข้อดี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารคือ ทำให้เกิดความ

เปลี่ยนแปลงในสังคมได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร แต่ทั้งนี้ส่วนที่บกพร่องคือการตีความที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐวินิจฉัยเรื่องราวที่ประชาชนร้องเรียนว่าอะไรจะอยู่ในข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕ บ้าง ซึ่งเป็นที่สังเกตว่า ตามโครงสร้างระบอบการบริหารราชการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารอยู่ภายใต้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสูงสุด จึงเกรงว่าการทำหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารจะขาดเสรีภาพไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยแท้จริง

นอกจากนี้ กรม.ยังเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ที่อาจจะสามารถชี้ทางให้มีการตีความเข้าข้างฝ่ายตัวเอง และโจมตีฝ่ายค้านได้ ทั้งนี้ในการเปิดข้อมูลข่าวสารในทางปฏิบัติยังประสบปัญหาอย่างกรณีของโรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่แม้ว่าจะมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยผลสอบเข้าได้ แต่ในความเป็นจริงก็ยังเป็นเรื่องยาก เนื่องจากมีอิทธิพลแวดล้อมกดดันผู้ขอ ดู เพราะฉะนั้นในการเปิดเผยข้อมูลนั้น ควรจะใช้สถานที่ที่เป็นกลางในการให้ผู้ร้องได้ดูข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้ที่ต้องการขอข้อมูลมีความกล้าและไม่มีความกดดัน •

(ที่มา ๑. ข่าว “ห้วง ม.๑๕” พ.ร.บ.ข้อมูลฯ ปิดช่องรั่ว, นสพ.มติชนรายวัน วันอาทิตย์ที่ ๒๑ ก.พ.๒๕๔๒

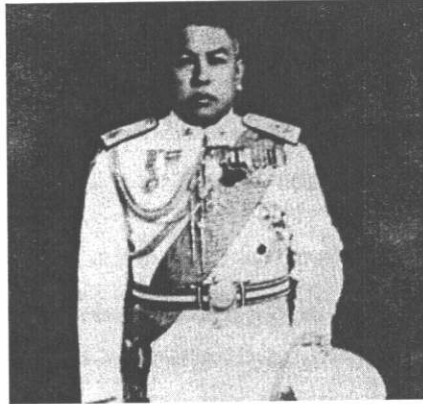
๒. ข่าว “ซ่าแหละ” กก.ข่าวสาร” เอียงข้างรัฐ, นสพ.กรุงเทพธุรกิจ วันอาทิตย์ที่ ๒๑ ก.พ.๒๕๔๒)

การอภิวัฒน์ ประชาธิปไตย พุทธศักราช ๒๔๗๕

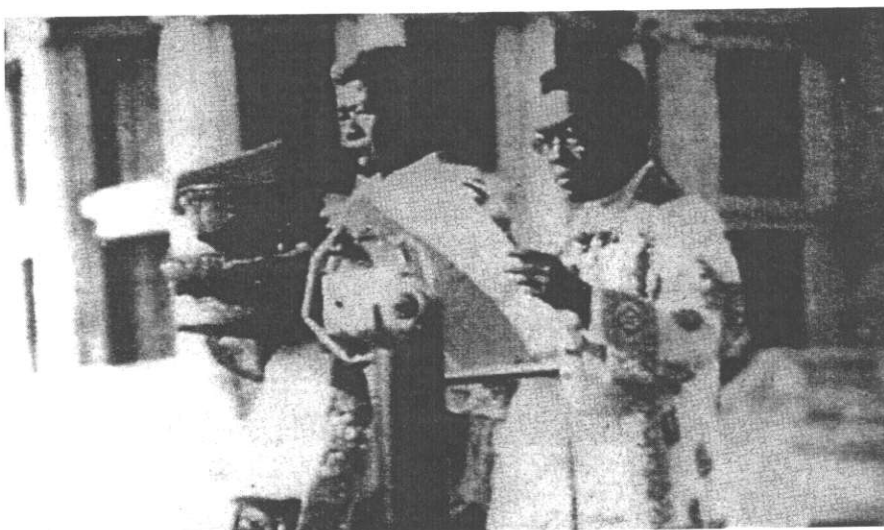
รำลึก ๒๔ มิถุนายน ๒๕๗๕

คัดจากหนังสือคู่มืออ่านชม
ห้องอนุสรณสถาน
ปรีดี พนมยงค์
ตึกโตมรชั้นสอง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทำพระจันทร์ หน้า ๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม เข้มประยูร
บรรณาธิการ

รุ่งอรุณของวันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕ คณะราษฎร ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยข้าราชการ ทหาร และพลเรือน อันมีนายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นผู้นำ ได้ทำการยึดอำนาจ และประกาศเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญประชาธิปไตย โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

ผู้นำคณะราษฎร พันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา

เจ้าพระยาพิชัยญาติ นำรัฐธรรมนูญฉบับ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ มาแสดงต่อประชาชน

ประชาชนแสดงความยินดีในการประกาศรัฐธรรมนูญ

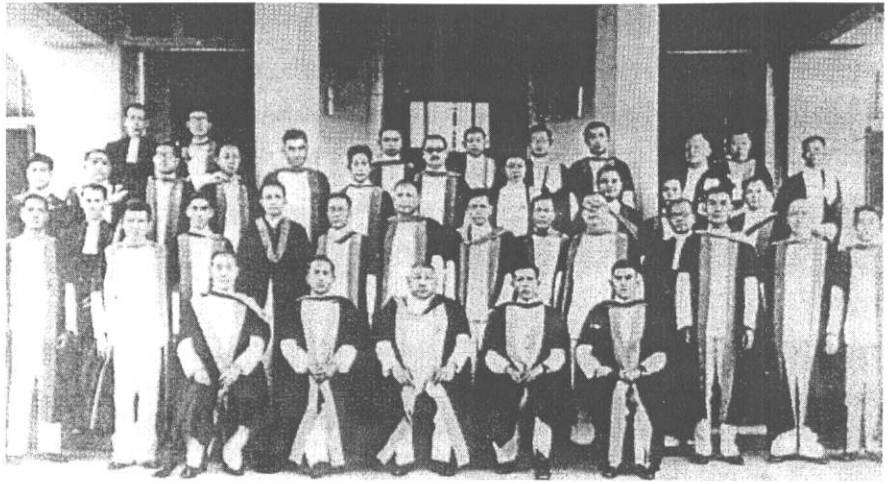
พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ.๒๔๗๕ ได้วางหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวสยาม และได้จัดให้มีแบ่งแยกอำนาจไว้โดยชัดแจ้งเป็นครั้งแรกคือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ซึ่งได้เป็นแม่บทของกฎหมายรัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทฤษฎีแห่งอำนาจอธิปไตยของประเทศ และเป็นจินตภาพมูลฐานของ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่ลิดีดิษฐ์สถาปนาอยู่คู่ไทย นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตราบจนอนาคตกาล

จุดเริ่มต้นของการอภิวัฒน์ พ.ศ.๒๔๗๕ ได้แก่การประชุมกัน เพื่อก่อตั้งคณะราษฎรของนักเรียนไทย และข้าราชการไทยในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส จำนวน ๗ คนด้วยกัน ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๗๐ (ตามปฏิทินเก่า) ซึ่งที่ประชุมมีมติเลือก นายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธานและหัวหน้าชั่วคราวจนกว่าจะมีบุคคลที่เหมาะสม เป็นหัวหน้าคณะราษฎรในกาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของคณะราษฎร คือเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง

นายปรีดี พนมยงค์ มั่นสมองคณะราษฎร

ผู้ประศาสน์ มทก. พ.ศ. ๒๔๗๗ - ๒๔๙๐

จากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย และได้สร้างหลัก ๖ ประการให้เป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ อันได้แก่

๑. จะต้องรักษาความเป็นเอกราช ทั้งหลาย เช่น เอกราชในทางการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง

๒. จะต้องรักษาความปลอดภัยในประเทศให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก

๓. จะต้องบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

๔. จะต้องให้ราษฎรได้สิทธิเสมอภาคกัน

๕. จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพมีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก ๔ ประการดังกล่าวข้างต้น

๖. จะต้องให้การศึกษารอบด้านเต็มที่แก่ราษฎร

นายปรีดี เป็นผู้มึบบทบาทสำคัญในการก่อตั้งคณะราษฎรและเป็นผู้วางรากฐานการปกครองภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญประชาธิปไตย

ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วรัฐบาลในขณะนั้นมีนโยบายที่จะเผยแพร่อุดมการณ์ของการปกครองระบอบใหม่ ให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าทุกสาขาอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย จึงได้มอบหมายให้ นายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น ครั้นเมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติแล้วนายปรีดี ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗ และดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาตลอด จนกระทั่งมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฉบับใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ท่านจึงเป็นผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง คนแรกและคนเดียว •

“

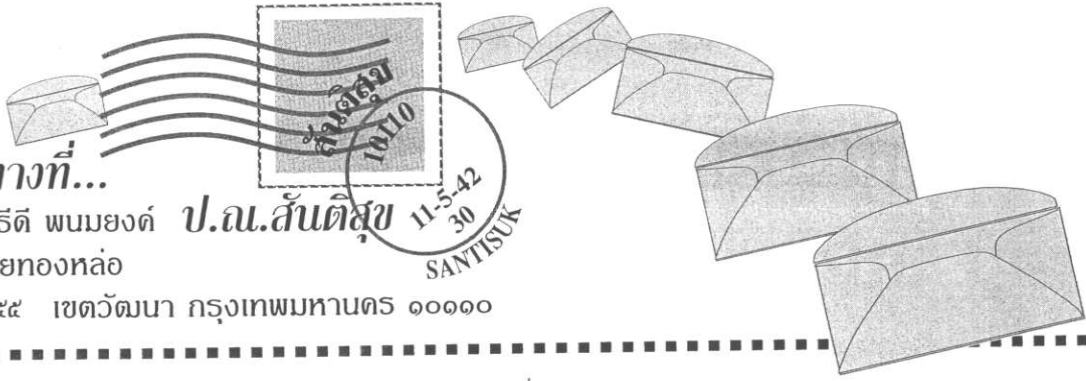
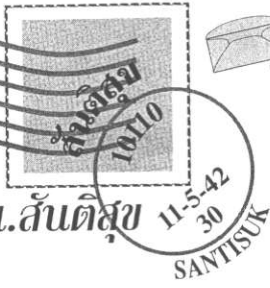
••มหาวิทยาลัยย่อมอุปมา
ประดุจบ่อน้ำบำบัดความ
กระหายของราษฎร
ผู้สมัครแสวงหาความรู้
อันเป็นสิทธิและโอกาส
ที่เขาควรมีควรได้ตามหลัก
แห่งเสรีภาพในการศึกษา••

”

จดหมาย

ปลายทางที่...

สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ **ป.ณ.สันติสุข** 11-5-42
๖๕/๑ ซอยทองหล่อ
สุขุมวิท ๕๕ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

๓๑ หมู่ที่ ๗ ต.สันปูเลย
อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๒๐

๘ มีนาคม ๒๕๔๒

คุณสินธุ์สวัสดิ์ ครับ

ขอบคุณมากสำหรับ “ปริทัศน์” ที่กรุณาส่งมาให้ ผมเองได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมของสถาบันมาโดยตลอดก็ด้วยจุลสารที่ส่งมาให้นี้แหละครับ

ผมกำลังปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหางานเขียนเรื่อง “ปริทัศน์ พนมยงค์ กับขบวนการกู้ชาติในอินโดจีน” โดยปรับปรุงงานเขียนที่เป็นบทความ “รอยทางเสรีไทย” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน จำนวน ๖ ชิ้น คิดว่าสินธุ์สวัสดิ์คงได้อ่านนะครับ

งานเขียนชิ้นนี้ผมได้ค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม ทั้งเอกสารภาษาไทย อังกฤษ และลาว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ ข้อมูลส่วนหนึ่งได้จากการสัมภาษณ์อดีตผู้ปฏิบัติงานในขบวนการกู้เอกราชของลาวที่หลวงพระบาง ที่มีบทบาทมาตั้งแต่ต้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นการวิจัยเอกสาร

ผมตั้งใจว่าหลังจากปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว จะส่งไปให้สินธุ์สวัสดิ์ และนักวิชาการของสถาบันฯ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง พร้อมคำวิจารณ์ และคำนิยมสำหรับจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยได้ติดต่อสำนักพิมพ์ที่จังหวัดนครราชสีมาไว้แล้ว คือพีสุนทร จันทรวงศ์ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์โคราชรายวัน

นับถือ

อุดร วงษ์ทับทิม

๓๙๖/๑ หมู่ ๑๖ ซ.สุขาภิบาล ๔๒ ถ.พหลโยธิน
ต. เมืองพาน อ.พาน จ.เชียงราย

๕ เมษายน ๒๕๔๒

เรียน คุณสินธุ์สวัสดิ์

อยากให้คุณสาขาอาชีพ (โดยเฉพาะชาวไร่ ชาวนา ผู้ใช้แรงงาน) ได้รับทราบและมีโอกาสสัมผัสกับสถาบันฯ มากที่สุด ก้าวที่สุด ลึกที่สุดและง่ายที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้

นายสนิท พลเยี่ยม

๘ มีนาคม ๒๕๔๒

เรียน คุณสินธุ์สวัสดิ์ ที่นับถือ

ทันทีที่ผมอ่านพบว่า สถาบันฯ ออกหนังสือ ปีละ ๔ เล่ม ผมสนใจทันที เช่นกัน เพราะว่าผมเชื่อมือทีมงานของท่านว่ามีคุณภาพอย่างแน่นอน ผมจึงขอสมัครสมาชิก

ผมขอชมเชยในความคิดริเริ่มจัดทำหนังสือเผยแพร่ความคิดที่เป็นธรรม ถูกต้องตามคุณธรรม จริยธรรม ของสังคมให้กว้างขวางมากขึ้น ถือเป็นความดีงามทางจิตใจ ขออวยพรให้ท่านอาจารย์และทีมงาน ผู้เสียสละ จงประสบความสำเร็จดังหวัง

ด้วยความนับถือ ด้วยจิตคารวะ

นายอมต บุบผาสวรรณ

เรียน คุณสินธุ์สวัสดิ์

ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสถาบันปริทัศน์ พนมยงค์วารสารเข้ม ดีมากเป็นจุดดวงศุลทางปัญญาในสังคมปัจจุบันได้ แต่ทำอย่างไรจะให้ขยายผลสูงกว้างที่สุด ในส่วนของผมอยู่ต่างจังหวัดต้องประสานโทษเป็นอย่างสูงที่ไม่ค่อยจะได้มาร่วมงานเลย แต่เอาใจช่วยเสมอครับ และใครจะได้รับทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวตลอด

นับถือ

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เรียน ท่านผู้ติดตามอ่าน “ปริทัศน์” ทุกท่าน

คณะผู้จัดทำจุลสารฉบับนี้ รู้สึกอบอุ่นใจ กับการตอบรับเป็นสมาชิกประเภทต่างๆ ของสถาบันปริทัศน์ อีกทั้งยังได้เขียนจดหมายมาเสนอแนะความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการทำ “ปริทัศน์” ให้เป็นจุลสารที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ท้ายนี้คณะผู้จัดทำ “ปริทัศน์” ขอร่วมไว้อาลัย แด่การจากไปของครูสิทธิโชติ แย้มดี (ครูต๋อย) ผู้ซึ่งเคยอุทิศตนช่วยเหลือกิจกรรมอย่างเอาการเอางานยิ่งผู้หนึ่ง

ด้วยจิตคารวะ

สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย

สรุปการเสวนา

“พ.ร.บ. คณะสงฆ์ : ประเด็น แนวทางและวิธีการแก้ไข”*

การเสวนา “พ.ร.บ. คณะสงฆ์ : ประเด็น แนวทางและวิธีการแก้ไข” เมื่อวันที่ ๑๕ ก.พ. ๒๕๔๒ ณ สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ มีผู้เข้าเสวนาดังต่อไปนี้

๑. พระราชธรรมนิเทศ (พระมหาพระแบบ)
๒. พระมหาจรรยา สุทธิญาณโณ
๓. พระมหาเจิม สุวัจโจ
๔. อาจารย์ทวีวัฒน์ บุญทริภักดิ์
๕. อาจารย์สุวรรณ สถาอานันท์
๖. อาจารย์สุพจน์ ด้านตระกูล
๗. อาจารย์แสวง อุดมศรี
๘. อาจารย์โชคชัย สุทธาเวศ (ดำเนินการเสวนา)
๙. คุณสินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย

ประเด็นการเสวนาได้ดำเนินภายใต้กรอบคำถามหลักๆ ต่อไปนี้

๑. สังคมไทยสมควรมีกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองสงฆ์ หรือ กฎหมายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาหรือไม่?
๒. หากมีความจำเป็นต้องมีพ.ร.บ.คณะสงฆ์ ประเด็นสำคัญๆที่ควรมีการแก้ไขพ.ร.บ.คณะสงฆ์คืออะไรบ้าง?
๓. แนวทางและวิธีการแก้ไขพ.ร.บ.คณะสงฆ์ควรเป็นเช่นไร? นับจากนี้ไปเราควร/จะต้องทำอะไรบ้าง และควรดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายคณะสงฆ์ หรือพระพุทธศาสนาอย่างไร? มีท่าทีต่อฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง (เช่น มหาเถรสมาคม กรมการศาสนา คณะกรรมการการศาสนาสภาผู้แทนราษฎร วัด พุทธบริษัท และสื่อมวลชน) และใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ หรือ ร่วมทำงานกันอย่างไร?

สรุปประเด็นการเสวนา

๑. ความจำเป็นในการมีกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองสงฆ์และที่เกี่ยวข้อง

การมีกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองสงฆ์ยังเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปพระจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการพระพุทธศาสนามากขึ้นมิได้ปฏิบัติธรรมอย่างเดียวเช่นในสมัยพุทธกาล แต่อย่างไรก็ตามให้ถือเอาพระไตรปิฎกเป็นหลักในการปกครองสงฆ์ ฉะนั้นข้อกฎหมายใดๆที่จะเขียนขึ้นก็ให้สอดคล้องกับหลักการจัดการพระพุทธศาสนาในพระไตรปิฎกที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้แล้ว

หากจะมีกฎหมายอื่นๆเพื่อการจัดการพระพุทธศาสนาก็สมควรที่กฎหมายทุกฉบับนั้นได้นำมาตรวจสอบความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้เป้าหมายของการมีกฎหมายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาควรเป็นไปเพื่อเชิดชูหลักการของพระศาสนาให้ดำรงอยู่ รายละเอียดของตัวบทกฎหมายจึงพึงตรวจสอบได้เสมอว่าได้สอดคล้องกับหลักการของพระ

* การเสวนาเรื่องนี้สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ ดำเนินการขึ้นด้วยเหตุแห่งวิกฤตการณ์แห่งพระพุทธศาสนาและการปฏิบัติศีลธรรมวินัยของพระสงฆ์ในปัจจุบันและดำเนินการสืบเนื่องจากการเสวนาหัวข้อ “กรณีธรรมกาย : ข้อเท็จจริงกับการปฏิรูปสถาบันสงฆ์” ที่สถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ ได้จัดไปเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๑ และสถาบันฯยินดีเข้าร่วมกับองค์กรอื่นๆเพื่อการปฏิรูปสถาบันสงฆ์และพระพุทธศาสนา

ศาสนาที่เน้น “ปัญญาและการศึกษา” อย่างไรหรือไม่

๒. ประเด็นสำคัญๆเพื่อการแก้ไขกรณีพ.ร.บ. คณะสงฆ์

เนื่องจากพ.ร.บ. เกี่ยวกับการจัดการพระพุทธศาสนาและคณะสงฆ์ได้มีมาแล้วจึงจำเป็นต้องศึกษาจุดอ่อน-จุดด้อยของแต่ละฉบับ ซึ่งในเบื้องต้นพบว่า

- พ.ร.บ. สงฆ์ ฉบับ ร.ศ. ๑๒๑ เป็นพ.ร.บ. ภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช โครงสร้างสอดคล้องกับความเหลื่อมล้ำเป็นลำดับชั้นของสังคมศักดินา พระสงฆ์มีชั้นยศคล้ายข้าราชการในทางโลก ฝ่ายอาณาจักรเข้ามาควบคุมสงฆ์ทั้งในการรับรองการแต่งตั้งสงฆ์ตำแหน่งต่างๆ รวมทั้งการขอวิสุงคามสีมา แต่กระนั้นกฎหมายฉบับนี้ยังมีลักษณะกระจายอำนาจการตัดสินใจในการจัดการศาสนกิจที่ส่วนกลางได้ให้อำนาจส่วนที่ไกลออกไป เช่น ระดับภาค แขวง และ ตำบล และยังเป็นกฎหมายที่กล่าวถึงการศึกษาไว้มากกว่าฉบับอื่นๆ

- พ.ร.บ. การปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นกฎหมายภายใต้บรรยากาศประชาธิปไตยจึงมีเนื้อหาการบริหารงานสงฆ์ที่เป็นประชาธิปไตยค่อนข้างมาก คือ มีการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายสังฆมนตรี (ฝ่ายบริหาร) สังฆสภา (ฝ่ายนิติบัญญัติ) และคณะวินัยธร (ฝ่ายตุลาการ) อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ยังเปิดโอกาสให้รัฐแทรกแซงการสงฆ์ เช่น การให้อำนาจกระทรวงศึกษาธิการปกครองคณะสงฆ์หลายประการ เช่น การให้รัฐมนตรีลงนามสนองแต่งตั้งสงฆ์ และเสนอความเห็นถอดถอนสังฆมนตรี นอกจากนี้ได้ให้อำนาจเจ้าอาวาสอย่างสูงในการจัดการพระในปกครอง และยังคงมิได้คืนอำนาจรัฐให้ประชาชน เช่น การยกย่องอุปัชฌาย์ และการตั้งวัด และการมีส่วนร่วมดูแลกิจการศาสนาเท่าที่ควร

- พ.ร.บ. ๒๕๐๕ มีโครงสร้างที่เป็นเผด็จการ รวบอำนาจทั้งหมดไว้ที่มหาเถรสมาคม เน้นความเป็นอาวุโสของ

พระในการตัดสินใจและขาดประสิทธิภาพในการบริหาร ให้อำนาจเจ้าอาวาสอย่างกว้างขวางในการปกครองพระ เน้นการลงโทษ ไม่เน้นการศึกษา ขาดการคานอำนาจ และให้อำนาจเจ้าพนักงานจับพระสึกได้ เป็นต้น

๓. แนวทางและวิธีการแก้ไขพ.ร.บ. คณะสงฆ์

ผู้เข้าเสวนาได้เสนอแนะร่วมกันในแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ เช่น

- ดำเนินการเรื่องแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้เป้าหมายการสังคายนาพระพุทธศาสนา
- การตรวจสอบหลักการของพระพุทธศาสนาเพื่อนำมาอยู่ในกฎหมาย
- การอาศัยพระไตรปิฎกให้เป็นประโยชน์ในการเขียนกฎหมาย
- การให้สงฆ์ปกครองตนเองภายใต้หลักการพุทธบริษัทที่ช่วยดูแลรักษาพระพุทธศาสนา
- การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสงฆ์กับรัฐสงฆ์กับประชาชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน
- การคืนอำนาจให้ประชาชนในการสร้างวัด การยกย่องสงฆ์ และการตรวจสอบพฤติกรรมของสงฆ์
- การให้มีกระบวนการประชาธิปไตยในการยกร่างกฎหมายใหม่ แต่ไม่ควรให้ดำเนินการอย่างล่าช้า
- การทำให้กฎหมายอื่นๆเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา มีความสอดคล้องกัน
- การคำนึงถึงเสรีภาพของสตรี และมีทางออกที่เหมาะสมกับการเข้าถึงศาสนาของสตรี

ในประเด็นวิธีการแก้ไขกฎหมายนั้นที่เสวนาเห็นว่า :

- ควรจะมีคณะบุคคลทำงาน (หลายท่านที่เข้าร่วมเสวนาครั้งนี้ยินดีที่จะดำเนินงานต่อไป และเชิญบุคคลอื่นๆมาร่วมเพิ่มเติม)
- เริ่มศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งกฎหมายที่กำลังยกร่าง เช่น พ.ร.บ. การส่งเสริมประสานงาน และจัดกิจการพระพุทธศาสนา พ.ศ.....
- ให้มีการจัดประชุมหารือประเด็นสำคัญๆอย่างต่อเนื่อง
- สร้างการมีส่วนร่วมกับฝ่ายต่างๆให้เกิดขึ้นเป็นเครือข่าย ทั้งนี้ขอให้สถาบันปรีดี พนมยงค์ ช่วยประสานและผลักดันงานต่อไป

“โชคชัย สุทธาเวศ เก็บความ”

ของปรีดี พนมยงค์

ตอนที่ 2 : ปรัชญาคืออะไร

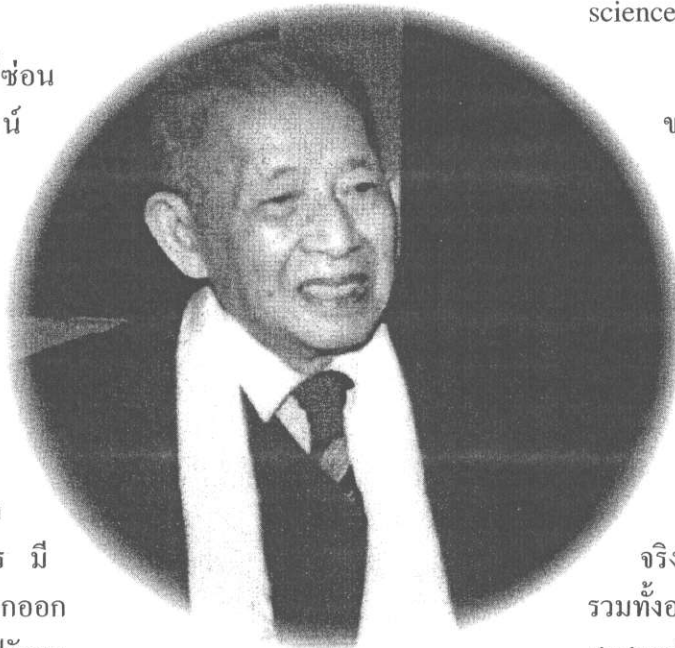
ธีรชัย เมธธิยา

งานเขียนของปรีดี พนมยงค์ ในชุดที่ว่าด้วยสังคมปรัชญาเบื้องต้นนั้น นอกเหนือจากเรื่อง “ความเป็นอนิจจังของสังคม” แล้ว งานลำดับต่อมาที่สำคัญในชุดนี้คือ งาน “ปรัชญาคืออะไร” ปรีดีเขียนงานชิ้นนี้หลังจากชิ้นก่อน “ความเป็นอนิจจังของสังคม” ๑๓ ปี คือเขียนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓*

เป้าหมายของการเขียนที่ซ่อนอยู่ในงานชิ้นนี้ก็คือ การพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า “ไม่ว่าสังคมใดๆ อันรวมทั้งยุโรปตะวันตกกับชมพูทวีปและสังคมไทยแล้ว ย่อมมีพื้นฐานการเข้าถึงทางปรัชญาร่วมกัน” และชุดคำถามสำคัญๆ ที่เห็นว่าปรีดีพยายามตอบคือปรัชญาสังคมคืออะไร วิชาปรัชญาของตะวันตกมีพัฒนาการมาอย่างไร มีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด แตกออกเป็นสาขาย่อยอย่างไร หลักวิชาปรัชญาประกอบด้วยสาระสำคัญอะไรบ้าง และคุณสมบัติทางจิตใจของผู้ที่จะเข้าถึงปรัชญาวิทยาศาสตร์คืออะไรบ้าง

ปรีดีวิเคราะห์ปรัชญาโดยกลับไปพิจารณาที่รากศัพท์ทำนองเดียวกันงานชิ้นที่แล้ว ในครั้งนี้ปรีดีพบว่าภาษา “อินโดยูโรเปียน” เช่น ภาษากรีก ลาติน สันสกฤต และบาลี นั้นมีหลายคำมีมูลมาจากที่เดียวกัน คำว่าปรัชญาที่ภาษาอังกฤษเขียนว่า “philosophy” นั้น มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก เช่น คำในภาษากรีกที่เรียกนักปรัชญาว่า

“โซฟิส” ซึ่งหมายถึง “ผู้กระจ่างแจ้งโดยตนเอง” นั้น มาจากคำ “โซ” หมายถึง “ตนเอง” และ “ฟิส” อ่านออกเสียง “โอ” ยาว เป็น “โพล” หมายถึง “แสงสว่าง” และมีที่มาและความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “โพธิ” ในภาษาสันสกฤต ซึ่งหมายถึง

“แสงสว่าง หรือ กระจ่างแจ้ง” แล้ววิวัฒนาการมาเป็น “ความรู้แจ้ง, ความเข้าใจ” และอักษร “ฟ” นั้น ในภาษาบาลีการใช้ “ธ” จะหมายถึง “สิ่งซึ่งทรงไว้” หรือ “ทรงสิ่งทั้งหลายไว้” และก็ตรงกับภาษาลาตินว่า “forma” ซึ่งหมายถึง “แม่แบบ” หรือ “สิ่งซึ่งทรงไว้” เช่นกัน ซึ่งนี่คือจุดร่วมในการเข้าถึงทางปรัชญาของสองสังคม

นักปรัชญาไทยท่านนี้ได้แสดงให้เห็นต่อว่าแม้ว่าเดิมปรัชญาจะ

เป็นต้นกำเนิดของวิทยาการต่างๆ และจนเมื่อวิทยาการต่างๆทั้งหลายได้แตกออกไปเป็นวิชาเฉพาะแล้วก็ตาม แต่ปรัชญาก็ยังเป็นดังที่เขายืนยันว่า “ปรัชญายังคงเป็น ยอดสรุปของวิชา (sum of knowledge) หรือ วิชาแห่งวิชาทั้งหลาย (science of sciences)”

ปรัชญาแม้จะเป็นสุดยอดของวิชาทั้งปวงก็จริง แต่วิชาปรัชญาของแต่ละสังคมอาจเน้นสอนแยกย่อยแตกต่างกันไปได้ และสำหรับในยุโรปแล้ววิชาปรัชญาของมหาวิทยาลัยต่างๆนั้นเกิดขึ้นมาจากนักปรัชญาสำคัญ (โสเครติส พลาโต และ อริสโตเติล) ที่สนใจเรื่องความจริงแท้ของโลกและสิ่งทั้งหลายรวมทั้งอภิจิต ต่อมาได้รับอิทธิพลของศาสนาคริสต์เข้าไปกำหนดทิศทางแสวงหาความรู้แจ้งเห็นจริงให้เน้นปรัชญาไปในทางการศึกษา “อภิวาทหรือ พระเจ้า” (ซึ่งพัฒนามาจาก “อภิจิต” ของพลาโต) แต่หลังจากเกิดการประกาศอิสรภาพของชาวโปรตุเกสแดนที่ต่อนิกายคาทอลิกในยุโรปยุคกลางแล้ว นักปรัชญาก็ได้หันมาสนใจการแสวงหา สภาวะของธรรมชาติและโลกทัศน์ของมนุษย์มากขึ้น

ปรีดีจึงแยกแยะว่าปรัชญาได้พัฒนาแยกออกเป็นสองสาขาหลักคือ

* ฉบับที่ผู้แนะนำและวิจารณ์ใช้ในครั้งนี้ได้ตีพิมพ์ใหม่ในหนังสือ อนุสรณ์ ปาล พนมยงค์, ๒๕๒๕, หน้า ๘๕-๑๐๘.

ปรัชญาสารธรรมทางสังคมที่เป็นวิทยาศาสตร์ (materialism) กับปรัชญาทางสังคมที่นอกเหนือธรรมชาติและจิตธรรม (idealism) ในส่วนแรกจะสนใจถึงสสารหรือสถานะแวดล้อมและปรากฏการณ์ทางสังคมที่เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง ชัดแย้งกันในตัว เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อกัน และกำหนดจิตสำนึกทางสังคมของบุคคล ส่วนประการหลังยึดถือว่าจิตธรรม (สถานะต่างๆทางจิตและสถานะนอกเหนือธรรมชาติ) เป็นตัวกำหนดจิตสำนึกของบุคคล และสิ่งต่างๆอยู่อย่างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงและปรากฏการณ์ต่างๆอยู่ได้โดยลำพัง

ดังนั้นจากความแตกต่างของสาขาปรัชญาทั้งสอง หลักแห่งความรู้ปรัชญาจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

- ก. สมภูมิจานองของโลกและสิ่งทั้งหลาย
- ข. อาการเคลื่อนไหวของโลกและสิ่งทั้งหลาย
- ค. วิธีรู้แจ้งเห็นจริงในสภาวะของโลกและสิ่งทั้งหลาย หรือ ทฤษฎีแห่งวิชา (theory of knowledge) หรือ

สัมภววิทยา (epistemology)

ง. จริย คือการที่มนุษย์ควรปฏิบัติส่วนตน, และส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์และที่เกี่ยวกับสังคม

ความรู้ดังกล่าวเหล่านี้เขาเห็นว่ามี

อยู่แล้วในหลัก “อภิธรรม” ของพุทธศาสนาเพราะสอนถึงสิ่งซึ่ง “ยิ่ง วิเศษเหนือ ธรรม” จึงเป็นการตอบเพิ่มเติมถึงสมมติฐานที่ซ่อนอยู่ว่าหลักปรัชญาย่อมมีในสังคมอื่นด้วย ดังที่เขาสรุปว่า “ดังนั้นคนไทยเรารู้เรื่องของสิ่งที่ชาวกรีกโบราณเรียกว่า “ฟิลสโซเฟีย” เป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว คือเรื่องที่ว่า “อภิธรรม”

สุดท้ายปรีดีเสนอว่าคนที่ จะเข้าถึงปรัชญาสังคมได้พึงมีจิตใจวิทยาศาสตร์ ๖ ประการ คือ

- ก. จิตใจสังเกต
- ข. จิตใจมาตรการ (คือกำหนดรู้ถึงขนาดปริมาณและคุณภาพของสิ่งต่างๆซึ่งจะสามารถเปรียบเทียบได้ว่าเหมือนกันและแตกต่างกัน ทั้งในทางปริมาณ สถานที่ เวลา)
- ค. จิตใจค้นคว้าหาหลักฐานและเหตุผล และใช้ความคิดทางตรรกวิทยา
- ง. จิตใจพิเคราะห์หรือวิจารณ์
- จ. จิตใจปราศจากอคติ
- ฉ. จิตใจที่มีความคิดเป็นระเบียบงานเขียนชิ้นนี้นับเป็นความพยายามหาแก่นองค์ความรู้ว่าด้วยปรัชญาอย่างถึงรากฐาน และแม้ว่าปรีดีจะเสนอเนื้อหาเน้นย้ำข้อความซ้ำกันอยู่บ้าง แต่ช่วยให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงความเป็นปรัชญาสังคมเบื้องต้นได้ง่ายขึ้น และเป็นมุมมองพื้นฐานแบบหนึ่งในการแสวงหาสถานภาพแห่งองค์ความรู้ปรัชญาในสมัยปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี •

“กองทุนวิจัยปรีดี พนมยงค์” กองทุนวิจัยของประชาชน

สถาบันปรีดี พนมยงค์ มีโครงการสนับสนุนงานวิจัย ได้แก่

- ทุนรางวัลวิจัยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พนมยงค์ เพื่อการอภิวัฒน์สังคมไทย แก่คนไทย
- ทุนรางวัลวิจัยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พนมยงค์ เพื่อการอภิวัฒน์สังคมระหว่างประเทศ แก่คนไทยและชาวต่างประเทศ (แถบประเทศเพื่อนบ้าน)
- ทุนผลิตวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเพื่อการอภิวัฒน์สังคม
- โครงการสนับสนุนดังกล่าวจะเริ่มกระบวนการตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ ผู้สนใจขอทราบรายละเอียดได้ที่สถาบันปรีดี พนมยงค์

ผู้สนใจสนับสนุนกิจกรรมงานวิจัยของสถาบัน โปรดบริจาคเงิน เพื่อ

“กองทุนวิจัยปรีดี พนมยงค์” เป็นการเฉพาะ

เชิญชวนเข้าร่วมโครงการรางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านประชาธิปไตยและสันติภาพ
ท่านผู้สนใจโปรดศึกษาจากโครงการข้างล่าง หากมีบุคคลเข้าหลักเกณฑ์ โปรดส่งชื่อ ประวัติ และเอกสารที่
เกี่ยวข้องของบุคคลที่สมควรได้รับรางวัลนั้นมาที่สถาบันปรีดี พนมยงค์ หรือ ตามที่อยู่ท้ายโครงการ ภายในวันที่ ๓๑
พฤษภาคม ๒๕๔๒

โครงการรางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่น ทางด้านประชาธิปไตยและสันติภาพ

เนื่องในโอกาสวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาล ของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ จะเป็น วาระ
ครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาล ของนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษ
อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศไทย
และราษฎรไทย คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษ
อาวุโสศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง
อย่างเป็นทางการตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๑/๒๕๔๐
และที่ ๑๔๕/๒๕๔๑ เห็นสมควรจัดให้มีการให้รางวัลบุคคลดี
เด่น ๒ ด้าน คือ ประชาธิปไตย และสันติภาพ แก่บุคคลที่มี
คุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการโครงการรางวัลปรีดี
พนมยงค์ สำหรับบุคคลดีเด่นทางด้านประชาธิปไตยและ
สันติภาพกำหนด ทั้งที่เสียชีวิตแล้วและที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อ
เป็นการระลึกถึงคุณความดีของนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส
และอาศัยกุศลกรรมดังกล่าวเป็นกระแสน้ำจรรโลงคุณความ
ดีที่บุคคลอื่นได้กระทำในทางกตเวที อันเป็นคุณประโยชน์แก่
ประเทศไทย

๒. คุณสมบัติทั่วไปของบุคคลที่ควรได้รับการเสนอชื่อ

๒.๑ ด้านประชาธิปไตย

- มีแนวคิดและการทำงานที่มุ่งส่งเสริมหลัก ๖ ประการ
ของคณะราษฎร ในเรื่องเอกราช ความปลอดภัย เสรีธุรกิจ
เสรีภาพ ความเสมอภาพ ภารดรภาพ และการศึกษา ทั้งนี้
โดยใช้ขบวนการสันติวิธี ที่นำไปสู่การครุภาพ ในแนวคิด
และการทำกิจกรรมสังคม

- มีความใจกว้าง รับความคิดเห็นของทุกฝ่าย แม้จาก
ฝ่ายตรงกันข้ามโดยคุณฐิ (ด้วยความยินดี)ไม่ถือความเห็น
ของตนเป็นสำคัญ มีความโปร่งใสให้ความรู้ และข้อมูลโดยมิ
ปิดบังหรือบิดเบือน

- อยู่ข้างประชาชน คือถือความเห็นและประโยชน์ของ
ประชาชนส่วนใหญ่เป็นประโยชน์สูงสุด แต่ก็ไม่ละเลยความ

เห็นและประโยชน์ของประชาชนส่วนน้อย ไม่เห็นแก่
ประโยชน์ของตนหรือฝ่ายตน

- อดทนและใช้เหตุผล มีความอดกลั้น อดใจ ใจเย็น
ไม่ก้าวร้าว ไม่ใช่อารมณ์หรืออคติในการพิจารณา การตัดสินใจ
และการดำเนินการ ใดๆ ใช้เหตุผลและหลักนิติธรรม อย่าง
เสมอต้นเสมอปลาย

- สร้างความเป็นธรรมในสังคม เอื้ออำนวยให้ทุกส่วน
ในสังคมดำรงอยู่ได้ด้วยความเป็นธรรม และเคารพในความ
เสมอภาคและศักดิ์ศรีของผู้อื่น เช่น ให้ประชาชนมีสิทธิ
เสรีภาพ เท่าเทียมกัน มีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษา การ
หางาน การทำงาน การดำรงชีวิตอย่างปลอดภัย ไม่อดอยาก
และมีสุขภาพดี

๒.๒ ด้านสันติภาพ

- มีความยึดมั่นในเอกราชของชาติและความปรองดอง
ในภูมิภาคหรือในระดับนานาชาติ

- เป็นคนดี เป็นผู้ยึดมั่นในสัจจะ คุณธรรม และจริยธรรม

- มีความรัก ในธรรมชาติ มนุษยชาติ ความรักทำให้เกิด
เกิดการเสียสละ ความอดทน ความเมตตา

- รู้จักประสานประโยชน์ สามารถยุติหรือบรรเทาความ
ขัดแย้งโดยการประสานประโยชน์

- นิยมสันติวิธี ไม่นิยมสงคราม หรือการใช้ความ
รุนแรงใดๆ ทั้งสิ้น

- มีความยึดมั่นในหลักความมั่นคงปลอดภัยของ
ประชาชนพลเมือง

- มีผลงานปรากฏชัดที่ส่งเสริมแนวทางสันติวิธี

๒.๓ ลักษณะของผลงาน

- มีระยะเวลาการทำงานและผลงานเป็นที่ประจักษ์พอ
สมควร

- มีผลงานหรือมีศักยภาพเป็นที่ประจักษ์ สามารถ
พิสูจน์ได้ และมีรูปธรรมเด่นชัดทั้งด้านความคิด ความริเริ่ม
รวมทั้งกิจกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

-มีผลงานที่เป็นคุณประโยชน์ต่อสังคม

-สังคมให้การยอมรับในผลงาน

๒.๔ คุณสมบัติเฉพาะตัว

-ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ วิริยะ อุตสาหะ และความกล้าหาญ

-มีวิถีชีวิตทั้งในแง่ชีวิตส่วนตัวและชีวิตครอบครัวในทางที่ดีงามและสร้างสรรค์ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น

๒.๕ คุณสมบัติอื่นๆ

-ขณะอนุกรรมการจะคำนึงเรื่องเพศ โดยจะให้มีเพศหญิงอย่างน้อย ๑ คนรวมอยู่ด้วย

๒.๖ บุคคลที่ควรถูกเสนอให้พิจารณา

-เป็นบุคคลที่มีช่วงอายุเกิดในรอบ ๑๐๐ ปี ระหว่างปี พ.ศ.๒๔๔๓-๒๕๔๓ (ทั้งที่มีชีวิตอยู่และได้เสียชีวิตไปแล้ว)

-บุคคลที่มีอายุระหว่าง ๓๒-๔๕ ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุในการบริหารประเทศของนายปรีดี พนมยงค์ ทั้งที่มีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตไปแล้ว

-ทั้งนี้เป็นการฟื้นฟูประวัติศาสตร์เพื่อให้สังคมยอมรับผลงานของบุคคลที่สังคมร่วมสมัยนั้นไม่ประจักษ์ แต่สำหรับคนที่มีความดีเด่นที่ยังมีชีวิตอยู่ การให้รางวัลก็จะเป็นการให้กำลังใจได้ทำงานเพื่อสังคมต่อไป

๓. กระบวนการรับสมัคร

-โดยการเสนอชื่อของหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ หรือ

-เสนอชื่อโดยบุคคลทั่วไป

-ผู้เสนอจะต้องแนบเอกสารแสดงรายละเอียดของบุคคลที่ถูกเสนอชื่อมายังคณะกรรมการฯ

๔. จำนวนรางวัล มูลค่าของรางวัล และรูปแบบรางวัล

-จำนวน ๖ รางวัล

-สำหรับบุคคลที่หาชีวิตไม่แล้วมี ๒ รางวัล แยกเป็นรางวัลประชาธิปไตย และรางวัลสันติภาพ อย่างละ ๑ รางวัล ๆ ละ ๑.๒ แสนบาท

-สำหรับบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่มี ๔ รางวัล แยกเป็นรางวัลประชาธิปไตย และรางวัลสันติภาพ อย่างละ ๒ รางวัล

เช่นเดียวกัน แก่บุคคลสูงอายุและหนุ่มสาวฝ่ายละ ๒ รางวัล สำหรับผู้สูงอายุ รางวัลละ ๑.๕ แสนบาท และรางวัลสำหรับคนหนุ่มสาว รางวัลละ ๑.๒ แสนบาท

-รูปแบบรางวัล ทำเป็นรูปแบบประติมากรรม ๓ มิติ สะท้อนสัญลักษณ์ประชาธิปไตย และสันติภาพ และใบประกาศนียบัตร

๕. ระยะเวลารับสมัครและเสนอชื่อ

-มีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๔๒ ประกาศเชิญชวนเสนอชื่อ

-มิถุนายน ๒๕๔๒ พิจารณาขั้นต้นพร้อมตั้งคณะทำงานหาข้อมูล และตรวจสอบประวัติเพื่อความถูกต้อง

-ตุลาคม ๒๕๔๒ พิจารณาข้อมูลจากคณะทำงาน

-พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เสนอชื่อให้คณะกรรมการตัดสินคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับรางวัล

-ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป เตรียมทำประวัติบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ ทำวีดีทัศน์และหนังสือ รวมทั้งจัดงานพิธีมอบรางวัล

๖. วันประกาศรางวัล

-จะประกาศ ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันครบรอบอายุ ๑๐๐ ปี ของนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส

๗. คณะอนุกรรมการรางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านประชาธิปไตยและสันติภาพ

ประธานอนุกรรมการ ศาสตราจารย์นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว

อนุกรรมการ นายโคทม อาริยา นายเดช พุ่มเกษานางธีรนาถ กาญจนอักษร นายมาร์ค ตามไทย นายวิษณุ วัลญญู

เลขานุการ นายพิภพ ชงไชย

ที่อยู่ ๑๘๔๕/๓๒๘ ซ.จรัลตาก ด.สิรินธร เขตบางพลัด

กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร.๘๘๑-๑๗๓๔ ต่อ ๑๐๐

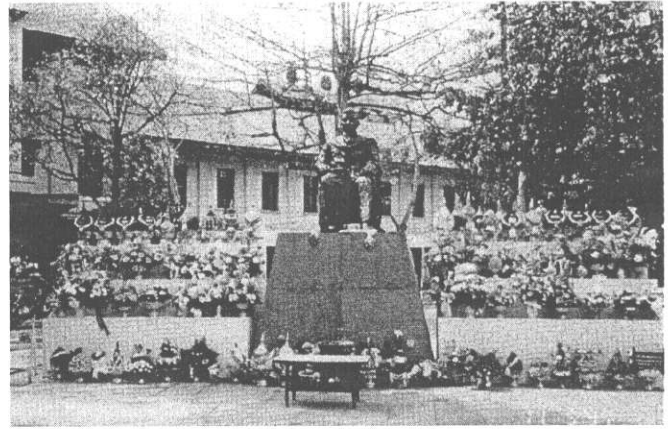
โทรสาร ๔๓๓-๑๖๐๖, ๔๒๔-๖๒๘๐

มีความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
สามารถเสนอผ่านสถาบันปรีดี พนมยงค์

โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์

Project for the National Celebration on the Occasion of the Centennial Anniversary of Pridi Banomyong

๑. ขบประมาณ

ความก้าวหน้าของโครงการฉลอง ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส มาถึงขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง คือ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ ในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ณ ห้องประชุมชั้น ๔ ตึกเอนกประสงค์ ม.ธรรมศาสตร์ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมนอกจากจะติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่างๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมแล้ว ยังได้เห็นชอบให้เสนอขอบประมาณ ๑๙ โครงการ จำนวน ๙,๗๘๓,๓๒๘.๐๐ บาท จากรัฐบาล โดยเสนอไปยังสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และต่อมาสำนักงบประมาณได้ตอบให้ทราบผลการอนุมัติเมื่อวันที่ ๙ เม.ย. ๒๕๔๒ เป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๗๐๕,๗๐๐ บาท โดยจะสามารถเบิกจ่ายเป็นงวดๆได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒ นี้เป็นต้นไป

สำหรับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะสนับสนุนงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๙๘๗,๐๑๐ บาท

นอกเหนือจากรัฐบาล และ ม.ธรรมศาสตร์ จะอนุมัติและสนับสนุนงบประมาณให้จำนวนดังกล่าวแล้ว ภาคเอกชนยังได้สนับสนุนงบประมาณโครงการฉลองฯ จนถึงปัจจุบัน (ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒) มีดังต่อไปนี้

๑. มูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒. มูลนิธิเด็ก จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ไม่รวมงบประมาณการจัดพิมพ์หนังสือ)
๓. คุณปรีดา เตียสุวรรณ สมาชิกเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมในเอเชีย (ประเทศไทย) จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

โครงการจึงยังต้องการการบริจาค จากเอกชน และประชาชนทั่วไป ด้วยงบประมาณสนับสนุนยังไม่เพียงพอกับการทำกิจกรรมทั้งหมด

๒. กิจกรรม/งบประมาณ/ระยะเวลา

โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ และกำหนดการ

ลำดับที่/ อนุกรรมการฝ่าย รับผิดชอบ	โครงการ/งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาโครงการ																			
		๒๕๕๐-ไตรมาสถี				๒๕๕๑-ไตรมาสถี				๒๕๕๒-ไตรมาสถี				๒๕๕๓-ไตรมาสถี							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔				
๑/ฝ่ายวิชาการ วิจัย และประมวล ผลงานของ ศาสตราจารย์ ปรีดี พนมยงค์	๑.๑ โครงการศึกษาและรวบรวมผลงานของนายปรีดี พนมยงค์ เนื่องในโอกาสครบ ๑ ศตวรรษแห่งชาติกาลของรัฐมนตรีอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์/๕๐๐,๐๐๐.-*													●	●	●	●	●	●	●	●
๒/ฝ่ายเสนอชื่อ ศาสตราจารย์ปรีดี พนมยงค์ ต่อ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และ วัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ	๒.๑ โครงการดำเนินการเสนอชื่อ ศาสตราจารย์ปรีดี พนมยงค์ ต่อองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ/๕๖๒,๖๐๐.-*									●	●	●	●	●	●	●	●				
๓/ฝ่ายจัดทำของ ที่ระลึก ดวงตรา ไปรษณีย์ และ เหรียญกาษาปณ์	๓.๑ โครงการจัดทำของที่ระลึก ดวงตราไปรษณีย์และเหรียญกาษาปณ์/ (ไม่ตั้งงบประมาณ)					●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				
๔/ฝ่ายวิชาการ วิจัย และประมวล ผลงานของ ศาสตราจารย์ปรีดี พนมยงค์	๔.๑ โครงการจัดทำหนังสือรวบรวมบทความทางวิชาการเนื่องในงานฉลอง ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์/๑,๑๕๐,๐๐๐.-* ๔.๒ โครงการจัดทำหนังสือรวบรวมบทความทางวิชาการภาษาต่างประเทศ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑ ศตวรรษแห่งชาติกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์/ ๕๐๐,๐๐๐.-* ๔.๓ โครงการปาฐกถาและสัมมนา ๑ ศตวรรษ รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์/๑๑๕,๐๐๐.-** ๔.๔ โครงการสัมมนา เรื่อง "พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช"/ ๒๐,๐๐๐.-** ๔.๕ โครงการสัมมนา เรื่อง "พรบ.การปกครองคณะสงฆ์"/ ๒๐,๐๐๐.-** ๔.๖ โครงการสัมมนา เรื่อง "พรบ.คุ้มครองและส่งเสริม การแพทย์แผนไทย"/๒๐,๐๐๐.-** ๔.๗ โครงการสัมมนา เรื่อง "จากแนวคิดสหกรณ์ ปรีดี พนมยงค์สู่เศรษฐกิจชุมชนก้าวต่อไปสู่นาตคพึ่งตนเองของชุมชน"/๔๓,๔๖๐.-** ๔.๘ โครงการสัมมนานโยบายต่างประเทศของหลวงประดิษฐมนูธรรม/๖๐,๑๐๐.-**									●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

ลำดับที่/ อนุกรรมการฝ่าย รับผิดชอบ	โครงการ/งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาโครงการ																										
		๒๕๕๐-ไตรมาสที่				๒๕๕๑-ไตรมาสที่				๒๕๕๒-ไตรมาสที่				๒๕๕๓-ไตรมาสที่														
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔											
	๕.๙ โครงการรางวัลทุนวิจัยศาสตราจารย์ปรีดี พนมยงค์ /๑,๗๐๐,๐๐๐.-*** ๕.๑๐ โครงการสัมมนาเรื่อง "ปรีดี พนมยงค์ กับ สังคมไทย"/ ๑๐๘,๐๑๐.-**														•	•	•	•	•	•	•	•						
๕/ฝ่ายการเงินและ จัดหาทุน	๕.๑ การเงินและจัดหาทุนภาครัฐ/(ไม่ตั้งงบประมาณ) ๕.๒ การเงินและจัดหาทุนภาคเอกชน/(ไม่ตั้งงบประมาณ)		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•									
๖/ฝ่ายประชาสัมพันธ์	๖.๑ การประชาสัมพันธ์ทั่วไป/๕๐๐,๐๐๐.-*									•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						
๗ / ฝ่าย ศิลป วัฒนธรรม	๗.๑ โครงการมหกรรมวัฒนธรรมอาเซียนหัวข้อ "สันติภาพ" เนื่องในวาระ ๑๐๐ ปี ชาตกาลนายปรีดี พนมยงค์/ ๔๖๕,๐๐๐.-*** ๗.๒ โครงการละครเวที "คือผู้อภิวัฒน์" สัญจรทั่วประเทศ/ ๑,๒๖๙,๖๐๐.-* และ ๓๐๐,๐๐๐.-** ๗.๓ โครงการนิทรรศการภาพศิลปะ เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาล รัฐบาลเรือเอก นายปรีดี พนมยงค์/ ๒๐๐,๐๐๐.-* ๗.๔ โครงการศิลปะเด็กและเยาวชน "ความดี" เนื่องใน วาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบาลเรือเอก นายปรีดี พนมยงค์/๒๑๘,๐๐๐.-* ๗.๕ โครงการนิทรรศการศิลปกรรม ๑๐๐ ปี ชาตกาล รัฐบาลเรือเอก นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย/ ๑๐๐,๐๐๐.-* ๗.๖ โครงการสร้างสรรคัมภีร์มหรณงานวัด/๑๐๕,๗๐๐.-***								•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						
๘/ฝ่ายนิทรรศการ	๘.๑ โครงการนิทรรศการ ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์/๓๐๐,๐๐๐.-**																											
๙ / ฝ่าย จัด ทำ หนังสือที่ระลึก	๙.๑ โครงการจัดทำหนังสือที่ระลึกงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล รัฐบาลเรือเอก นายปรีดี พนมยงค์/ ๙๖๐,๐๐๐.-* ๙.๒ โครงการจัดทำหนังสือเรื่อง ปรีดี พนมยงค์ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์/๓๐๐,๐๐๐.-**										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						
๑๐/ฝ่ายจัดทำสื่อ เผยแพร่เกียรติคุณ รัฐบาลเรือเอก ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์	๑๐.๑ โครงการวีดีโอสารคดี ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์/๔๘๒,๕๐๐.-* ๑๐.๒ โครงการจัดทำ Home Page ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์/๑๑๐,๐๐๐.-*										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						

ลำดับที่/ อนุกรรมการฝ่าย รับผิดชอบ	โครงการ/งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาโครงการ																										
		๒๕๕๐-ไตรมาสที่				๒๕๕๑-ไตรมาสที่				๒๕๕๒-ไตรมาสที่				๒๕๕๓-ไตรมาสที่														
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔											
	๑๐.๓ โครงการจัดทำ CD-Rom ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์/๘๑๕,๐๐๐.-*															•	•	•	•									
๑๑/ฝ่ายพิธีกรรม	๑๑.๑ โครงการรัฐพิธีสดุดีเกียรติคุณ ๑๐๐ ปี ชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ ในรัฐสภา/ ๑,๐๐๐,๐๐๐.-* ๑๑.๒ โครงการแสดงดุริยางค์สากลในงานรัฐพิธีสดุดีเกียรติคุณ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์/๔๗๖,๐๐๐.-* ๑๑.๓ โครงการพิธีทำบุญเนื่องในโอกาส ๑๐๐ ปี อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ (ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)/๕๐,๐๐๐.-**															•	•	•	•	•								
๑๒/ฝ่ายจัดการประกวดภาพยนตร์รางวัลพระเจ้าช้างเผือก	๑๒.๑ โครงการประกวดภาพยนตร์นักศึกษาไทยรางวัล "ช้างเผือก" อนุสรณ์ภาพยนตร์ เรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก" ของนายปรีดี พนมยงค์/๑๐๐,๐๐๐.-*																		•	•	•							
๑๓/ฝ่ายรางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่น ทางด้านประชาธิปไตยและสันติภาพ	๑๓.๑ รางวัลปรีดี พนมยงค์ สำหรับบุคคลผู้มีผลงานดีเด่น ทางด้านประชาธิปไตยและสันติภาพ/๖๐๐,๐๐๐.-*															•	•	•	•	•	•							
๑๔/ฝ่ายโครงการอนุสรณ์สถาน ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์	๑๔.๑ โครงการอนุสรณ์สถาน ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์/(ไม่ตั้งงบประมาณ)			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							
๑๕/ฝ่ายดำเนินงานโครงการบูรณะอนุสรณ์สถาน ปรีดี พนมยงค์ พระนครศรีอยุธยา	๑๕.๑ โครงการบูรณะอนุสรณ์สถาน ปรีดี พนมยงค์ พระนครศรีอยุธยา/๑,๑๔๓,๙๙๐.-***															•	•	•	•	•	•							
๑๖/ฝ่ายดำเนินงานโครงการสำนักวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง	๑๖.๑ โครงการสัมมนานานาชาติเรื่อง "สังคมประชาธิปไตยกับทางเลือกของเอเชียอาคเนย์"/๔,๐๐๐,๐๐๐.-*** ๑๖.๒ โครงการเสวนาธรรมศาสตร์และการเมือง/๓๐๐,๐๐๐.-** ๑๖.๓ โครงการการเมืองทางเลือก/๑๔,๑๘๘,๐๐๐.-*** ๑๖.๔ โครงการศึกษาทางเลือกเพื่อการพึ่งตนเองของประชาชนผู้ด้อยโอกาส/๑๕,๔๙๘,๐๐๐.-***																		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

ลำดับที่/ อนุกรรมการฝ่าย รับผิดชอบ	โครงการ/งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาโครงการ																				
		๒๕๕๐-ไตรมาสที่				๒๕๕๑-ไตรมาสที่				๒๕๕๒-ไตรมาสที่				๒๕๕๓-ไตรมาสที่								
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔					
๑๖.๕	โครงการประชามคนรุ่นใหม่/๑,๙๗๔.๐๐๐.-***																•	•	•	•		
๑๖.๖	โครงการสร้างเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเอง และวิถีชีวิต เรียบง่ายในประชาคมเมือง/๑,๘๐๐,๐๐๐.-***																•			•	•	
๑๖.๗	โครงการเสวนาธรรมวิทยาลัยเพื่อการพัฒนา/ ๒,๐๒๕,๐๐๐.-***																	•	•	•	•	
๑๖.๘	โครงการ Public lecture เรื่องความเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนธรรม และ สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย/๑๓๐,๐๐๐.-*																•	•	•	•	•	
๑๗/ฝ่ายดำเนินงาน โครงการความ ร่วมมือในภูมิภาค เอเชียอาคเนย์	๑๗.๑ โครงการสัมมนาและนิทรรศการระหว่างประเทศใน ภูมิภาคเอเชีย ในโอกาส ๑๐๐ ปี ชาตกาล “นายปรีดี พนมยงค์ กับ สำนักใหม่ในเอเชีย”/๒๐๐,๐๐๐.-* และ ๑,๕๐๐,๐๐๐.-***																	•	•	•	•	•
๑๗.๒	โครงการสู่ความยั่งยืนของเอเชียอาคเนย์/ ๒๕,๕๘๘,๐๐๐.-***																		•	•	•	
๑๘/ฝ่ายประสาน งาน	๑๘.๑ โครงการประสานงาน/๖๐๐,๐๐๐.-**			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
รวม ๑๘ ฝ่าย	๔๖ โครงการ/๘๑,๘๘๘,๔๐๐.-			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

- * หมายถึงรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณ
- ** หมายถึงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สนับสนุนงบประมาณ
- *** หมายถึงขอรับบริจาคจากเอกชน/ประชาชนทั่วไป

- ผู้ประสงค์จะบริจาคเงินสนับสนุนโครงการทดลอง โปรดโอนเงินเข้าบัญชีดังต่อไปนี้
 ๑. ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาเจริญนคร บัญชีออมทรัพย์ ชื่อบัญชี “โครงการรวมทมน้ำใจไทย” หมายเลขบัญชี ๐๒๔-๒-๒๘๐๘๙-๘
 ๒. ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบางคอแหลม ชื่อบัญชี “โครงการ ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์” หมายเลขบัญชี ๐๑๙-๒-๗๓๔๐๐-๒
 ๓. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชื่อบัญชี “กองทุน ๑๐๐ ปี ชาตกาล ดร.ปรีดี พนมยงค์” หมายเลขบัญชี ๐๑-๙๙๕๒-๒
- ในการบริจาคผู้บริจาคอาจสนับสนุนเฉพาะโครงการ (ระบุชื่อโครงการ) หรือบริจาคเป็นการทั่วไป (ไม่ระบุชื่อโครงการ)
- หลังจากโอนเงินบริจาคเข้าบัญชีแล้ว โปรดส่ง fax สำเนาใบโอนเงินพร้อมหนังสือแสดงเจตนากรมการบริจาค (หากมี) มายังสำนักงานโครงการ

๓. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

ที่ทำการสำนักงานโครงการ (ภาครัฐ)

: ห้องผู้ประสานงาน ดีกอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๒๒๑๖๑๗๑-๘๐ ต่อ ๑๒๔๐ หรือ โทรศัพท์/โทรสาร ๖๒๓๕๒๕๖

ที่ทำการสำนักงานโครงการ (ภาคเอกชน)

: สถาบันปรีดี พนมยงค์ ๖๕/๑ ซอยทองหล่อ (สุขุมวิท ๕๕) เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐
โทรศัพท์ ๓๘๑-๓๘๖๐-๑ และ ๗๑๒-๗๔๐๒ โทรสาร ๓๘๑-๓๘๕๙

E-mail : pridi@fcc.or.th และ http:// www.pridi.org

ปรีดีเสวนา

“นัยทางการเมืองของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย”

เก็บความโดย เตชา รินทพล

วันเสาร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ สถาบันปรีดี พนมยงค์ ได้จัด ปรีดีเสวนา โดยหยิบเอาวิทยานิพนธ์ดีเด่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประจำปี ๒๕๔๑ เรื่อง “นัยทางการเมืองของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย” โดยมีวิทยากร อาจารย์ ฉลอง สุนทรวณิชย์ อาจารย์ประจำภาควิชา ประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมเสวนาให้ข้อคิดเห็น และนางสาว มาลีณี กุ่มสุภา เจ้าของวิทยานิพนธ์เป็นผู้เสวนานำเสนอเนื้อหาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์โชคชัย สุทธาเวศ รองผู้อำนวยการสถาบันปรีดี พนมยงค์ ดำเนินการเสวนา

“นัยทางการเมืองของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย” จากวิทยานิพนธ์ของ นางสาว มาลีณี นั้น ได้ศึกษาการนำเอา “อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย” ไปเชื่อมโยงตามความหมายต่างๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากความหมายเดิมเมื่อครั้งที่มีการดำริในการก่อสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จนมาถึงสมัยประชาธิปไตยปัจจุบัน ซึ่งได้แบ่งแยกศึกษาออกเป็นสี่แนวทางด้วยกัน

๑. ความสำคัญของคำบนชื่อ “อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย” โดยศึกษาจากวาทกรรมของ “อนุสาวรีย์” วาทกรรม “ประชาธิปไตย” ทั้งศึกษาจากคำตรงข้าม หรือเทียบเคียงความหมายที่เกิดจากหลักการตะวันตก และนิยามภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของสังคมไทย

๒. งานเขียนที่เกี่ยวกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ในเรื่องนี้ผู้ศึกษาได้ข้อสังเกตว่า จากการที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมิได้มีคำจารึกอะไรไว้เช่นอนุสาวรีย์ทั่วไป จึงทำให้งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย มีอิทธิพลสร้างความหมายให้กับอนุสาวรีย์เป็นอย่างมาก

๓. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยพิจารณาในเชิงพื้นที่และเวลา เนื่องจากอนุสาวรีย์ มีหน้าที่ในการเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ การที่มีพื้นที่และเวลาอยู่ร่วมกัน จึงส่งผลต่อการให้ความสำคัญ และความหมายของอนุสาวรีย์ ของผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

๔. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยในสถานะ “ภาพ” การนำ

ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ไปประกอบกับกิจกรรมใดซึ่งมีส่วนโน้มนำความคิด ความรู้สึก และส่งผลต่อการให้ความหมายของอนุสาวรีย์ของผู้พบเห็น

ส่วนจุดเด่นของวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้นั้นนอกจากจะตั้งประเด็นไว้น่าสนใจแล้ว อ.ฉลอง ได้เสริมในเรื่องไว้ดังนี้

๑. วิทยานิพนธ์ดังกล่าวมีความลงตัว ชัดเจน ในข้อสรุป

๒. กระบวนการอธิบาย การวิเคราะห์ ที่วางอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง หลักฐานที่มีความหลากหลาย โดยสามารถแยกประเด็นวิเคราะห์ อย่างครอบคลุมในทัศนะของวิทยานิพนธ์ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีคุณค่าทางสังคมและทางวิชาการ

๓. ได้ตอบในประเด็นที่ตั้งไว้ของวิทยานิพนธ์ และในประเด็นนี้ อ.ฉลอง ยังได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยไปใช้เชิงการค้าว่ายังเป็นประเด็นที่คงขาดไปในการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จึงน่าจะมีความหมายอื่นอีกในค่านิยมทางสังคม

๔. วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ใช้กระบวนการ ก้าวข้ามสาขาวิชาอื่นมาช่วยอธิบาย กล่าวคือได้ใช้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ มาอธิบายหรือเป็นข้อยืนยันต่อสมมุติฐานในงานวิจัยทางรัฐศาสตร์

อย่างไรก็ตามมีข้อคิดเห็นว่าการเลือกทฤษฎีมาใช้อธิบายทำให้เกิดกรอบหรือกำแพงทางความคิดที่พยายามหาเหตุผลหรือข้อมูลมาสนับสนุนทฤษฎีที่นำมาอธิบาย โดยเฉพาะทฤษฎีต่างประเทศมาอธิบายปรากฏการณ์ในไทย รวมทั้งระยะเวลาในการจัดเตรียมข้อมูล รวบรวม และจัดพิมพ์ ผู้วิจัยจึงควรชัดเจนในการใช้ทฤษฎี

สุดท้าย อ.ฉลอง ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับงานวิจัยทางวิชาการว่า “งานวิจัยที่ตื่นนอกจากจะมีจุดเด่นทางด้านวิชาการที่มีพลังในการนำไปใช้ประโยชน์ในทางงานเขียนมากขึ้นแล้ว การนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติของงานคืออะไร อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ได้ถูกใช้ในทางประโยชน์ในวิถีชีวิตของเราอย่างไร”

อ.โชคชัย ได้ร่วมการเสวนา โดยตั้งคำถามเสริม ยกตัวอย่างเช่น

๑. สัญลักษณ์ของประชาธิปไตยนั้นนอกจาก ‘อนุสาวรีย์’ แล้วจะแสดงอะไรได้อีกบ้าง และอนุสาวรีย์ มีสถานพิเศษกว่าสัญลักษณ์อื่นๆ อย่างไร ?

๒. การเคลื่อนไหวประชาธิปไตย โดยกลุ่มบุคคล ต่างๆ มีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อได้อาศัยสัญลักษณ์อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยนี้ ในการเคลื่อนไหวนั้นๆ

๓. การใช้หลักฐานที่ระบุว่า ‘ขั้นต้น’ และ ‘ขั้นรอง’ นั้นจะเรียกหรือใช้ทั้งสองประการให้ได้คุณค่าอย่างไร และไม่เป็นการลดเกรดกัน ?

สองคำถามแรก ผู้ทำวิจัย สนใจจะนำไปพิจารณา ค้นคว้าต่อไป ส่วนคำถามหลัง อ.ฉลอง ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า หลักฐานหรือเอกสารทุกอย่างทุกประเภท ล้วนมีคุณค่าอยู่ในตัวของมันเท่านั้น ซึ่งจะมีคุณค่ามากเท่าไรก็ขึ้นอยู่กับคำถามที่เราจะถาม เพราะคำถามหนึ่งเอาไปใช้ถามกับหลักฐานหนึ่ง ก็อาจทำให้หลักฐานชิ้นนั้นดูไม่มีคุณค่า แต่คำถามอีกคำถามหนึ่งเอาไปถามหลักฐานเดิมกลับทำให้หลักฐานชิ้นนั้นดูมีคุณค่าขึ้น สรุปก็คือ หลักฐานจะมีคุณค่าเพียงใดขึ้นอยู่กับคำถามที่เราจะใช้ถามนั่นเอง

(งานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ สถาบันปรีดี พนมยงค์ จะสนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อไป โดยจัดประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นทางการก่อน)

ปฏิทินสถาบันปรีดี พนมยงค์, โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ฯ และเครือข่าย (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๒)		
กิจกรรม	กำหนดวัน/เวลา	ผู้จัด/สถานที่
๑. เสวนา เรื่อง “สังคมแห่งประวัติศาสตร์กับอุดมการณ์ประชาธิปไตย”	๒๔ เม.ย. ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น.	ผู้จัด : สถาบันปรีดี พนมยงค์ สถานที่ : สถาบันปรีดี พนมยงค์
๒. วันปรีดี พนมยงค์ ประจำปี ๒๕๕๒ - ปาฐกถา ณ ลานปรีดี หัวข้อ “การปฏิวัติระบบการกระจายรายได้ : มาตรการลดความเหลื่อมล้ำของราษฎรไทยในทางเศรษฐกิจ” โดย รศ.ดร.เมธี ครองแก้ว (เช้า) - สัมมนา “เค้าโครงเศรษฐกิจปรีดี พนมยงค์ กับแนวคิดปฏิรูปเศรษฐกิจการเมืองไทยร่วมสมัย” (บ่าย) - เสวนาเรื่อง “ปรีดี พนมยงค์ : อริสุดก่อนแรกของอุดมการณ์ประชาธิปไตย	๑๑ พ.ค.๒๕๕๒ เวลา ๘.๐๐-๑๐.๐๐ น.	ผู้จัด : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชมรม ค.ม.ร.ก.สัมพันธ์ และองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถานที่ : ลานปรีดี หน้าตึกโดม และห้องจิตติ ดิงศักดิ์ คณะนิติศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์
๓. พิธีอบรม “ลมหายใจ...คนดี...ชีวิต” โดย อ.คุษฎี พนมยงค์ และคณะ	๕,๑๖,๒๓ และ ๓๐ พ.ค. ๒๕๕๒ เวลา ๕.๓๐-๑๒.๐๐ น.	ผู้จัด : สถาบันปรีดี พนมยงค์ สถานที่ : สถาบันปรีดี พนมยงค์
๔. สัมมนา เรื่อง “นิติศาสตร์กับปัญหาเศรษฐกิจ” - ปาฐกถา หัวข้อ “นิติศาสตร์กับปัญหาเศรษฐกิจ” โดย ศ.นพ.ประเวศ วะสี - อภิปราย “วิกฤตเศรษฐกิจจากมุมมองของศาสนิก” - อภิปราย “วิกฤตสังคมไทย : มองให้พ้นปัญหาเศรษฐกิจ” - อภิปราย “แนวทางฟื้นฟูเศรษฐกิจในปัจจุบัน : มติที่ขาดหายไป” - อภิปราย “วิกฤตเศรษฐกิจ : ทางออกแบบบูรณาการ”	๑๕-๑๖ พ.ค. ๒๕๕๒ เวลา ๘.๐๐-๑๖.๓๐ น.	ผู้จัด : ๑. กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคม (กศส.) ๒. คณะกรรมการยุติธรรมและสันติแห่งประเทศไทย (ยส.) ๓. คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา (สพพ.) ๔. โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ฯ ๕. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ สถานที่ : ม.ธุรกิจบัณฑิตย์
๕. เสวนา เรื่อง “อำนาจรัฐและประชาชนกับการควบคุมสื่อมวลชน”	๒๒ พ.ค. ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น.	ผู้จัด : สถาบันปรีดี พนมยงค์ สถานที่ : สถาบันปรีดี พนมยงค์
๖. เสวนา เรื่อง “การศึกษากับการพัฒนาสิทธิมนุษยชนไทย”	๑๕ มิ.ย. ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น.	ผู้จัด : สถาบันปรีดี พนมยงค์ สถานที่ : สถาบันปรีดี พนมยงค์
๗. ปาฐกถา “ปรีดี พนมยงค์ ประจำปี ๒๕๕๒” หัวข้อ “พัฒนาการประชาธิปไตยไทย” โดย รศ.ดร.โทม อารียา กรรมการการเลือกตั้ง	๒๔ มิ.ย. ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๓๐ น.	ผู้จัด : สถาบันปรีดี พนมยงค์ สถานที่ : ม.ธรรมศาสตร์
๘. งานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ ชื่องาน “อภิวัฒน์ ๒๔๗๕...สู่ศตวรรษ ปรีดี พนมยงค์”	๒๔-๒๗ มิ.ย.๒๕๕๒ เวลา ๕.๐๐-๒๑.๐๐ น.	ผู้จัด : โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ฯ (ภาคเอกชน) สถานที่ : ลานพระบรมรูปทรงม้า อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และ ม.ธรรมศาสตร์

อย่าปล่อยให้การเป็นสมาชิก สถาบันปริดี พนมยงค์

ลายนวน

สถาบันปริดี พนมยงค์ ได้เปิดให้มีระบบสมาชิกตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ด้วยเราเห็นว่า สถาบันฯ ดำเนินการอยู่ได้อย่างมั่นคงก็ด้วยการเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมทั้งทางความคิดสติปัญญา เงินทุน แรงใจ และอาจรวมทั้งร่างกาย ของสมาชิกสถาบัน ดังนั้นการรักษาสัมพันธภาพที่ดีและให้เกิดความมั่นคงกับสมาชิกเป็นพิเศษกว่าบุคคลทั่วไปจึงเป็นความสำคัญ ทั้งนี้สัมพันธภาพระหว่างสถาบันฯ กับสมาชิกตั้งอยู่บนฐานของหลักการ ๖ ประการ คือ ภราดรภาพ เสรีภาพ ประชาธิปไตย ซื่อสัตย์ จริงใจ และสันติวิธี

ใครบ้างสามารถเป็นสมาชิก ? และประเภทต่างๆ ของสมาชิก

การเป็นสมาชิกจะเป็นในฐานะตัวบุคคลคือองค์การก็ได้ ดังนี้

๑. สมาชิกกิตติมศักดิ์ หมายถึงสมาชิกประเภทบุคคลหรือองค์การ หรือหน่วยงานที่สถาบันเชิญให้เป็นสมาชิก
๒. สมาชิกสามัญ หมายถึงสมาชิกประเภทบุคคล หรือองค์การ หรือหน่วยงาน ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกรายปีของสถาบัน
๓. สมาชิกสมทบ หมายถึงสมาชิกที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันเป็นครั้งคราว หรือ เป็นผู้สังเกตการณ์ในระยะเวลาหนึ่ง และมีแนวโน้มจะเป็นสมาชิกสามัญในอนาคตต่อไป

ค่าบำรุงสมาชิกเก็บอย่างไร

๑. สมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ต้องจ่ายค่าบำรุงตลอดระยะเวลาที่ได้รับการเชิญเป็นสมาชิกประเภทนี้
๒. สมาชิกสามัญประเภทบุคคลทั่วไป จ่ายค่าบำรุง ๓๐๐ บาท/ปี และนักศึกษาจ่ายค่าบำรุง ๑๕๐ บาท/ปี
๓. สมาชิกสามัญประเภทองค์การ หรือหน่วยงาน จ่ายค่าบำรุง ๒,๐๐๐ บาท/ปี
๔. สมาชิกสมทบ จ่ายค่าบำรุงเป็นกรณีๆ ของกิจกรรมตามที่กิจกรรมนั้นๆ ระบุ และอาจไม่จ่ายค่าเข้าร่วมกิจกรรมแต่ช่วยเหลืองานของสถาบันเป็นการทดแทน
๕. สมาชิกอาจขอเป็นสมาชิกและจ่ายค่าบำรุงในระยะเวลาหลายปีได้ แต่ทั้งนี้สถาบันขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับค่าบำรุงได้ตามที่จำเป็นแก่สถานการณ์

เป็นสมาชิกแล้วได้สิทธิประโยชน์อะไรบ้าง?

๑. ได้รับส่วนลด ๒๐% ในการลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม

ของสถาบัน เช่น การลดค่าลงทะเบียนค่าสัมมนา/อภิปราย/เสวนา/งานแสดงศิลปะและวัฒนธรรม/ค่าฝึกอบรม เป็นต้น

๒. สามารถเข้าใช้ห้องสมุดของสถาบันได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ และสามารถยืมหนังสือได้ฟรีครั้งละไม่เกิน ๒ สัปดาห์

๓. ได้รับส่วนลด ๒๕% ในการซื้อหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดยสถาบัน และ ๑๐% กรณีหนังสือในเครือข่ายของสถาบัน

๔. ได้รับส่วนลด ๑๐% ในการซื้อสิ่งของที่สถาบันได้ผลิตขึ้นตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

๕. ได้รับส่วนลด ๑๐% ในการเช่าห้องหรือพื้นที่ของสถาบันเพื่อจัดกิจกรรมเป็นครั้งคราว

๖. ได้รับจุลสาร “ปริดีสาร” เป็นประจำ

๗. เข้าร่วมประชุมสมาชิกประจำปี

๘. ได้รับบริการเป็นพิเศษในกิจกรรมขององค์การ หน่วยงาน และคณะบุคคลในเครือข่ายของสถาบัน ตามที่จะแจ้งเป็นคราวๆ

การสมัครเป็นสมาชิกและการสิ้นสุดการเป็นสมาชิกกำหนดไว้ว่าอย่างไร

๑. ผู้สมัครกรอกแบบฟอร์ม แบบรูปถ่าย ๒ ใบ พร้อมเงินค่าบำรุงสมาชิกประจำปีแรกตามจำนวนที่ระบุ
๒. ให้ผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเป็นสมาชิก
๓. ฝ่ายสมาชิกจะจัดส่งบัตรสมาชิกให้ผู้สมัครภายใน ๑๕ วัน หลังจากได้รับอนุมัติการเป็นสมาชิก
๔. สมาชิกอาจหมดสมาชิกภาพในกรณีดังต่อไปนี้
 - ๔.๑ เสียชีวิต
 - ๔.๒ ลาออก
 - ๔.๓ ขาดการต่ออายุและจ่ายค่าบำรุงสมาชิกเมื่อเวลาเกินกว่า ๖ เดือน ล่วงแล้ว
 - ๔.๔ คณะกรรมการสถาบันมีมติให้ออกจากการเป็นสมาชิก

สมัครโดยเร็วเพื่อไม่ปล่อยให้ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นร่วมกันจากการเป็นสมาชิกสถาบันของเราลายนวน !

ฝ่ายสมาชิกล้มพันธ์

รายชื่อสมาชิกสถาบันปรีดี พนมยงค์ และปรีดีสาร

เฉพาะเดือนมีนาคม-เมษายน ๒๕๔๒

สมาชิกสถาบันปรีดี พนมยงค์ ประเภทองค์กร/หน่วยงาน

- ชมรมศิษย์เก่าบูรณะชนบทและเพื่อน
- บริษัท สยามแอนด์ส จำกัด

สมาชิกสถาบันปรีดี พนมยงค์ ประเภทบุคคลทั่วไป

๑. นายวีระ	สมความคิด	๒. นางรัชนี	แมนเมธี
๓. นายทองมา	หงส์ลดารมภ์	๔. นายสุภัทร	สุคนธ์วัต
๕. นายสุโข	สุวรรณศิริ	๖. ร.ต.จันทน์	ธนะ
๗. พล.ต.พิบูลย์	จันทโรจวงศ์	๘. ศ.ดร.วิเชียร	วัฒนคุณ
๘. นางประมวลศรี	ยอดบางเตย	๑๐. ดร.ปรีชา	สุวรรณทัต
๑๑. ดร.โชคชัย	สุทธาเวศ	๑๒. นายธำรงค์	แสงสุริยจันทร์
๑๓. นายคมจิต	ลุสวัสดี	๑๔. นายไชยวัฒน์	ไทรยสุนันท์
๑๕. น.ส.จีรานุช	สว่างตระกูล	๑๖. นายพรณรงค์	พัฒนาบุญไพบูลย์
๑๗. นางสุรัสวดี	หุ่นพยนต์	๑๘. นายฉัฐวุฒิ	จิตตรง
๑๘. นายประชุม	ศิลาสุวรรณ	๒๐. นายเสวีฐการ	ศิริพิบูลอุษา
๒๑. นายสุรินทร์	ศรีบุญทรง	๒๒. นางวิภา	ความดี
๒๓. น.ส.สุรนุช	ชงศิลา	๒๔. ศ.ดร.อิสสระ	นิติทัศน์ประกาศ
๒๕. นายธีรศักดิ์	กรรมสูตร	๒๖. ดร.สุชาติ	จุฑาสมิต
๒๗. นางนิตยา	บุญประสิทธิ์	๒๘. น.ส.วิไล	ตระกูลสิน
๒๘. นายสัมพันธ์	พึงประดิษฐ์	๓๐. นายวิวัฒน์	สิงหนคร
๓๑. นายโชติ	นาวรัตน์	๓๒. นายชาติรี	แสงธรรมรัตน์
๓๓. นายสุธีร์	สุนิตย์สกุล	๓๔. นายสุเทพ	อักษรสารสิทธิ์
๓๕. นายสนิท	พลเยี่ยม	๓๖. นายวิเชียร	กาญจนาลัย
๓๗. นายเปรม	สุทธาเวศ	๓๘. นายแพทย์พรหมมินทร์	เลิศสุริย์เดช
๓๘. นายมนตรี	ยอดบางเตย	๔๐. นายสินธุ์สวัสดิ์	ยอดบางเตย
๔๑. นายธีระ	งามวัฒน์	๔๒. นายเนียบ	กนิษฐสุด
๔๓. นายสุกรณ์	พรหมพันธุ์	๔๔. นางสาวจินตต์	วิไลรัตน์
๔๕. นายสอาด	พิมพ์สวัสดิ์	๔๖. คุณสุวรรณ	คาราวงศ์
๔๗. นางชนพรรณ	สิทธิสุนทร	๔๘. คุณสุมา	เพ็งหล่อ
๔๘. คุณนรา	จำคม	๕๐. คุณมทิรา	วงศ์แก้ว
๕๑. คุณสนธยา	บุญญภูษิต	๕๒. คุณสุกัญญา	องค์วิเศษไพบูลย์
๕๓. คุณพันธ์	วรรณบริบูรณ์	๕๔. คุณพิจิก	พรหมแก้ว
๕๕. คุณธีระพล	เต็มอุดม	๕๖. คุณดวงกมล	วิมลกิจ
๕๗. คุณชัยสิทธิ์	เจริญผล	๕๘. นายอดิศร	เพียงเกษ
๕๘. น.ส.จิตติการ	แห่งปัจจัยการ	๖๐. นายสามารถ	เกตุอร่าม
๖๑. นางสุนนา	สุขสวัสดิ์	๖๒. นายพยุ	ยรัตน์นรมย์

สมาชิกสถาบันปรีดี พนมยงค์ ประเภทนักเรียน/นักศึกษา

๑. นายอมต	บุบผาสวรรณ	๒. น.ส.พุทธชาติ	อินทร์สง่า
๓. คุณพรรณี	แสงมณี	๔. นายภาคภูมิ	กุเชสนันท์
๕. นายปรีชา	โพธิ	๖. ม.ล.พนิชา	อิมสมบูรณ์
๗. นายวรุฒ	จันทรินทร์		

สมาชิก "ปรีดีสาร"

๑. นายรัตน์	ศยามานนท์	๒. นายประจวบ	อัมพะเสวด
๓. น.ส.กนกพร	อายุวรรณา	๔. นายสุภชัย	สิงห์ยะบุศย์
๕. นายสวัสดิ์	ตราชู	๖. นายใจ	อิงภากรณ์
๗. นางพูนทรัพย์	อาริยะเกษม	๘. น.ส.มณี	นิตกุหา
๘. นายชัยภัทร	พุ่มซ้อน		

ผู้บริจาคเงินสมทบทุน มูลนิธิปรีดี พนมยงค์
จากงาน “ดนตรี...พาสู่ฝัน
๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒”

๑. พันเอกสุรชิต กนิษฐานนท์	๕๐๐.๐๐	บาท
๒. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๓. ม.ล.ประพันธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	๒,๐๐๐.๐๐	บาท
๔. อาจารย์ประคิด ชุมสาย ณ อยุธยา	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๕. คุณคุณะคิด คุณละมัยพะ	๑,๘๐๕.๐๐	บาท
๖. อาจารย์สมโภชน์-อาจารย์ลาวัณย์ อุปอินทร์	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๗. อาจารย์โยทม - คุณพรทิพย์ อารียา	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๘. อาจารย์พนม เข็มประยูร	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๙. อาจารย์ละม่อม - อาจารย์ยวีไฉวรรณ	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๑๐. คุณคำนวม ภาษีผล	๑๐,๐๐๐.๐๐	บาท
๑๑. อาจารย์คุณฉวี บุญทัตสกุล	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	บาท
รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น	๑๒๐,๓๐๕.๐๐	บาท

(หนึ่งแสนสองหมื่นสามร้อยห้าบาท)

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิปรีดี พนมยงค์
ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๑. ชมรม ค.ม.ธ.ก.สัมพันธ์	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น	๑,๐๐๐.๐๐	บาท

(หนึ่งพันบาทถ้วน)

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิปรีดี พนมยงค์
ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๒

๑. คุณอรุณ - คุณบังอร เวชสุวรรณ	๑,๖๐๐.๐๐	บาท
๒. คุณประภาศรี ตูลารักษ์	๑,๐๐๐.๐๐	บาท
๓. คุณจรรยา มิลินทางกูร	๒๐๐.๐๐	บาท
รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น	๒,๘๐๐.๐๐	บาท

(สองพันแปดร้อยบาทถ้วน)

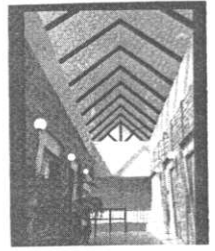
รายนามผู้บริจาคเงินเพื่อสถาบันปรีดี พนมยงค์ ในการจัดทำห้องสมุด
สถาบันปรีดี พนมยงค์

๑. คุณทองมา หงศ์ลดารมภ์ ในนาม ค.ม.ธ.ก. (รุ่น ๘)	๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
๒. คุณหิรัญ รัตศรี	๒๐,๐๐๐.๐๐	บาท
๓. คุณชัยรัตน์ คำนำวน	๑๐,๐๐๐.๐๐	บาท
รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น	๘๐,๐๐๐.๐๐	บาท

(แปดหมื่นบาทถ้วน)

จุดยืนจาก...

"ปรีดีสาร"

“ปรีดีสาร” ฉบับที่สองฉบับนี้ได้อุทิศให้แก่ “๘๕ ปี นายปรีดี พนมยงค์” ด้วยเพราะเหตุว่าจะถึงวันครบรอบวันเกิดที่ ๘๕ ปีของท่าน ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และสำหรับในปีนี้ “วันปรีดี” ดูเหมือนจะมีสิ่งบอกถึงความเป็นพิเศษในการฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ ด้วยจะโดยบังเอิญหรือไม่ก็ตาม ชื่อและคุณูปการของนายปรีดี พนมยงค์ ได้รับการกล่าวถึงอย่างเป็นทางการเป็นที่ประจักษ์จากสังคมท่ามกลางกระแส “สัจจะแห่งประวัติศาสตร์กับอุดมการณ์ประชาธิปไตย” ในกรณีการแต่งตั้งจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายทหารพิเศษของกองทัพ กรณีดังกล่าวนี้กำลังสะท้อนถึงการทดสอบภาวะผู้นำของประเทศกับพลังของขบวนการประชาชนว่าฝ่ายใดจะดำรงสถานภาพของความถูกต้องไว้ได้อย่างที่สังคมต้องการมากน้อยกว่ากัน และสะท้อนถึงสังขรณ์ว่า “เมื่อใดก็ตามที่ผู้นำประเทศเพิกเฉยหรือประมาทในอำนาจการตรวจสอบของประชาชน เมื่อนั้นประชาชนก็จะพยายามมอบบทเรียนสนองกลับแก่ผู้นำ บทเรียนดังกล่าวย่อมแสดงออกไปหลายระดับจนกระทั่งบอกปิดการดำรงอยู่ของผู้นำของคนที่เคยสนับสนุนหรือยินยอมให้เป็นผู้นำมาก่อนนั้น” เหตุการณ์จะดำเนินต่อไปอย่างไรนั้น เมื่อนึกถึงคำกล่าวของอาจารย์ปรีดีที่ว่า “ผลของการที่ก่อสร้างไว้ดีแล้ว ย่อมไม่สูญหาย” แล้ว “ปรีดีสาร” จึงเชื่อว่าสักวันหนึ่งคนไทยจะประจักษ์และได้ข้อสรุปต่อกรณีนี้ดังคำกล่าวนั้น

สำหรับสถาบันเองนับตั้งแต่ได้มีระบบสมาชิกสถาบันขึ้นมาร่วมสองเดือน ปรากฏว่าระบบนี้ได้รับการตอบรับจากบุคคลและองค์กรต่างๆ อย่างอบอุ่นจนทำให้มีสมาชิกสถาบันในปัจจุบันกว่า ๖๐ คน หรือ เฉลี่ยวันละ ๑ คน ซึ่งสูงกว่าอัตราการเข้าเป็นสมาชิกที่เราคาดหมายไว้เล็กน้อยว่าจนถึงสิ้นปีนี้สถาบันควรมีสมาชิกอย่างน้อย ๓๐๐ คน การมีสมาชิกมากและมีคุณภาพย่อมทำให้ระบบสถาบันมีความเข้มแข็งและสมาชิกจะได้ประโยชน์กลับคืนในทางที่ยั่งยืนมากขึ้นเช่นกัน เราจึงหวังว่าท่านที่เป็นสมาชิกแล้วจะได้บอกต่อกันไป และท่านที่ยังมีท่าทีรือหรือเพ่งทราบระบบสมาชิกของเราจะได้สมัครมามากขึ้น

โครงการฉลอง ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบาลรัฐสภาไอศ ก็เช่นกันกำลังก้าวหน้าไปทีละขั้นๆ ขณะนี้หลายโครงการได้ดำเนินการไปแล้ว และอีกหลายโครงการกำลังระดมงบประมาณจากผู้บริจาคทั่วไป ท่านที่สนใจเข้าร่วมหรือสนับสนุนโครงการฉลองฯ กรุณาศึกษาจากเรื่องนี้ที่ได้ลงไว้ในเล่ม หรือสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สถาบันปรีดี พนมยงค์ และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พบกับใหม่ฉบับหน้า

บรรณาธิการ

แนะนำหนังสือ !

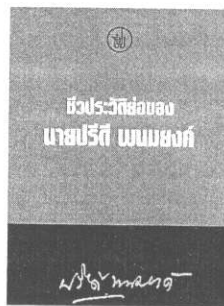
ลมหายใจ...ดนตรี...ชีวิต
การฝึกดนตรีเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิต
(โดย ดุษฎี พนมยงค์)

“ปรีดี พนมยงค์
กับสังคมไทย”
รวมข้อเขียน
ของปรีดี พนมยงค์
โดยโครงการปรีดี พนมยงค์
กับสังคมไทย และ
สนพ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทละคร
คือผู้อภิวัฒน์ ๒๔๗๕
เรื่องราวชีวิตของรัฐบาล
อานูโต ปรีดี พนมยงค์
โดย คำรณ คุณะดิลก
และพระจันทร์เสี้ยวการละคร

ชีวิตประวัติย่อ
นายปรีดี พนมยงค์
โดย นายปรีดี พนมยงค์

“ปรีดีสาร” เป็นจุลสารประจำ
สถาบันปรีดี พนมยงค์
กำหนดออก ๓ เดือน/ฉบับ ปีละ ๔ ฉบับ

กองบรรณาธิการ

ดร. โชคชัย สุทธาเวศ บรรณาธิการ
นายสินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย รองบรรณาธิการ
นายนิมิตร พิพิฑกุล
นางสาวพิวน้ำ เฉลิมญาติ
นางสาวนงศ์ลักษณ์ เหล่าวอ
นางจุฬาลักษณ์รายา คณานุรักษ์

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร วัฒนคุณ
นายสัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์
นายระวิ ฤกษ์จำนงค์
นางดุษฎี บุญทัศน์กุล
นางวาณี สายประดิษฐ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม เอี่ยมประยูร
นายพิภพ ธงไชย
นายสันติสุข โสภณสิริ

สมาชิกสถาบัน มีสิทธิรับ “ปรีดีสาร”
และประโยชน์อื่นๆ ตามสิทธิที่กำหนดไว้

โปรดสมัครเป็นสมาชิกได้ที่ :

สถาบันปรีดี พนมยงค์ เลขที่ ๖๕/๑ ซอยทองหล่อ
สุขุมวิท ๕๕ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
โทรศัพท์ ๓๘๑๓๘๖๐-๑
โทรสาร ๓๘๑๓๘๕๕
สมัครเป็นสมาชิก “ปรีดีสาร” อย่างเดียว
ค่าสมัคร ๑๕๐ บาท/ปี

คำถามเชิงรางวัลประจำฉบับ

ข้อใดถูกต้อง*

๑. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ยินดีให้ความร่วมมือกับโครงการฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ฯ ในการจัดทำบัตร โทรศัพท์ (card phone) ที่มีภาพเกี่ยวกับนายปรีดี พนมยงค์ จำนวน ๑ ชุด
๒. การสื่อสารแห่งประเทศไทย กำหนดเงื่อนไขพิเศษในการจัดทำไปรษณียากร (แสตมป์) บางประการจนทำให้ไม่สามารถจัดพิมพ์ไปรษณียากรเพื่อร่วมโครงการฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ ได้

รางวัล

หนังสือ “ปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย” (มูลค่า ๒๐๐ บาท)
จำนวน ๑ รางวัล (จับฉลากเฉพาะผู้โชคดีหากมีผู้ตอบถูกเกินกว่า ๑ ราย)

ผู้มีสิทธิ์ชิงรางวัล

สมาชิกสถาบันปรีดี พนมยงค์ หรือสมาชิก ปรีดีสาร เท่านั้น

ส่งคำตอบ

ฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์ สถาบันปรีดี พนมยงค์ ภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๖

บทความที่ตีพิมพ์โดยผู้เขียนใน “ปรีดีสาร” ไม่จำเป็นต้องส่งสถาบันปรีดี พนมยงค์ จะเห็นชอบด้วยทั้งหมด ผู้สนใจร่วมเขียน โปรดส่งบทความมายังสถาบันปรีดี พนมยงค์ และหากเป็นไปได้กรุณาพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์และส่งบทความมาพร้อมมติสเก็ท กองบรรณาธิการสงวนสิทธิ์ที่จะลงหรือไม่ก็ได้ หรือ อาจลงโดยมีการตัดทอนข้อความบางส่วนตามความเหมาะสม